

1997. évi LXXXI. törvény

a társadalombiztosítási nyugellátásról, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelettel

[A **vastag betűs** szöveg az 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.), a vékony betűs a 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) szövege.]

Az Országgyűlés az Alkotmányban foglalt elveknek megfelelően az időskorúak és a tartósan vagy véglegesen munkaképtelenné válók, valamint hozzátartozóik megélhetésének biztosítása érdekében a társadalombiztosítási nyugellátásról az alábbi törvényt alkotja:

E törvény célja, hogy a biztosítottak és hozzátartozóik részére nyújtandó társadalombiztosítási nyugellátásokat - figyelemmel a magánnyugdíjrendszerre is - egységes elvek alapján szabályozza.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 101. §-ában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Alapelvek

Tny. 1. § (1) A kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer működtetése és fejlesztése az állam feladata. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer öregség, megrokkánás, megrokkánással járó baleset esetén a biztosított részére, elhalálása esetén a hozzátartozója részére egységes elvek alapján nyugellátást biztosít.

(2) Államközi egyezmény hatálya alá tartozó személyre e törvény rendelkezéseit az egyezmény szabályai szerint kell alkalmazni.

(3) A fegyveres erők és rendvédelmi szervek, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagjainak nyugellátásával kapcsolatos eltérő szabályokról külön törvény rendelkezik.

(4) A nyugdíjbiztosítás szervezetéről külön törvény rendelkezik.

Tny. 2. § (1) A társadalombiztosítási nyugdíj fedezetére, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló törvény (a továbbiakban: Tbj.) rendelkezései szerint járulékot kell fizetni.

(2) Az állam a társadalombiztosítási nyugellátások kifizetését akkor is biztosítja, ha a Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásai meghaladják a bevételeket. Ha a Nyugdíjbiztosítási Alap tervezett kiadásai meghaladják a bevételeket, a központi költségvetés a különbség összegét előirányzatként biztosítja.

(3) A társadalombiztosítási nyugellátás a nyugdíjjárulék alapját képező kereset, jövedelem összegéhez és az elismert szolgálati időhöz igazodik.

(4) Az, aki szolgálati idejének legalább egy részében a magánnyugdíjrendszer keretében is fizetett tagdíjat, és ennek alapján szolgáltatásra jogosultságot szerzett, a kizárólag társadalombiztosítási nyugellátásra (a továbbiakban: nyugellátás) jogosultakhoz képest eltérő mértékű társadalombiztosítási nyugdíjra jogosult.

(5) Ha a biztosított élt a Tbj.-ben biztosított azon jogával, hogy a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben, valamint a magánnyugdíjrendszerben is részt vesz, és ennek megfelelően a magánnyugdíjrendszerben tagdíjat fizetett, illetőleg azt a foglalkoztató a keresetéből, a jövedelméből levonta, majd ennek összegét a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer számára a biztosított döntése alapján átutalták, akkor nyugellátását, baleseti rokkantsági nyugdíját úgy kell megállapítani, mintha biztosítási idejének teljes tartama alatt kizárólag nyugdíjjárulék fizetésére lett volna kötelezett.

Tny. 3. § (1) Az 1997. december 31-én hatályos jogszabályok alapján megszerzett jogosultságot megszüntetni, illetőleg korlátozni nem lehet.

(2) A nyugellátással összefüggő jogot vagy kötelezettséget érintő intézkedéssel szemben jogorvoslatnak van helye.

(3) A nyugdíjbiztosítási feladatokat ellátó igazgatási szerv a jogszabályban meghatározott hatáskörébe tartozó ellátások iránti igények érvényesítéséhez segítséget nyújt, az igénylőt tájékoztatja jogairól és kötelezettségeiről.

Alapfogalmak

Tny. 4. § (1) E törvény alkalmazásában

a) saját jogú nyugellátás és a hozzátartozói nyugellátás: olyan keresettől, jövedelemtől függő rendszeres pénzellátás, amely meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén a biztosítottnak (volt biztosítottnak), illetve hozzátartozójának jár;

b) öregségi nyugdíj: meghatározott életkor elérése és meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén járó nyugellátás;

c) rokkantsági nyugdíj: megrokkánás mellett meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén járó nyugellátás;

d) baleseti rokkantsági nyugdíj: üzemi baleset (foglalkozási betegség) következtében történő megrokkánás esetén szolgálati időtől függetlenül járó nyugellátás;

e) özvegyi nyugdíj: az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy házastársának, meghatározott feltételek mellett élettársának, valamint elvált házastársának járó nyugellátás;

f) árvaellátás: az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbe fogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének, testvérének, unokájának járó ellátás;

g) szülői nyugdíj: az elhunyt biztosított (nyugdíjas) szülőjének, nagyszülőjének, meghatározott feltételek fennállása esetén nevelőszülőjének járó ellátás;

h) szolgálati idő: az az időszak, amely alatt a biztosított nyugdíjjárulék fizetésére kötelezett volt, illetve megállapodás alapján nyugdíjjárulékot fizetett. A nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettség nélkül szolgálati időnek minősülő időszakokat e törvény külön határozza meg;

i) nyugdíj alapjául szolgáló havi átlagkereset: a biztosított nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettségének külön törvényben meghatározott alapját képező keresetnek, jövedelemnek az e törvény rendelkezései szerint számított átlaga.

(2) A biztosítottak és foglalkoztatók körével, továbbá a járulékfizetéssel összefüggő fogalommeghatározásokra a Tbj. rendelkezései az irányadók.

A törvény hatálya

Tny. 5. § E törvény hatálya kiterjed:

- a) a Tbj. szabályai alapján biztosítottak minősülő személyekre és a foglalkoztatókra;
- b) az e törvényben meghatározott saját jogú nyugellátásban, hozzátartozói nyugellátásban részesülő személyekre;
- c) a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervekre [64. § (6) bekezdés], ideértve a MÁV Rt. Nyugdíjigazgatóságot és a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Rt.-t (ez utóbbi a továbbiakban: GYSEV Rt.).

A nyugdíjszolgáltatások

Tny. 6. § (1) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó saját jogú nyugellátások

- a) az öregségi nyugdíj,
- b) a rokkantsági nyugdíj,
- c) a baleseti rokkantsági nyugdíj.

(2) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátások

- a) az özvegyi nyugdíj,
- b) az árvaellátás,
- c) a szülői nyugdíj,
- d) a baleseti hozzátartozói nyugellátások.

(3) Az, aki egyidejűleg

- a) több saját jogú nyugellátásra, vagy
- b) több hozzátartozói nyugellátásra

is jogosult - ha törvény másként nem rendelkezik - mind a saját jogú, mind a hozzátartozói nyugellátások közül a számára kedvezőbbet választhatja azzal, hogy a jogosultra kedvezőtlenebb nyugellátás folyósítása szüneteltetésre kerül. A bányásznyugdíj, a korengedményes nyugdíj, az egyes művészeti tevékenységet folytatók öregségi nyugdíja, a szolgálati nyugdíj és az előnyugdíj az öregségi nyugdíjjal esik egy tekintet alá. Ugyanazon üzemi baleset, foglalkozási megbetegedés alapján baleseti rokkantsági nyugdíj és baleseti járadék egyidejűleg nem jár.

II. Fejezet

AZ ÖREGSÉGI NYUGDÍJ

1. Cím

A nyugdíjjogosultság

Az 1997. december 31-ét követő és 2009. január 1-jét megelőző időpont között megállapításra kerülő öregségi nyugdíj

Tny. 7. § (1) Öregségi teljes nyugdíjra az 1997. december 31-ét követő és 2009. január 1-jét megelőző időponttól az jogosult, aki a hatvankettedik életévét (a továbbiakban: öregségi nyugdíjkorhatár) betölti, és legalább húsz év szolgálati időt szerez.

(2) Öregségi teljes nyugdíjra jogosult az a nő és az a férfi is, aki 1991. január 1-je előtt az ötvenötödik, illetve a hatvanadik életévét betöltötte, és eddig az időpontig tíz év szolgálati időt szerzett.

(3) Öregségi résznyugdíjra jogosult az a nő, illetve az a férfi, aki húsz évnél kevesebb szolgálati időt szerzett, azonban

a) az ötvenötödik, illetve a hatvanadik életévét 1990. december 31-ét követően és 1993. július 1-jét megelőzően töltötte be, és eddig az időpontig legalább tízévi szolgálati időt szerzett, valamint az, aki

b) a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt 1993. június 30-át követően és 2009. január 1-jét megelőzően eléri (elérte) és eddig az időpontig legalább tizenöt év szolgálati időt szerez (szerzett).

(4) Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően a nő öregségi nyugdíjkorhatára, amennyiben

a) 1940. január 1-je előtt született, az 55.,

b) 1940-ben született, az 56.,

c) 1941-ben született, az 57.,

d) 1942-ben született, az 57.,

e) 1943-ban született, az 58.,

f) 1944-ben született, az 59.,

g) 1945-ben született, a 60.,

h) 1946-ban született, a 61.

betöltött életév.

(5) A (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően a férfi öregségi nyugdíj korhatára, amennyiben

a) 1938. január 1-je előtt született, a 60.,

b) 1938-ban született, a 61.

betöltött életév.

A karkedvezmény

Tny. 8. § Aki 2003. január 1-je előtt a szervezet fokozott igénybevételével járó, továbbá az egészségre különösen ártalmas munkát végzett, a 2000. december 31-én hatályos rendelkezések szerint karkedvezményben részesül.

Karkedvezményre jogosultság 2003. január 1-je előtt

R. 1. § (1) Az igénylőre irányadó öregségi nyugdíjkorhatárhoz képest (Tny. 7. §) kétévi karkedvezményben részesül

a) az a férfi, aki legalább tíz és az a nő, aki legalább nyolc éven át karkedvezményre jogosító munkakörben, továbbá

b) az, aki legalább hat éven át egy légköri nyomásnál nagyobb nyomású légtérben dolgozott.

(2) A karkedvezmény további egy-egy év

a) a karkedvezményre jogosító munkakörben végzett minden újabb öt-, nőnél négyévi, illetőleg
b) az egy légköri nyomásnál nagyobb nyomású légtérben végzett minden újabb háromévi
munka után.

(3) Az (1)-(2) bekezdés rendelkezéseit a 2003. január 1-je előtt megszerzett karkedvezményes időre kell alkalmazni.

(4) Az, aki 1997. január 1-je előtt az akkor hatályos rendelkezések szerint karkedvezményes öregségi nyugdíjra jogosultságot szerzett, erre az ellátásra - függetlenül az igényérvényesítés időpontjától - nő az 55., férfi a 60. életévének betöltését alapul véve jogosult.

R. 2. § (1) A karkedvezményre jogosító munkakörök (munkahelyek) jegyzékét az *1. számú melléklet* tartalmazza.

(2) Az 1. számú mellékletben felsorolt munkakörben eltöltött időt karkedvezményre jogosultság szempontjából akkor is számításba kell venni, ha ezt az időt szolgálati időként figyelembe venni nem lehet. A külföldön eltöltött időnek csak azt a tartamát lehet számításba venni, amelynek során az igénylő bányában föld alatt dolgozott a jegyzékben felsorolt munkakörben.

(3) A karkedvezményre jogosító különböző munkakörökben eltöltött időket egybe kell számítani. Az egy légköri nyomásnál nagyobb nyomású légtérben végzett munka alapján figyelembe vehető idő minden harminc napját ötven nappal kell a karkedvezményre jogosító egyéb munkakörben eltöltött időhöz hozzászámítani.

(4) A táppénzes állományban (betegszabadságon) eltöltött időt abban az esetben lehet karkedvezményre jogosító időként figyelembe venni, ha az igénylő keresőképtelenségének bekövetkezésekor karkedvezményre jogosító munkakörben (munkahelyen) dolgozott.

(5) A karkedvezményre jogosító munkakörök (munkahelyek) jegyzékében felsorolt munkaköri meghatározásokat kiterjesztően értelmezni nem lehet. Az abban használt meghatározástól eltérő megjelölésű munkakört csak akkor lehet karkedvezményre jogosító munkakörnek tekinteni, ha

a) az eltérő megjelölés a jegyzékben felsorolt munkakörnek szűkített meghatározása, vagy

b) az eltérés csak az elnevezésben mutatkozik, maga a munkakör - a munkaköri leírásból megállapíthatóan - a jegyzékben felsorolt munkakörrel azonos.

R. 3. § (1) Karkedvezményre jogosító munkakörök (munkahelyek) jegyzékében szereplő és a menetrendszerű tömegközlekedésben (személyszállításban) járművezetői munkakörben eltöltött időt akkor kell karkedvezményre jogosító időként figyelembe venni, ha a járművezető bármely munkáltatónál vagy vállalkozóként 1992. március 1-je előtt forgalomba állított járműtípust vezetett, illetőleg ezen oktatótt.

(2) Azokat, akik 1992. március 1-je előtt egyéb utazó és forgalmi munkakörben tengelyen eltöltött idővel karkedvezményre jogot szereztek, az továbbra is megilleti, de az említett időpont után ezen munkakörökben további karkedvezményt nem szerezhetnek.

(3) Az 1992. február 29-ét követően forgalomba állított járműtípus esetében az 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet alapján a Közlekedési Főfelügyelet, illetőleg az általa kijelölt szerv - a Fodor József Országos Közegészségügyi Központtal egyeztetett - szakvéleményt ad arra vonatkozóan, hogy az adott járműtípus vezetése karkedvezményre jogosító járművezetői munkakörben végzett munkának minősül-e.

(4) A Közlekedési Főfelügyelet a karkedvezményre jogosultságra vonatkozó szakvéleményét köteles a jármű forgalomba állításával megegyező időpontban az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóságnak megküldeni.

R. 4. § (1) A karkedvezményre jogosultság szempontjából figyelembe kell venni a Tny. 1. § (3) bekezdésben említett szerveknél - korábban a fegyveres erőknél és fegyveres testületeknél (a továbbiakban: fegyveres szerv) -

a) hivatásos szolgálatban ténylegesen eltöltött szolgálati időt,
b) nem hivatásos szolgálatban vagy más állam hadseregében eltöltött és az a) pont szerinti hivatásos szolgálatba beszámított időt.

(2) A karkedvezményre jogosultság szempontjából figyelembe kell venni a fegyveres szerveknél továbbszolgáló állományban 1960. december 17-e után eltöltött időt is.

(3) Továbbszolgáló állományban 1960. december 18-a előtt eltöltött időt, valamint a katonai szolgálatban eltöltött időt abban az esetben lehet a karkedvezményre jogosultság szempontjából számításba venni, ha az igénylő e szolgálatát megelőző és követő harminc napon belül az 1. számú mellékletben felsorolt munkakörben dolgozott.

R. 5. § (1) A karkedvezményre jogosító munkakörök (munkahelyek) jegyzékében a polgári repülésnél felsorolt munkakörben azt a naptári évet lehet karkedvezményre jogosító időként figyelembe venni, amelyben az igénylő repülési óraszám legalább 200 óra. A repülési óraszám megállapításánál a légügyi hatóság külön megbízása alapján végzett repülési órák számát is figyelembe kell venni. Nem vonatkoznak ezek a rendelkezések a légiforgalmi irányító munkakörben töltött időre.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásánál a ténylegesen repüléssel töltött órák számát

a) a berepüléseket, hatósági műszaki ellenőrző repüléseket, repüléstechnikai vizsgáztatásokat végző dolgozónál, a helikopter személyzeténél, valamint a vitorlázórepülőnél négyszeresen,

b) az a) pontban nem említett különleges (mezőgazdasági, erdővédelmi, egészségügyi, vízügyi stb.) repülési feladatokat ellátó dolgozónál, valamint a légitaxi személyzeténél kétszeresen kell figyelembe venni.

(3) Ejtőernyősnél - az (1)-(2) bekezdés rendelkezéseitől eltérően - karkedvezményre jogosító időnek azt a naptári évet kell tekinteni, amelyben légi járműből legalább ötven ugrást hajtott végre, vagy ejtőernyős ugrással, illetve ejtőernyősök ugrásának az előkészítésével kapcsolatos repülési óraszám legalább huszonöt.

(4) A táppénzes állományban (betegszabadságon) töltött idő minden naptári napjára annyi repülési órát (ejtőernyős ugrást) kell számítani, mint amennyi a naptári év többi napjára átlagosan esik.

(5) A repülési (ejtőernyős) szakképzés idejét - tényleges tartamára tekintet nélkül - ötévi karkedvezményre jogosító időként kell figyelembe venni.

R. 6. § A fegyveres szerveknél, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatoknál a karkedvezményre jogosító munkakörök jegyzékében felsorolt polgári repülési munkakörnek megfelelő beosztásban hivatásos állományban eltöltött időt karkedvezményre jogosító időként a hivatásos állományúak szolgálati idejének számítására vonatkozó szabályok szerint kell figyelembe venni.

R. 7. § (1) Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság vezetője - a Szociális és Családügyi Minisztériummal egyetértésben - engedélyezheti a karkedvezményre jogosító munkakörök (munkahelyek) jegyzékében felsorolt munkakörben eltöltött idő karkedvezményre jogosító időként történő figyelembevételét akkor is, ha a jegyzék szerint a karkedvezmény hatálya az üzemre nem terjed ki.

(2) Ha a munkakör azonosítása tekintetében vita merül fel, az azonosítás kérdésében az illetékes minisztérium és az adott munkakör szerint illetékes szakmai (ágazati) érdekképviselő(ek), szakszervezet(ek) központi szerve(i) véleményének a meghallgatásával az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság vezetője dönt.

Az előrehozott öregségi nyugdíj

Tny. 9. § (1) Az öregségi nyugdíjra jogosító korhatárnál legkorábban öt évvel alacsonyabb életkorban, de legfeljebb az ötvenötödik életév betöltésétől, előrehozott öregségi nyugdíj jár annak a nőnek, aki

- a) 1945. december 31-e után született és legalább 38 év,**
- b) 1945-ben született és legalább 37 év,**
- c) 1944-ben született és legalább 36 év,**
- d) 1943-ban született és legalább 35 év,**
- e) 1943. január 1-je előtt született és legalább 34 év**

szolgálati idő szerzett.

(2) Az öregségi nyugdíjra jogosító korhatárnál alacsonyabb életkorban, de legfeljebb a hatvanadik életév betöltésétől, előrehozott öregségi nyugdíj jár annak a férfinak, aki

- a) 1939. január 1-je előtt született és legalább 37 év,**
- b) 1938. december 31-e után született és legalább 38 év**

szolgálati időt szerzett.

(3) Az (1) bekezdésben és a 11. §-ban meghatározott jogosultsághoz előírt szolgálati idő számításánál, ha abból legfeljebb három év hiányzik, a hiányzó szolgálati időt az 1947. január 1-je előtt született nőnél el kell ismerni, amennyiben gyermeket szült, vagy saját háztartásában legalább tíz éven át nevelt. Ily módon gyermekenként egy év, de legfeljebb három év pótolható. E rendelkezést kell alkalmazni a (2) bekezdésben említett 1940. január 1-je előtt született férfire is.

(4) Amennyiben a gyermek tartósan betegnek, illetve fogyatékosnak minősül (minősült), a (3) bekezdés szerinti kedvezmény gyermekenként 1,5 év.

(5) Az előrehozott öregségi nyugdíjra jogosultság szempontjából szolgálati időként kell figyelembe venni a rokkantsági, illetve a baleseti rokkantsági nyugdíj folyósításának időtartamát is.

Kedvezmények az előrehozott öregségi nyugdíjnál

R. 8. § (1) Azt a nőt illeti meg a kedvezmény [Tny. 9. § (3) bekezdés], aki gyermeket szült, továbbá azt a nyugdíjigénylőt, aki kiskorút legalább 10 éven át - folyamatosan vagy megszakításokkal - saját háztartásában nevelt. Háztartásban nevelt gyermekként kell figyelembe venni azt a gyermeket is, aki - tanulmányai folytatása, gyógykezelése stb. miatt - tartózkodik átmenetileg háztartáson kívül.

(2) A kedvezmény külön-külön megilleti a gyermeket szülő nőt és a gyermeket felnevelő személyt. A kedvezményt azonban ugyanazon gyermek után ugyanazon személy csak egy jogcímen veheti igénybe.

(3) A nevelt és örökbefogadott gyermek után is jár a kedvezmény, ide nem értve a hivatásos nevelőszülő gondozásában lévő gyermeket.

(4) A gyermek születésének tényét anyakönyvi kivonattal, a tartós betegségét, illetőleg fogyatékoságát pedig a családi pótlék igénylésére vonatkozó rendelkezésekben meghatározott módon, orvosi igazolással, a 10 éven át történő nevelés tényét pedig a nyugdíjigénylő nyilatkozatával kell bizonyítani.

(5) A tartósan beteg, illetőleg fogyatékos gyermek utáni kedvezmény számításánál a gyermekenkénti 1,5 évet 1 év 183 napként kell számításba venni.

(6) A tartósan beteg, illetve fogyatékosnak minősülő gyermek utáni kedvezményt [Tny. 9. § (4) bekezdés] a Tny. 9. § (3) bekezdésében foglalt 3 éven felül kell alkalmazni.

A csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj

Tny. 10. § (1) Csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj jár - ideértve az öregségi nyugdíj legkisebb összege szerinti ellátást is - annak, akinek a 9. § (1)-(2) bekezdésében a születési éve szerint meghatározott szolgálati idejéből legfeljebb öt év hiányzik.

(2) Az öregségi nyugdíj összegét annak, aki

a) 1-365 nappal rövidebb szolgálati idővel rendelkezik, annyiszor 0,1 százalékkal,

b) 366-730 nappal rövidebb szolgálati idővel rendelkezik, annyiszor 0,2 százalékkal,

c) 731-1095 nappal rövidebb szolgálati idővel rendelkezik, annyiszor 0,3 százalékkal,

d) 1096-1460 nappal rövidebb szolgálati idővel rendelkezik, annyiszor 0,4 százalékkal,

e) 1461-1825 nappal rövidebb szolgálati idővel rendelkezik, annyiszor 0,5 százalékkal,

kell csökkenteni, ahányszor 30 naptári nap hiányzik az öregségi nyugdíjra jogosító korhatár betöltéséhez.

(3) Az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése a csökkentést nem érinti.

Tny. 11. § (1) A karkedvezményt szerzett személynek a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárhoz képest az előrehozott öregségi nyugdíj annyi évvel alacsonyabb életkorban jár, ahány évvel korábban öt a karkedvezményre jogosultság nélkül az előrehozott öregségi nyugdíj megilletné.

(2) Az előrehozott öregségi nyugdíjra jogosultság és a nyugdíjcsökkenés mértékének meghatározásánál a megszerzett szolgálati időt a karkedvezmény időtartamával növelve kell figyelembe venni.

(3) A karkedvezményre jogot szerzett személy részére az előrehozott és a csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj a 9. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott életkort megelőző időponttól is jár.

R. 9. § (1) A Tny. 10. §-a szerinti csökkentést a Tny. 12. §-a alapján megállapított öregségi nyugdíj összegére kell végrehajtani.

(2) Az előrehozott öregségi nyugdíj esetén a Tny. 10. § és a Tny. 18. § (4) bekezdés szerint alkalmazott nyugdíjcsökkentésnél a 30 napot el nem érő, hiányzó szolgálati időt (töredékidőt) számításon kívül kell hagyni.

A nyugdíj összege

Az 1997. december 31-ét követő és 2013. január 1-jét megelőző időpont között megállapításra kerülő öregségi nyugdíj

Tny. 12. § (1) Az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati időtől és a figyelembe vehető havi átlagkereset összegétől függ. Ezek alapján az öregségi nyugdíj összege

szolgálati idő év	havi átlagkereset százaléka
10	33,0
11	35,0
12	37,0
13	39,0
14	41,0
15	43,0

16	45,0
17	47,0
18	49,0
19	51,0
20	53,0
21	55,0
22	57,0
23	59,0
24	61,0
25	63,0
26	64,0
27	65,0
28	66,0
29	67,0
30	68,0
31	69,0
32	70,0
33	71,0
34	72,0
35	73,0
36	74,0
37	75,5
38	77,0
39	78,5
40	80,0

és minden további évre 1,5-1,5 százalék.

(2) Az (1) bekezdés szerint megállapított öregségi teljes nyugdíj nem lehet kevesebb a (3) bekezdésben meghatározott legkisebb összegnél. Ha az öregségi teljes nyugdíj alapját képező havi átlagkereset a (3) bekezdés szerinti összeget nem éri el, az öregségi teljes nyugdíj összege azonos a nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegével.

(3) Az 1997. december 31-ét követő és a 2009. január 1-je előtti időponttól megállapításra kerülő öregségi teljes nyugdíj legkisebb összege évenként egyszer a nyugdíjemelés januári mértékének megfelelően emelkedik. Első bázisévként 1998-ban az öregségi nyugdíj legkisebb összegét úgy kell megállapítani, hogy az 1997. december 31-én hatályban lévő összeget növelni kell az öregségi nyugdíjak emelésének 1998. januári mértékével.

(4) A 21. § rendelkezéseit a 2013. január 1-je előtti időponttól megállapított (megállapításra kerülő) öregségi nyugdíjra is alkalmazni kell.

(5) A 2009. január 1-je előtt a 10-19 évi szolgálati idő alapján megállapított öregségi résznyugdíjat akkor is a nyugdíj alapját képező havi átlagkeresetnek a szolgálati időtől függő százalékában kell megállapítani, ha ez nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegét.

(6) Az öregségi nyugdíj összegét - ha a biztosított kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében fizetett nyugdíjjárulékot, vagy a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összeget a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz átutalták - az (1) bekezdés szerint kell meghatározni.

(7) Ha a biztosítottak a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összeget saját döntése alapján nem utalták át a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, az öregségi nyugdíj összege a (6) bekezdés szerint kiszámított összeg hetvenöt százaléka.

Az öregségi nyugdíj mértéke és legkisebb összege

R. 10. § Ha a nyugdíjigénylő nem kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében fizetett nyugdíjjárulékot és nyugdíjazásakor vagy már azt megelőzően is saját döntése alapján kérte az egyéni számláján lévő összegnek a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz történő átutalását, és a nyugdíj igénylésekor ezt a tényt bizonyítja, öregségi nyugdíjának összegét úgy kell megállapítani, mintha biztosítási idejének teljes tartama alatt kizárólag nyugdíjjárulékot fizetett volna [19-21. §-ok, illetőleg a Tny. 12. § (1) bekezdés, a Tny. 20. § (1) bekezdés].

R. 11. § A 2000. december 31-ét követő, de 2002. január 1-jét megelőző időponttól megállapításra kerülő öregségi teljes nyugdíj [Tny. 12. § (3) bekezdése] legkisebb összege havi 18 310 forint.

R. 11/A. § (1) Ha az öregségi nyugdíjas baleseti rokkantsági nyugdíjra is jogosult

a) baleseti rokkantsági nyugdíjának megállapítása napjától az öregségi nyugdíját szüneteltetni kell, vagy

b) az öregségi nyugdíj mellett a baleseti eredetű munkaképesség-csökkenés mértékének megfelelő baleseti járadékot kell megállapítani.

(2) A Tny. 6. § (3) bekezdésének alkalmazásánál a szüneteltetett nyugellátás újbóli folyósítása esetén a nyugellátást a szüneteltetés időtartama alatti emelésekkel növelt összegben kell folyósítani.

Tny. 13. § (1) A 2013. január 1-je előtti időponttól megállapított (megállapításra kerülő) öregségi nyugdíj összegét a 22. § alapján meghatározott havi átlagkeresetből kell kiszámítani azzal, hogy az 1987. december 31-ét követően és 2013. január 1-jét megelőzően elért kereseteket, jövedelmeket - ideértve a minimálbér összegét is - naptári évenként a személyi jövedelemadónak erre az összegre képzett összegével csökkenteni kell.

(2) A havi átlagkereset megállapítása előtt a nyugdíjazást megelőző harmadik év előtti naptári években elért keresetet, jövedelmet a nyugdíjazást megelőző második naptári év kereseti szintjéhez igazításánál az országos nettó átlagkereset egyes években történő növekedését kell alapul venni.

Tny. 14. § Az öregségi nyugdíjra jogosultság azon a napon nyílik meg, amelyen a 7. §-ban, illetőleg a 18. § (1)-(3) bekezdésében meghatározott feltételek mindegyike teljesült.

Tny. 15. § (1) A rokkantsági nyugdíjas és a (2) bekezdésben foglaltak esetén a baleseti rokkantsági nyugdíjas öregségi nyugdíjra nem jogosult.

(2) Az öregségi nyugdíjra jogosultságot a baleseti rokkantsági nyugdíj abban az esetben zárja ki, ha ennek összegét szolgálati időként figyelembe vehető jogviszonyban elért kereset alapján állapították meg.

Tny. 16. § Ha az 1997. december 31-ét követő és 1999. január 1-je előtti időponttól megállapításra kerülő öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset 35 000 forintnál több

a 35 001-40 000 forint közötti átlagkeresetrész kilencven százalékat,

a 40 001-45 000 forint közötti átlagkeresetrész nyolcvan százalékat,

a 45 001-50 000 forint közötti átlagkeresetrész hetven százalékat,

a 50 001-55 000 forint közötti átlagkeresetrész hatvan százalékat,

az 55 001-60 000 forint közötti átlagkeresetrész ötven százalékat,

**a 60 001-70 000 forint közötti átlagkeresetrész negyven százalékát,
a 70 001-80 000 forint közötti átlagkeresetrész harminc százalékát,
a 80 001-90 000 forint közötti átlagkeresetrész húsz százalékát,
a 90 000 forint feletti átlagkeresetrész tíz százalékát kell az
öregségi nyugdíj megállapításánál figyelembe venni.**

R. 11/B. § Ha az 1998. december 31-ét követő és 2000. január 1-jét megelőző időponttól megállapításra kerülő saját jogú nyugdíj alapját képező havi átlagkereset 45 000 forintnál több

a 45 001-51 000 forint közötti átlagkereset kilencven százalékát,
az 51 001-58 000 forint közötti átlagkereset nyolcvan százalékát,
az 58 001-64 000 forint közötti átlagkereset hetven százalékát,
a 64 001-71 000 forint közötti átlagkereset hatvan százalékát,
a 71 001-77 000 forint közötti átlagkereset ötven százalékát,
a 77 001-90 000 forint közötti átlagkereset negyven százalékát,
a 90 001-103 000 forint közötti átlagkereset harminc százalékát,
a 103 001-116 000 forint közötti átlagkereset húsz százalékát,
a 116 000 forint feletti átlagkereset tíz százalékát

kell a saját jogú nyugdíj megállapításánál figyelembe venni.

R. 11/C. § Ha az 1999. december 31-ét követő és 2001. január 1-jét megelőző időponttól megállapításra kerülő saját jogú nyugellátás alapját képező havi átlagkereset 55 000 forintnál több

az 55 001-62 000 forint közötti átlagkereset kilencven százalékát,
a 62 001-70 000 forint közötti átlagkereset nyolcvan százalékát,
a 70 001-78 000 forint közötti átlagkereset hetven százalékát,
a 78 001-86 000 forint közötti átlagkereset hatvan százalékát,
a 86 001-93 000 forint közötti átlagkereset ötven százalékát,
a 93 001-109 000 forint közötti átlagkereset negyven százalékát,
a 109 001-125 000 forint közötti átlagkereset harminc százalékát,
a 125 001-141 000 forint közötti átlagkereset húsz százalékát,
a 141 000 forint feletti átlagkereset tíz százalékát

kell a saját jogú nyugellátás megállapításánál figyelembe venni.

R. 11/D. § Ha a 2000. december 31-ét követő és 2002. január 1-jét megelőző időponttól megállapításra kerülő saját jogú nyugellátás alapját képező havi átlagkereset 65 000 forintnál több

a 65 001-75 000 forint közötti átlagkereset kilencven százalékát,
a 75 001-84 000 forint közötti átlagkereset nyolcvan százalékát,
a 84 001-93 000 forint közötti átlagkereset hetven százalékát,
a 93 001-103 000 forint közötti átlagkereset hatvan százalékát,
a 103 001-112 000 forint közötti átlagkereset ötven százalékát,
a 112 001-131 000 forint közötti átlagkereset negyven százalékát,
a 131 001-149 000 forint közötti átlagkereset harminc százalékát,
a 149 001-168 000 forint közötti átlagkereset húsz százalékát,
a 168 000 forint feletti átlagkereset tíz százalékát

kell a saját jogú nyugellátás megállapításánál figyelembe venni.

Tny. 17. § 1999. január 1-jétől kezdődően a 16. § szerinti összeghatárok, a tárgyévet megelőző naptári év I-III. naptári negyedévi és az azt megelőző naptári év IV. negyedévi országos nettó átlagkereset-növekedés, továbbá az ehhez hozzászámított évenkénti nyolcszázalékos növelés együttes mértékének megfelelő - ezres számra kerekített - összeggel

emelkednek. A járulékfizetési felső határt meghaladó átlagkeresetrészre a járulékfizetési felső határnak megfelelő összegre vonatkozó százalékos mértéket kell alkalmazni.

2. Cím

A nyugdíjjogosultság

A 2008. december 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő öregségi nyugdíj esetében

Tny. 18. § (1) Társadalombiztosítási öregségi nyugdíjra a hatvankettedik életéve betöltésétől az jogosult, aki legalább húsz év szolgálati idővel rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott korhatárnál legfeljebb 3 évvel alacsonyabb életkorban előrehozott öregségi nyugdíjra jogosult az a biztosított, aki legalább 40 év szolgálati időt szerzett.

(3) Csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjra jogosult az a biztosított, akinek a (2) bekezdésben előírt szolgálati időből legfeljebb 3 év hiányzik és az 59. életévét betöltötte.

(4) A csökkentés mértéke a társadalombiztosítási nyugdíj megállapításának időpontjától a hatvankettedik életév betöltéséig terjedő időszak minden 30 napjára

a) 1-365 nappal rövidebb szolgálati idővel rendelkező esetében havi 0,1 százalék,

b) 366-730 nappal rövidebb szolgálati idővel rendelkező esetében havi 0,2 százalék,

c) 731-1095 nappal rövidebb szolgálati idővel rendelkező esetében havi 0,3 százalék.

(5) Az öregségi nyugdíjra jogosultság megnyílására a 14. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(6) Ha a biztosított az előrehozott öregségi nyugdíjra 2009. január 1-je előtt jogot szerzett, arra a 9-11. §-ok rendelkezései szerint az igényérvényesítés időpontjától függetlenül jogosult.

Tny. 19. § Aki a szervezet fokozott igénybevételével járó, továbbá egészségre különösen ártalmas munkát végzett, kordedvezményre a 8. §-ban foglaltak megfelelő alkalmazásával jogosult. Az előrehozott öregségi nyugdíjra jogosultság meghatározásánál a 11. §-ban foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

Az öregségi nyugdíj összege

A 2012. december 31-ét követően megállapításra kerülő nyugdíjak esetében

Tny. 20. § (1) Az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati időtől és a figyelembe vehető havi bruttó átlagkereset összegétől függ. Ezek alapján, ha a biztosított kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében fizetett nyugdíjjárulékot, vagy a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összeget a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz átutalták, az öregségi nyugdíj összege

szolgálati idő	a havi bruttó
	átlagkereset
év	százaléka

20	33,00
21	34,65
22	36,30
23	37,95
24	39,60
25	41,25
26	42,90
27	44,55
28	46,20
29	47,85
30	49,50
31	51,15
32	52,80
33	54,45
34	56,10
35	57,75
36	59,40
37	61,05
38	62,70
39	64,35
40	66,00

és minden további évre 1,65-1,65 százalék.

(2) Ha a biztosítottnak a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összeget saját döntése alapján nem utalták át a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, az öregségi nyugdíj összege a következő:

szolgálati idő	a havi bruttó átlagkereset százaléka
év	
20	24,40
21	25,62
22	26,84
23	28,06
24	29,28
25	30,50
26	31,72
27	32,94
28	34,16
29	35,38
30	36,60
31	37,82
32	39,04
33	40,26
34	41,48
35	42,70
36	43,92
37	45,14

38	46,36
39	47,58
40	48,80

és minden további évre 1,22-1,22 százalék.

(3) Aki 2013. január 1-je előtt öregségi nyugdíjra jogot szerzett és kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében fizetett nyugdíjjárulékot, az igényérvényesítés időpontjától függetlenül a 12. § szerinti mértékű öregségi nyugdíjra jogosult.

Tny. 21. § (1) Az öregségi nyugdíj összege - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - az annak alapját képező havi átlagkeresetnél több nem lehet.

(2) Aki legalább 38 év szolgálati idővel rendelkezik és a 62. életének betöltése után a nyugdíj megállapítása nélkül legalább 365 naptári napra szolgálati időt szerez, nyugdíjnövelésben részesül. A nyugdíjnövelés mértéke minden 30 nap után az öregségi nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj 0,3 százaléka.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott nyugdíjnöveléssel az öregségi nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj a megállapítása alapjául szolgáló havi átlagkeresetet meghaladhatja.

A nyugdíjnövelés

R. 12. § A nyugdíjnövelés Tny. 12. § (4) és Tny. 21. § (2) bekezdése szerinti összegének meghatározásánál a 30 napot el nem érő töredékidőt számításán kívül kell hagyni.

R. 13. § (1) A nyugdíj összegének meghatározásánál annál, aki 1981. január 1-je előtt bármilyen, 1981. január 1-je és 1990. december 31-e között kizárólag fizikai (illetve az akkor hatályos jogszabályok szerint annak minősített) munkakörben a nyugdíjjogosultság megszerzése után a nyugdíj igénybevétele nélkül az öregségi nyugdíjkorhatár betöltésétől legalább egy évet tovább dolgozott, az öregségi nyugdíjkorhatár betöltését követő szolgálati idejének minden 30 napjára pótlékként nyugdíjának 0,3-0,3 százaléka illeti meg.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásánál az öregségi nyugdíjkorhatár nőknél az 55., férfiaknál a 60. életév betöltése.

Tny. 22. § (1) Az öregségi nyugdíj összegét az 1988. január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő napjáig elért - a kifizetés idején érvényes szabályok szerint nyugdíjjárulék alapjául szolgáló -, a személyi jövedelemadót is tartalmazó, csökkentés nélküli bruttó kereset, jövedelem havi átlaga alapján kell meghatározni. Keresetként, jövedelemként kell figyelembe venni:

a) az 1988. január 1-je és 1996. december 31-e közötti, illetőleg az 1988. január 1-je előtti keresetek, jövedelmek esetén az 1996. december 31. napján érvényes társadalombiztosítási szabályok szerint a főfoglalkozásban elért jövedelmet, az ezen időszak alatt kifizetett év végi részesedést, prémiumot, jutalmat és a keresettel, jövedelemmel azonos időre járó baleseti járadékot,

b) 1997. január 1-jétől az 1998. január 1-je előtti rendelkezések szerinti, illetőleg 1998. január 1-jétől a Tbj.-ben meghatározott biztosítással járó jogviszonyból származó - nyugdíjjárulék-alapot képező - keresetet, jövedelmet, több biztosítással járó jogviszony esetén a nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettségre meghatározott összeghatárig összeszámított keresetet, jövedelmet és 1997. évben a keresettel, jövedelemmel azonos időre járó baleseti járadékot,

c) amennyiben a nyugdíjjárulékot a biztosítási jogviszony keretében meghatározott összeg után kellett fizetni, ezt az összeget.

(2) Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset meghatározásánál a munkanélküli járadék, a nyugdíj előtti munkanélküli segély, a gyermekgondozási segély, a nyugdíjjárulék-köteles szociális ellátások (gyermeknevelési támogatás, ápolási díj) összegét, valamint a felsorolt ellátások folyósításának időtartama alatti biztosítással járó jogviszonyból származó jövedelmet (keresetet) - a kifizetésük (folyósításuk) időpontjától függetlenül - figyelmen kívül kell hagyni. Ha azonban az igénylőre nézve kedvezőbb, akkor a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, az ápolási díj, a munkanélküli járadék, a nyugdíj előtti munkanélküli segély folyósításának időtartama alatti biztosítási jogviszonyból származó jövedelem (kereset) és a felsorolt ellátások együttes összegét keresetként kell figyelembe venni.

(3) A havi átlagkereset megállapítása előtt a nyugdíjazást megelőző harmadik év előtti naptári években elért keresetet, jövedelmet a bruttó átlagkereset egyes években történő növekedését alapul véve a nyugdíjazást megelőző második naptári év kereseti szintjéhez kell igazítani.

(4) Amennyiben a biztosított az (1) bekezdésben meghatározott időszaknak legalább a felében rendelkezik a nyugdíjszámítás alapjául szolgáló keresettel, jövedelemmel, a havi átlagkeresetet a tényleges - a kifizetés időpontjában érvényes jogszabályok szerint nyugdíjjárulék-alapot képező - kereset, jövedelem alapján kell meghatározni.

(5) Ha a (4) bekezdés szerinti időszakban, az átlagszámítási időnek legalább a fele részére a nyugdíjat igénylőnek nincs keresete, jövedelme, a hiányzó időre eső napokra a keresetet, jövedelmet az 1988. január 1-je előtti legközelebbi időszak keresete, jövedelme alapján kell a (3) bekezdés alkalmazásával növelten figyelembe venni. Ha ez sem áll rendelkezésre, keresetként - a nyugellátás megállapításának kezdő napjától folyamatosan visszszámítva - a hiányzó időre érvényes, külön jogszabályban általánosan meghatározott minimálbér harmincad részét kell figyelembe venni azokra a naptári napokra, amelyekre nyugdíjalapot képező kereset, jövedelem nem volt és a (7)-(8) bekezdés alkalmazásánál e naptári napok is osztószámot képeznek.

(6) A kereseteket naptári évenként kell meghatározni, és ezt követően kell a (3) bekezdés alapján a nyugdíjazást megelőző harmadik naptári év előtti kereseteket a (3) és az (5) bekezdések szerint kiigazítani.

(7) Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkeresetet úgy kell meghatározni, hogy az (1) bekezdés, illetőleg az (5) bekezdés szerinti időszak alatt elért és a (6) bekezdés szerint növelt kereset, jövedelem együttes összegét el kell osztani az átlagszámítási időszaknak a biztosításban töltött azon napjainak számával, amelyekre a nyugdíjat igénylőnek az (1) és (5) bekezdésekben említett keresete, jövedelme volt. Az így kapott napi átlagot meg kell szorozni 365-tel, és el kell osztani 12-vel.

(8) Az osztószám megállapításánál a heti pihenőnapokat, a munkaszüneti napokat és a szabadnapokat is figyelembe kell venni.

A havi átlagkereset meghatározása

R. 14. § (1) A Tny. 13. § alapján a Tny. 22. § (1) bekezdés *a)-b)* pontjaiban meghatározott kereset (jövedelem) megállapításánál a baleseti járadékot a nyugdíjjárulék köteles kereset, jövedelem összegén felül akkor is figyelembe kell venni, ha a naptári évre számított kereset, jövedelem ezzel a járulékfizetési felső határösszeget meghaladja.

(2) Ha a havi átlagkereset megállapításánál figyelembe vehető keresettel, jövedelemmel azonos időre baleseti rokkantsági nyugdíj járt, erre az időtartamra a 4. fokozatú baleseti járadéknak megfelelő összeget kell figyelembe venni.

(3) Ha a nyugdíjigénylőt 1997. január 1-je előtti időben főfoglalkozásában a teljes (törvényes) munkaidőnél rövidebb időben foglalkoztatták, a mellékfoglalkozásból származó keresetet is figyelembe kell venni a havi átlagkereset meghatározásánál.

(4) A háztartási alkalmazottként eltöltött időre keresetként az 1992. április 1-jét megelőző időre havi 3500 forintot, az 1992. március 31-ét követő időre a külön jogszabályban meghatározott - a jogviszony fennállása alatt - érvényes minimálbért kell figyelembe venni, amelyet a személyi jövedelemadó levonására vonatkozó rendelkezések szerint csökkenteni kell, majd az így meghatározott kereseteket évenként a Tny. 22. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell a nyugdíjazást megelőző második naptári év kereseti szintjéhez igazítani.

(5) A (4) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni az átlagszámítási időszaknak arra a tartamára nézve is, amelyet az igénylő szigorított javító-nevelő munkában töltött, vagy amely alatt a szakszövetkezeti tag 1992. március 1-je előtt társadalombiztosítási járulékot fizetett.

(6) A havi átlagkereset meghatározásánál az 1987. december 31-e utáni időponttól megállapított baleseti járadékot, valamint a megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatásáról és szociális ellátásról szóló rendelkezések alapján járó és 1987. december 31-e utáni és 1998. január 1-je előtti időre eső keresetkiegészítést csökkenteni kell a magánszemélyek jövedelemadójának kizárólag ezen keresetekre eső képzett összegével. A személyi jövedelemadó képzett összegét a munkáltató, a bér kifizetője által történő adóelőleg megállapítására vonatkozó rendelkezések szerint kell meghatározni. Az 1987. december 31-ét követő időre eső keresetekből az adó kiszámításánál naptári évenként

- a) az 1988. január 1-je és 1990. december 31-e közötti keresetből 12 000 forintot;
- b) az 1991-ben elért kereset alapján kiszámított adó összegéből 3000 forintot;
- c) az 1993-ban elért kereset alapján kiszámított adó összegéből 2400 forintot;
- d) az 1994-ben elért keresetből egészségbiztosítási és nyugdíjjárulék címén tíz százalékot;
- e) az 1995-ben elért kereset alapján megállapított adó összegéből az egészségbiztosítási és nyugdíjjárulék címén levont összeg 25 százalékát;
- f) az 1997-ben elért kereset alapján megállapított, képzett adó összegéből a kereset, jövedelem 20 százalékát, de legfeljebb jogosultsági hónaponként havi 3600 forintot;
- g) az 1998-ban elért kereset alapján megállapított, képzett adó összegéből a kereset, jövedelem 20%-át, de legfeljebb jogosultsági hónaponként 4200 forintot, továbbá a nyugdíjjárulék és a magánnyugdíjrendszer keretében - nem kiegészítésként - fizetett tagdíj együttes összegének 25%-át;
- h) az 1999-2002. években elért kereset alapján megállapított, képzett adó összegéből a kereset, jövedelem 10 százalékát, de legfeljebb jogosultsági hónaponként 3000 forintot, továbbá a nyugdíjjárulék és a magánnyugdíjrendszer keretében - nem kiegészítésként - fizetett tagdíj együttes összegének 25 százalékát

kell levonni, de a magánszemélyek jövedelemadójáról szóló törvény szerinti, összjövedelmet csökkentő kiadásokat és adókedvezményeket figyelmen kívül kell hagyni.

(7) Az 1996. december 31-ét követően az adott naptári éven belül egyidejűleg fennállt, több biztosítási jogviszony esetén, ha távollét vagy egyéb ok miatt a jogviszonyokban eltérő azoknak a napoknak a száma (osztószám), amelyre az igénylőnek keresete volt, a biztosításban töltött napok számát csökkenteni kell az osztószámként figyelembe nem vehető napok számával. Az egyidejűleg fennállt több biztosítási jogviszonyban elért nyugdíjalapot képező kereset megállapításánál az említettek szerint csökkentett napokat kell figyelembe venni.

R. 15. § (1) A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 34. §-a (1) bekezdése szerint megállapodást kötő személy e minőségben eltöltött idejére öregségi nyugdíjának megállapításánál keresetnek az az összeg számít, amely után járulékot fizet.

(2) Ha a szociálpolitikai egyezmény szakmai átlagkereset figyelembevételét írja elő, akkor ennek összegét a nyugdíjigénylő nyugdíjazását megelőzően betöltött munkakörében, illetőleg ahhoz hasonló munkakörben a nyugellátás megállapításának időpontja szerinti - a Foglalkoztatási Hivatal által közölt - kereset országos átlaga alapján kell meghatározni.

(3) A 2003. január 1-je előtti időponttól megállapításra kerülő nyugdíjak esetében a bányászati tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetnél föld alatt legalább tizenöt éven át korkedvezményre jogosító munkakörben dolgozó öregségi nyugdíját, kérelemre, annak a keresetnek az alapulvételével kell megállapítani, amit a vele azonos munkakörben foglalkoztatottak a nyugdíj megállapítását megelőző naptári évben átlagosan elértek annál a munkáltatónál, ahol az igénylő ebben a munkakörben utoljára dolgozott. A munkakör változása esetén a korábbi korkedvezményes munkakörben elért átlagkeresetet kell alapul venni, ha az igénylő a változásig is legalább tizenöt évet dolgozott föld alatt korkedvezményre jogosító munkakörben és a korábbi munkakör szerinti átlagkereset számára kedvezőbb. A gazdálkodó szervezet, illetőleg a korkedvezményre jogosító tevékenység megszűnése esetén az azonos tevékenységet folytató bányáüzemnél, ennek hiányában a bányászat ágazati irányítását ellátó miniszter által - az illetékes érdek-képviselői szerv véleményének meghallgatásával - meghatározott bányáüzemnél azonos munkakörben foglalkoztatottak átlagkeresetét kell figyelembe venni. E rendelkezés akkor alkalmazható, ha az igénylő a nyugdíj megállapításáig korkedvezményre jogosító munkát végzett, vagy egészségi okból került föld feletti munkakörbe.

(4) A keresetre vonatkozó adatokat a munkáltató nyilvántartása alapján kiállított igazolással vagy a munkavállaló birtokában lévő egykorú okirattal kell igazolni.

R. 16. § (1) A havi átlagkereset kiszámításánál az 1987. december 31-ét követő időre a Tny. 22. §-ban foglaltak alkalmazásával kell a keresetet naptári évenként meghatározni. Az így kiszámított összeghez kell naptári évenként hozzáadni az adóalapot nem képező, de nyugdíjjárulék-köteles egyéb keresetet és az 1988. január 1-je előtti időponttól megállapított baleseti járadékot.

(2) Ha a biztosítottnak nem volt naptári évenként 365 (szökőévben 366) napi keresete, a naptári évre eső keresetet a következők szerint kell megállapítani:

a) a naptári évben elért (az ebben az évben kifizetett adóköteles jutalom és adóköteles év végi részesedés nélküli) kereset, továbbá a átlagszámítási, illetőleg a keresettel, jövedelemmel azonos időre járó és 1987. december 31-e utáni időponttól megállapított baleseti járadék, valamint a megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatásról és szociális ellátásáról szóló rendelkezések alapján járó az 1998. január 1-je előtti időre kifizetett keresetkiegészítés összegét el kell osztani a biztosításban töltött azoknak a napoknak a számával, amelyekre a biztosítottnak keresete volt, majd

b) az egy napra eső keresetet meg kell szorozni 365-tel (szökőévben 366-tal) és a szorzathoz hozzá kell adni a naptári évben kifizetett adóköteles jutalom (jutalomrész) és év végi részesedés összegét;

c) az így képzett évi keresetből 1988. január 1. és 1990. december 31. között naptári évenként 12 000 forintot, 1994-ben pedig egészségbiztosítási és nyugdíjjárulék címén tíz százalékot le kell vonni;

d) majd meg kell határozni az így kiszámított összegre eső képzett adóösszeget (az 1991. évben elért keresetre képzett adót 3000 forinttal, az 1993. évre képzett adót 2400 forinttal, az 1995. évre

képzett adót az ez évi egészségbiztosítási és nyugdíjjárulék címén levont összeg 25 százalékaival, az 1997. évre képzett adó összegét a kereset, jövedelem 20 százalékaival, de legfeljebb jogosultsági hónaponként havi 3600 forinttal csökkenteni kell, az 1998. évre képzett adó összegéből a kereset, jövedelem 20 százalékaival, de jogosultsági hónaponként legfeljebb havi 4200 forintot, az 1999-2002. években elért keresetekre képzett adó összegéből a kereset, jövedelem 10 százalékaival, de legfeljebb havi 3000 forintot, továbbá a nyugdíjjárulék és a magánnyugdíjrendszer keretében - nem kiegészítésként - fizetett tagdíj együttes összegének 25 százalékaival kell levonni), amelyet el kell osztani 365-tel (szökőévben 366-tal);

e) az egy napra eső adóösszeg figyelembevételével ki kell számítani a ténylegesen elért keresetre eső adóösszeget (ezt úgy kell kiszámítani, hogy az egy napra eső adóösszeget meg kell szorozni a biztosításban töltött azoknak a napoknak a számával, amelyekre a biztosítottnak keresete volt), és

f) ezzel az összeggel kell a naptári évi keresetet csökkenteni, majd

g) az így kiszámított összeghez hozzá kell adni az adott naptári évben elért, adóalapot nem képező, de nyugdíjjárulék-köteles egyéb keresetet;

h) az a)-g) pontok szerint megállapított naptári évi keresetekhez hozzá kell adni az átlagszámítási időszak alatt folyósított és 1988. január 1-je előtti időponttól megállapított baleseti járadék naptári évre szóló összegét, majd

i) az a)-h) pontok alapján meghatározott naptári évi kereseteket a Tny. 13. § (2) bekezdés szerint kell növelni a 2. számú mellékletben foglalt szorzószámok figyelembevételével;

j) ha az igénylőnek az 1988. január 1-je és a nyugdíj megállapítása közötti időszak fele részében nem volt keresete, az 1988. január 1-je előtti időből kell a hiányzó napokra eső keresetet figyelembe venni. Az 1988. január 1-je előtti időben elért keresetet a magánszemélyek jövedelemadójaival csökkenteni nem kell, azonban ezeket a kereseteket is növelni kell a 2. számú mellékletben foglalt szorzószámok figyelembevételével.

(3) Ha a nyugdíjazás évében (a továbbiakban: töredékév) elért keresetet is figyelembe kell venni, az erre az időre eső és nyugdíjalapot képező keresetet a (2) bekezdés a)-i) pontjában foglaltak megfelelő alkalmazásával kell kiszámítani.

(4) Az öregségi nyugdíj alapját képező átlagkeresetet úgy kell kiszámítani, hogy a Tny. 13. § (1) bekezdés szerinti átlagszámítási időszak alatt elért keresetet és ez alatt az időszak alatt kifizetett év végi részesedés, jutalom, jutalék prémium együttes összegét el kell osztani ez idő alatt biztosításban töltött azoknak a napoknak a számával, amelyekre a nyugdíjat igénylőnek keresete volt. Az így kapott napi átlagkeresetet meg kell szorozni 365-tel és el kell osztani 12-vel.

(5) Az öregségi nyugdíj összegének meghatározásánál a Tny. 22. § (2) bekezdése alapján a gyermekgondozási segélyt, a gyermeknevelési támogatást, az ápolási díjat, a munkanélküli járadékot, a nyugdíj előtti munkanélküli segélyt keresetként - az (1)-(4) bekezdés, valamint a 14. § (6) bekezdés megfelelő alkalmazásával - kell a keresettel azonos időre számításba venni.

(6) A Tny. 22. § (7) bekezdésének alkalmazásánál a gyermekgondozási díjat, valamint a sorkatonai (polgári) szolgálatot teljesítők esetében a nyugdíjjárulék alapját képező összeget, továbbá a gyermekgondozási díj folyósítása, illetőleg a sorkatonai (polgári) szolgálat időtartamát figyelmen kívül kell hagyni.

R. 17. § (1) A 14-16. §-ok rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni a volt mezőgazdasági szövetkezeti tag átlagkeresetének kiszámításánál is az 1993. január 1-je előtti naptári évekre vonatkozóan azzal az eltéréssel, hogy az osztószám megállapításánál a 40. § (6) bekezdésben felsorolt, továbbá - ha munkanap jóváírás nem történt - azok a napok nem vehetők figyelembe, amelyeken a tag

a) gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben részesült,

- b) keresőképtelen volt, de betegségi segélyt, táppénzt nem kapott,
- c) jogszabály alapján kötelezően engedélyezett fizetés nélküli szabadságon volt,
- d) hatósági idézés alapján állampolgári kötelezettségét teljesítette,
- e) házastársa, szülője, gyermeke temetése miatt volt távol.

(2) A mezőgazdasági szövetkezeti tag 1988. január 1-je és 1992. december 31-e közötti keresetére vonatkozó adóösszeg kiszámításánál az elismert szolgálati idő minden 30 napjára eső keresetet egyhavi keresetnek kell tekinteni.

(3) Az átlagszámítási időszaknak arra a tartamára, amely alatt a mezőgazdasági szövetkezeti tag nem a szövetkezetben, hanem egyéb - biztosítással járó - jogviszony keretében dolgozott, azt a keresetet kell számításba venni, amely után egyéb biztosítással járó jogviszonya alapján nyugdíjjárulékot fizetett.

III. Fejezet

A ROKKANTSÁGI ÉS A BALESETI ROKKANTSÁGI NYUGDÍJ

1. Cím

A rokkantsági nyugdíj

A nyugdíjjogosultság

Tny. 23. § (1) Rokkantsági nyugdíjra az jogosult, aki

- a) egészségromlás, illetőleg testi vagy szellemi fogyatkozás következtében munkaképességét hatvanhét százalékban elvesztette és ebben az állapotában javulás egy évig nem várható (a továbbiakban: rokkant),**
- b) a szükséges szolgálati időt megszerezte, és**
- c) rendszeresen nem dolgozik, vagy keresete lényegesen kevesebb a megrokkánás előtti keresetnél.**

(2) Az öregségi - ideértve az előrehozott öregségi nyugdíjat is - és a baleseti rokkantsági nyugdíjas rokkantsági nyugdíjra nem jogosult. Rokkantsági nyugdíj nem állapítható meg annak, aki saját rokkantságát szándékosan okozta, továbbá annak sem, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt elérte, kivéve, ha öregségi nyugdíjra karkedvezmény címén jogosult, vagy rokkantsági nyugdíjat a jogosultság feléléde címen igényel.

A rokkantsági nyugdíj

R. 18. § (1) A Tny. 23. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazása szempontjából nem dolgozik rendszeresen az, aki

- a) a munkakörére megállapított teljes munkaidőnél rövidebb munkaidőben dolgozik, ha pedig már a megrokkánást megelőzően is rövidebb munkaidőben dolgozott, akkor, ha munkaideje a megrokkánását követően tovább csökken; vagy**

b) az igény bejelentését megelőző 180 nap alatt keresőképtelensége miatt megszakításokkal legalább hetvenkét napon át nem dolgozott.

(2) A keresetet abban az esetben lehet a megrokkulás előtti keresetnél lényegesen kevesebbnek tekinteni, ha annak a magánszemélyek jövedelemadóval csökkentett és a Tny. 22. § (3) bekezdés szerint emelt összege legalább húsz százalékkal kevesebb a nyugdíj alapját képező átlagkeresetnél.

(3) A rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra jogosultságnak nem akadályozó, ha az igénylő külföldön rendszeresen dolgozik, illetőleg keresete van.

A nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati idő

Tny. 24. § (1) A rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati idő

22 éves életkor betöltése előtt 2 év,

22-24 éves életkorban 4 év, karkedvezményre jogosító munkakörben 3 év,

25-29 éves életkorban 6 év, karkedvezményre jogosító munkakörben 4 év,

30-34 éves életkorban 8 év, karkedvezményre jogosító munkakörben 6 év,

35-44 éves életkorban 10 év, karkedvezményre jogosító munkakörben 8 év,

45-54 éves életkorban 15 év, karkedvezményre jogosító munkakörben 12 év,

55 éves életkor betöltésétől 20 év, karkedvezményre jogosító munkakörben 16 év.

(2) Az, aki az iskolai tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül szolgálati időt szerzett és huszonkét éves kora előtt megrokkán, szolgálati idejének tartamára tekintet nélkül jogosult rokkantsági nyugdíjra.

(3) Az a rokkant, aki

a) a negyvenötödik életévét, illetőleg 1993. július 1-je előtt az ötvenötödik életévét már betöltötte és legalább tízévi,

b) 1993. június 30-át követően és 2009. január 1-je előtt az ötvenötödik életévét betölti és legalább tizenöt évi

szolgálati idővel rendelkezik, rokkantsági résznyugdíjra jogosult.

R. 18/A. § A Tny. 24. §-a (3) bekezdésének a) pontja alkalmazásánál a rokkantsági résznyugdíjra jogosultságot nem érinti, ha a tíz évi szolgálati idő megszerzésére az ott meghatározott életév betöltését követően került sor.

Tny. 25. § (1) A rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati idő megállapításánál a megrokkulás időpontjában betöltött életkort kell figyelembe venni.

(2) Az, aki a megrokkánáskor betöltött életkora szerint szükséges szolgálati időt nem szereztte meg, rokkantsági nyugdíjra akkor jogosult, ha az alacsonyabb korcsoportban az előírt szolgálati időt megszerezte és ezt követően szolgálati idejében a megrokkánásig harminc napnál hosszabb megszakítás nincs. E harminc napba nem lehet beszámítani a keresőképtelenség idejét.

(3) Abban az esetben, ha az igénylő karkedvezményre jogosító és egyéb szolgálati időt is szerzett, a rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati időnek nem kizárólag karkedvezményre jogosító idő alapján történő számításánál a karkedvezményre jogosító munkakörben eltöltött minden évet egy és negyedévként kell számításba venni.

(4) Az, aki szolgálati idejének a kezdetét megelőző időtől rokkant, rokkantsági nyugdíjra akkor jogosult, ha az igénybejelentés időpontjában betöltött életkora szerint szükséges szolgálati időt megszerezte, és rendszeresen nem dolgozik, vagy keresete lényegesen kevesebb a nyugdíj igénylését megelőző kereseténél.

R. 18/B. § A Tny. 25. § (2) bekezdés alkalmazásánál az alacsonyabb korcsoportban előírt szolgálati idő megszerzése esetén a szolgálati idő folyamatosságának e korcsoporthoz tartozó legmagasabb életkor betöltésének napja és a megrokkánás időpontja között kell fennállnia.

R. 19. § (1) A rokkantsági nyugdíj mértéke, illetőleg összege a III. rokkantsági csoportban a harmincötödik életév betöltése előtt bekövetkezett megrokkánás esetén:

Szolgalati idő, év	A havi átlagkereset %-ban
--------------------	---------------------------

2 évnél kevesebb	51,0
2	51,5
3	52,0
4	52,5
5	53,0
6	53,5
7	54,0
8	54,5
9	55,0
10	55,5
11	56,0
12	56,5
13	57,0
14	57,5
15	58,0
16	58,5
17	59,0
18	59,5
19	60,0
20	60,5
21	61,0
22	61,5
23	62,0
24	62,5
25	63,0

(2) A rokkantsági nyugdíj mértékének a megállapításánál a ténylegesen megszerzett és nem a Tny. 25. § (3) bekezdése szerint számított szolgálati időt kell alapul venni. E rendelkezést a 20-21. §-ok tekintetében is alkalmazni kell.

R. 20. § A rokkantsági nyugdíj mértéke, illetőleg összege a III. rokkantsági csoportban a harmincötödik életév betöltése után bekövetkezett megrokkánás esetén:

Szolgálati idő, év	A havi átlagkereset százaléká				
	35-39	40-44	45-49	50-54	55-61
	éves életkorban bekövetkezett megrokkánás esetén				

10	54,0	51,0	46,5	42,0	37,5
11	56,0	53,0	48,5	44,0	39,5
12	56,5	55,0	50,5	46,0	41,5
13	57,0	57,0	52,5	48,0	43,5
14	57,5	57,5	54,5	50,0	45,5
15	58,0	58,0	56,5	52,0	47,5
16	58,5	58,5	58,5	54,0	49,5
17	59,0	59,0	59,0	56,0	51,5
18	59,5	59,5	59,5	58,0	53,5
19	60,0	60,0	60,0	60,0	55,5
20	60,5	60,5	60,5	60,5	57,5
21	61,0	61,0	61,0	61,0	59,5
22	61,5	61,5	61,5	61,5	61,5
23	62,0	62,0	62,0	62,0	62,0
24	62,5	62,5	62,5	62,5	62,5
25	63,0	63,0	63,0	63,0	63,0

R. 21. § A rokkantsági nyugdíj mértéke, illetőleg összege a III. rokkantsági csoportban a harmincötödik életév betöltése után bekövetkezett megrokkulás esetén, kordedvezményre jogosító munkakörben szerzett nyolcévi vagy ennél hosszabb szolgálati idő alapján:

Szolgálati idő, év	A havi átlagkereset százaléka				
	35-39	40-44	45-49	50-54	55-61
	éves életkorban bekövetkezett megrokkulás esetén				
8	54,5	51,5	47,0	42,5	38,0
9	55,0	53,5	49,0	44,5	40,0
10	55,5	55,5	51,0	46,5	42,0
11	56,0	56,0	53,0	48,5	44,0
12	56,5	56,5	55,0	50,5	46,0
13	57,0	57,0	57,0	52,5	48,0
14	57,5	57,5	57,5	54,5	50,0
15	58,0	58,0	58,0	56,5	52,0
16	58,5	58,5	58,5	58,5	54,0
17	59,0	59,0	59,0	59,0	56,0
18	59,5	59,5	59,5	59,5	58,0
19	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0
20	60,5	60,5	60,5	60,5	60,5
21	61,0	61,0	61,0	61,0	61,0
22	61,5	61,5	61,5	61,5	61,5
23	62,0	62,0	62,0	62,0	62,0
24	62,5	62,5	62,5	62,5	62,5
25	63,0	63,0	63,0	63,0	63,0

R. 22. § (1) Ha az igénylő a harmincötödik életévének betöltése után, de negyvenötödik életéve betöltését megelőzően rokkann meg, a rokkantsági nyugdíj összegét a Tny. 25. § (2) bekezdés, vagy a Tny. 25. § (3) bekezdés szerinti jogosultság esetén is a ténylegesen megszerzett szolgálati idő alapján kell - a 20-21. §-ok szerint - megállapítani.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott személy rokkantsági nyugdíjának összegét, ha nem rendelkezik legalább 10 év - karkedvezményre jogosító munkakörben eltöltött legalább 8 év - szolgálati idővel, tízévi, illetőleg nyolcévi szolgálati idő alapján kell megállapítani.

R. 22/A. § A rokkantsági nyugdíj összegének meghatározásánál a 10. §-ban foglaltakat is alkalmazni kell.

A nyugdíjjogosultság megnyílása

Tny. 26. § (1) A rokkantsági nyugdíjra a jogosultság azzal a nappal nyílik meg, amelytől a rokkantság az orvosi bizottság véleménye szerint fennáll. Ha az orvosi bizottság a megrokkánás időpontjáról nem nyilatkozott, a megrokkánás időpontjának az igénybejelentés napját kell tekinteni.

(2) Ha az igénylőnek az (1) bekezdésben megjelölt napig nincs meg a jogosultsághoz szükséges szolgálati ideje, a rokkantsági nyugdíjra jogosultság a szükséges szolgálati idő megszerzését követő nappal nyílik meg.

Tny. 27. § (1) Ha az igénylő a 26. §-ban meghatározott napon munkaviszonyban áll, rokkantsági nyugdíjra a jogosultság azon a napon nyílik meg, amelytől

a) munkaviszonyban már nem áll, és táppénzben, baleseti táppénzben nem részesül, vagy

b) munkát rendszeresen nem végez, és táppénzben, baleseti táppénzben nem részesül, vagy

c) lényegesen kisebb keresetet biztosító munkakörben dolgozik.

(2) Ha az igénylő végkielégítésben részesült, a rokkantsági nyugdíjra jogosultsága a végkielégítéssel meghosszabbodott biztosítási idejének napját követő napon nyílik meg.

A nyugdíj összege, a nyugdíj alapjául szolgáló kereset

Tny. 28. § (1) A rokkantsági nyugdíj alapját képező havi átlagkereset megállapításánál az öregségi nyugdíjra vonatkozó rendelkezéseket (12., 13., 16., 17. és 22. §-ok) kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy amennyiben a rokkantsági nyugdíjra jogosultsághoz szükséges és a figyelembe vehető szolgálati idő együttesen is rövidebb a 22. § (1) bekezdésében meghatározott átlagszámítási időszaknál, a rokkantsági nyugdíjat e rövidebb idő alatt elért kereset, jövedelem havi átlaga alapján kell megállapítani, legalább 30 napi kereset hiányában pedig azt a - külön jogszabályban általánosan meghatározott - minimálbért kell havi átlagkeresetnek tekinteni, amely azt a napot megelőző naptári hónapban érvényes, amely naptól a nyugdíjat megállapítják.

(2) Ha a rokkant a magánnyugdíjpénztárba is fizetett tagdíjat és saját döntése szerint az egyéni számláján lévő összeget nem utalták át a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, a szolgálati időtől, az átlagkeresete összegétől és a rokkantság fokától függően kiszámított összeg hetvenöt százalékát kell részére rokkantsági nyugdíjként megállapítani.

Tny. 29. § (1) A rokkantsági nyugdíj mértéke a megrokkánás időpontjában betöltött életkortól, a nyugdíj megállapításáig szerzett szolgálati idő tartamától és a rokkantság fokától függ. A rokkantság fokának megfelelően

a) a III. rokkantsági csoportba tartozik az, aki rokkant, de nem teljesen munkaképtelen,

b) a II. rokkantsági csoportba tartozik az, aki teljesen munkaképtelen, de mások gondozására nem szorul,

c) az I. rokkantsági csoportba tartozik az, aki teljesen munkaképtelen, és mások gondozására szorul.

(2) A rokkantsági nyugdíj összege nem lehet kevesebb az (1) bekezdésben meghatározott rokkantsági csoportok sorrendjében a havi átlagkereset 37,5, 42,5, illetőleg 47,5 százalékánál.

(3) A rokkantsági nyugdíj összege az ennek alapját képező havi átlagkeresetnél több nem lehet.

(4) A rokkantsági nyugdíj mértéke huszonöt évet meghaladó szolgálati idő után a III. rokkantsági csoportban az öregségi nyugdíj mértékével azonos.

(5) A rokkantsági nyugdíj összege a II. rokkantsági csoportban a havi átlagkereset öt, az I. rokkantsági csoportban pedig tíz százalékával több, mint a III. rokkantsági csoportban.

(6) A 2009. január 1-je előtti időponttól megállapított rokkantsági nyugdíj legkisebb összege évenként a januári nyugdíjemelést mértékének megfelelően évenként egyszer, január 1-jétől emelkedik. Az 1998-ban érvényes összeg meghatározására a 12. § (3), (5) bekezdésében foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

A rokkantsági nyugdíj legkisebb összege

R. 23. § A 2000. december 31-ét követő, de 2002. január 1-jét megelőző időponttól megállapításra kerülő rokkantsági nyugdíj legkisebb összege a III. rokkantsági csoportban havi 18 310 forint, a II. rokkantsági csoportban havi 19 220 forint, az I. rokkantsági csoportban havi 19 900 forint.

A rokkantság felülvizsgálata, a rokkantsági nyugdíj módosítása és a feléledés

Tny. 30. § (1) A rokkantsági nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha a nyugdíjas már nem rokkant, vagy rendszeresen dolgozik és keresete négy hónap óta lényegesen nem kevesebb annál a keresetnél, amelyet a megrokkánás előtti munkakörében rokkantság nélkül elérhetne.

(2) A rokkantsági nyugdíjra jogosultság a szolgálati idő tartamától függetlenül feléled, ha a jogosultság egyéb feltételei a nyugdíj megszüntetése után öt éven belül újra bekövetkeznek. A jogosultat a nyugdíj megszüntetését követő emelések, kiegészítések is megilletik.

(3) Az, aki az öregségi nyugdíjra jogosító életkort - ide nem értve a korkedvezményre jogosultat - még nem töltötte be, feléledés helyett kérheti rokkantsági nyugdíjra jogosultságának új igényként történő elbírálását.

Tny. 31. § (1) Ha a rokkantsági nyugdíjas állapotváltozás miatt más rokkantsági csoportba kerül, rokkantsági nyugdíja mértékét ennek megfelelően módosítani kell. Az öregségi nyugdíjra jogosító életkor betöltése után azonban a rokkantsági nyugdíj mértékét állapotváltozás miatt módosítani nem lehet.

(2) A rokkantsági nyugdíjat az öregségi nyugdíjra jogosító életkor betöltése után csak a III. rokkantsági csoportnak megfelelő összegben lehet újból megállapítani.

(3) A rokkantsági nyugdíjat és a baleseti rokkantsági nyugdíjat állapotváltozás esetén rokkantsági csoportonként annak a rokkantsági nyugdíjnak az öt százalékával kell emelni, illetőleg csökkenteni, amely a rokkantat az állapotváltozás időpontjában megilleti.

R. 23/A. § A Tny. 31. §-a (3) bekezdésének alkalmazásánál az állapotváltozás időpontja az állapotváltozásnak a jogszabályban meghatározott orvosszakértői szervek által megállapított napja, ennek hiányában az orvosi vizsgálat - állapotrosszabbodás esetén azonban legkorábban az állapotrosszabbodás bejelentésének - napja.

A rokkantsági nyugdíjra jogosultság megszűnése, a módosítás és a feléledés

R. 24. § (1) Ha a rokkantsági nyugdíjas az orvosi szakvélemény szerint már nem rokkant, a rokkantsági nyugdíjat az arról szóló határozat keltét követő második hónap első napjától kell megszüntetni. Ha pedig a rokkantsági nyugdíjra jogosultság a nyugdíjasként elért kereset összegére tekintettel szűnik meg [Tny. 30. § (1) bekezdés], a megszüntetésről e tény megállapítását követő hónap első napjától kell gondoskodni.

(2) A rokkantsági nyugdíjra jogosultság új igényként történő elbírálásánál [Tny. 30. § (3) bekezdés] a korábbi nyugdíjazásnál figyelembe vett és a nyugdíjasként szerzett szolgálati időt kell figyelembe venni.

(3) A nyugdíjasra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése hónapjának első napjától a rokkantsági nyugdíjat a Tny. 30. §-ának (1) bekezdése alapján megszüntetni nem lehet.

R. 25. § A Tny. 31. § (3) bekezdés alkalmazásánál a rokkantsági nyugdíj - orvosi vizsgálat alapján állapotjavulás miatt történő - csökkentéséről (leszállításáról) a 23/A. §-ban meghatározott időpontot követő második hónap első napjától kell intézkedni. Állapotrosszabbodás esetén a felemelt összegű rokkantsági nyugdíjat a 23/A. §-ban említett időpontot követő hónap első napjától kell megállapítani.

2. Cím

A baleseti rokkantsági nyugdíj

A nyugdíjjogosultság

Tny. 32. § (1) Baleseti rokkantsági nyugdíj üzemi baleset vagy foglalkozási betegség esetén a 33. §-ban meghatározott feltételek mellett jár.

(2) Az üzemi baleset társadalombiztosítási fogalmát, a baleseti nyugellátásra jogot adó foglalkozási betegségek jegyzékét, az üzemi balesetek és a foglalkozási betegségek bejelentésére és nyilvántartására, valamint az adatszolgáltatásra vonatkozó szabályokat a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvény (a továbbiakban: Eb.) határozza meg.

(3) Az, aki sérülését szándékosan okozta, vagy az orvosi segítség igénybevételével, illetőleg a baleset bejelentésével szándékosan késlekedett, sérülése alapján baleseti rokkantsági nyugdíjra nem jogosult.

Tny. 33. § (1) Baleseti rokkantsági nyugdíjra az jogosult, aki munkaképességét hatvanhét százalékban túlnyomóan üzemi baleset következtében elvesztette, és rendszeresen nem dolgozik, vagy keresete lényegesen kevesebb a megrokkánás előtti kereseténél.

(2) Baleseti rokkantsági nyugdíjra jogosult az is, aki munkaképességét ötven százalékban szilikózis következtében vesztette el, és nem dolgozik, vagy szilikózisveszély-mentes munkakörben, illetőleg munkahelyen

a) nem rendszeresen dolgozik, vagy

b) keresete lényegesen kevesebb a megrokkanas előtti kereseténél.

(3) A baleseti rokkantsági nyugdíjra jogosultság megnyílása szempontjából a 26. és 27. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

R. 26. § A baleseti rokkantsági nyugdíjra jogosultságnál a Tny. 33. § (2) bekezdésben biztosított kedvezményt az azbesztózisból eredő ötven százalékos mértékű munkaképesség-csökkenés esetén is alkalmazni kell [1997. évi LXXXIII. törvény 59. § (3) bekezdés].

A nyugdíj összege

Tny. 34. § (1) A baleseti rokkantsági nyugdíj összegét a rokkantsági nyugdíj megállapítására vonatkozó rendelkezések szerint, vagy ha az kedvezőbb, az igénylő kérelmére a balesetet megelőző egyévi, nyugdíjjárulék alapját képező kereset alapján kell meghatározni.

(2) A baleseti rokkantsági nyugdíj mértéke a rokkantság fokától és a szolgálati idő tartamától függ. A rokkantság fokának megfelelően

a) a III. rokkantsági csoportba tartozik az, aki munkaképességének a hatvanhét - szilikózis miatt az ötven - százalékat elvesztette, de nem teljesen munkaképtelen,

b) a II. rokkantsági csoportba tartozik az, aki teljesen munkaképtelen, de mások gondozására nem szorul,

c) az I. rokkantsági csoportba tartozik az, aki teljesen munkaképtelen, és mások gondozására szorul.

(3) A baleseti rokkantsági nyugdíj összege az (2) bekezdésben meghatározott rokkantsági csoportok sorrendjében a havi átlagkereset hatvan, hatvanöt, illetőleg hetven százaléka.

(4) A baleseti rokkantsági nyugdíj összege a szolgálati idő minden éve után a havi átlagkereset egy százalékaival emelkedik, az átlagkeresetnél azonban több nem lehet.

R. 27. § (1) A baleseti rokkantsági nyugdíj alapját képező havi átlagkereset meghatározásánál [Tny. 34. § (1) bekezdés] a kötelező egészségbiztosítás szolgáltatásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 59. §-ának rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a kereseteket a Tny. 13. § (1) bekezdése alapján a személyi jövedelemadónak ezen összegekre képzett összegével csökkenteni kell.

(2)

R. 28. § A 2000. december 31-ét követő, de 2002. január 1-jét megelőző időponttól megállapításra kerülő baleseti rokkantsági nyugdíj legkisebb összege a III. rokkantsági csoportban havi 18 420 forint, a II. rokkantsági csoportban havi 19 350 forint, az I. rokkantsági csoportban havi 20 020 forint.

A nyugdíjjogosultság megszűnése

Tny. 35. § (1) A baleseti rokkantsági nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha a nyugdíjas munkaképesség-csökkenése a hatvanhét - szilikózis miatt az ötven - százalékot már nem éri el.

(2) Állapotjavulás nélkül is megszűnik a baleseti rokkantsági nyugdíjra jogosultság akkor, ha a nyugdíjas rendszeresen dolgozik és keresete négy hónap óta lényegesen nem kevesebb annál a keresetnél, amelyet a megrokkanas előtti munkakörében rokkantság nélkül elérhetne. A baleseti sérült részére ebben az esetben - a baleseti rokkantsági nyugdíj helyett - az Eb.-ben szabályozott 4. fokozatú baleseti járadékot kell megállapítani.

(3) A baleseti rokkantsági nyugdíj állapotváltozás miatti módosítására és a feléledésére a 30-31. §-ban foglaltakat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az öregségi nyugdíjkorhatár (7. §) betöltését követően a baleseti rokkantsági nyugdíjat egészségromlás miatt módosítani kell.

Jogosultság újabb üzemi baleset esetén

Tny. 36. § (1) Újabb üzemi baleset esetén valamennyi baleset következményét együttesen kell figyelembe venni.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt esetben a baleseti rokkantsági nyugdíjat a korábbi és az újabb üzemi balesetre irányadó átlagkeresetek közül a kedvezőbb alapján kell megállapítani.

R. 28/A. § (1) Ha a baleseti rokkantsági nyugdíjat a Tny. 36. § (2) bekezdés alkalmazásával kell újból megállapítani, a korábbi és az újabb üzemi balesetre irányadó átlagkeresetek meghatározásánál a figyelembe vehető keresetet, jövedelmet az újbóli megállapítás időpontjában hatályos rendelkezések (Tny. 13., 17., 22. §-ok) szerint kell meghatározni. Az így meghatározott kedvezőbb átlagkeresetből megállapított baleseti rokkantsági nyugdíjhoz az emelés az újabb megállapítás időpontjától jár.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásával kell a baleseti járadékot is az újabb üzemi baleset esetén megállapítani.

IV. Fejezet

A SZOLGÁLATI IDŐ

Tny. 37. § (1) A Tbj.-ben biztosítottak minősülő személy biztosítással járó jogviszonyának 1997. december 31. napját követő időtartama szolgálati időnek számít, ha erre az időszakra az előírt nyugdíjjárulékot megfizették.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően szolgálati időként kell figyelembe venni a biztosítással járó jogviszony 1997. december 31-e utáni időtartamát akkor is, ha a foglalkoztató a biztosított keresetéből, jövedelméből a nyugdíjjárulékot levonta, azonban annak befizetését részben vagy egészben elmulasztotta, függetlenül attól, hogy a nyugdíjjárulék behajtására tett intézkedés eredményre vezetett-e.

(3) Ha a biztosítás ténye, illetőleg a biztosítással járó jogviszony időtartamára vonatkozó adatok a társadalombiztosítási igazgatási szervek nyilvántartásaiból megállapíthatók, azonban a nyugdíjjárulék levonásának (befizetésének) ténye - a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv által beszerzett - a 43. § (2) bekezdés *a)-b)* pontok szerinti okiratok (igazolások) alapján sem állapítható meg, vagy az okiratok (igazolások) hiányában, illetőleg a foglalkoztató megszűnése miatt nem bizonyítható, a nyugdíjjárulék levonását (megfizetését) vélelmezni kell.

(4) A biztosítással járó jogviszony 1998. január 1. napját megelőző időtartamát az 1997. december 31-én hatályos jogszabályok alapján kell szolgálati időként figyelembe venni.

Az 1998. január 1-jét megelőzően szerzett szolgálati idő

R. 29. § (1) Szolgálati időnek számít a munkaviszony, a közszolgálati jogviszony, a közalkalmazotti jogviszony, a szolgálati viszony, a szakmunkástanuló viszony alapján, valamint a tanulószerveződés alapján szakképző iskolai tanulóként, a bedolgozóként, a megbízás alapján, a választott tisztségviselőként, a vállalkozás jellegű jogviszonyban, egyéni vagy társas vállalkozóként, az alkalmi fizikai munkát végzőként, az ösztöndíjas aspiránsként és ösztöndíjas doktorjelöltként, továbbá a szövetkezeti tagként - ipari és mezőgazdasági szövetkezeti tagként - biztosításban töltött idő, valamint az az idő, amelyre nézve az igénylő szolgálati idő megszerzésére megállapodást kötött, és az erre előírt mértékű járulékot megfizette.

(2) Szolgálati időnek számít a katonai szolgálatban és polgári szolgálatban eltöltött idő.

(3) Ha e rendelet másként nem rendelkezik, szolgálati időként nem lehet figyelembe venni a biztosításban töltött időnek a harminc napot meghaladó azt a tartalmát, amely alatt

a) a biztosított munkabérben (díjazásban) nem részesült;

b) a biztosítása szünetelt.

(4) Szolgálati időként kell figyelembe venni a szakérettségire előkészítő tanfolyamon, a kiemelt minősítésű szakérettségis kollégiumban töltött időt - a kapott ösztöndíjra tekintet nélkül - akkor is, ha az akkor hatályos rendelkezésekkel ellentétben a munkáltató a dolgozó munkaviszonyát erre az időszakra megszüntette.

(5) A fizetés nélküli szabadság harminc napot meghaladó tartama szolgálati időnek számít, ha

a) a biztosított háromévesnél - tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek esetén tizenkettő évesnél - fiatalabb gyermek gondozása vagy tízévesnél fiatalabb gyermek ápolása címén illette meg;

b) a biztosított a szabadságot 1992. március 1-jét megelőzően azért kapta, hogy tartós külföldi szolgálatot teljesítő nemzetközi szervhez tagként vagy munkatársként kiküldött, külföldön munkát vállaló, illetőleg külföldi ösztöndíjas tanulmányúton részt vevő házastársával külföldön tartózkodjék, feltéve, hogy erre az időre a nyugdíjjárulékot megfizette;

c) a biztosított a fizetés nélküli szabadságot közeli hozzátartozója otthoni ápolása, illetőleg gondozása vagy saját lakás magánerejéből történő építése céljából kapta, feltéve, hogy erre az időre a nyugdíjjárulékot megfizette, szolgálati idő azonban legfeljebb 1992. december 31-ig vehető figyelembe.

(6) Szolgálati időnek számít az az idő, amely alatt a biztosított javító-nevelő munkát vagy szigorított javító-nevelő munkát végzett.

(7) Szolgálati időként kell figyelembe venni a nevelőjelöltnek 1962. június 30-a előtt oktatási-nevelési intézményben eltöltött idejét (gyakorlóévet). Nevelőjelölt az óvónőjelölt, a tanítójelölt, az általános iskolai és középiskolai tanárjelölt. Gyakorlóév címén a ténylegesen letöltött időtartamot, de legfeljebb 14 hónapot lehet szolgálati időnek tekinteni.

(8) Szolgálati időnek számít az az idő, amely alatt

a) a biztosított szerződéses üzemeltetésű üzlet vezetője volt;

b) a kisiparos, a magánkereskedő, az egyéni vállalkozó, a gazdasági munkaközösségi tag segítő családtagja, a szerződéses üzemeltetésű üzlet vezetője közeli hozzátartozója, a gazdasági társaság tagjának segítő családtagja biztosított volt, feltéve, hogy erre az időre utána járulékot fizettek.

(9) Ha a kissozvetkezet tagja az adott naptári évre előírt legmagasabb járulékalapnak megfelelő nyugdíjjárulékot megfizette, a naptári év hátralévő tartama munkavégzés nélkül is szolgálati időnek számít, feltéve, ha tagsága ez idő alatt is fennállt.

(10) Az anya ténylegesen megszerzett szolgálati idejét - az egyszeres számításra tekintet nélkül - annyiszor 365 nappal növelni kell, ahány gyermeke született 1968. január 1-je előtt. Amennyiben az 1968. január 1-je előtt született gyermeke (gyermek) tartósan betegnek, illetve fogyatékosnak minősültek (minősülnek), a növelés gyermekenként 550 naptári nap. Az 550 napi

növelésre az az anya jogosult, akinek a gyermeke a 18. életévét megelőző időponttól tartósan beteg vagy fogyatékos (volt). A tartós betegséget, illetőleg a fogyatékoságot a családi pótlékról szóló jogszabályok rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával orvosi igazolással kell bizonyítani.

R. 30. § (1) Ipari szövetkezet bedolgozó tagjaként 1968. június 1-je előtt eltöltött idő akkor vehető szolgálati időként figyelembe, ha a bedolgozó keresete a havi 220 forintot meghaladta, illetőleg a napi 9 forintot elérte.

(2) A bedolgozói jogviszonyban eltöltött időt egykori okirati bizonyíték alapján lehet szolgálati időként figyelembe venni.

R. 31. § A rendszeres és személyes munkavégzésre irányuló megbízásos jogviszony alapján biztosítottként munkában töltött időt legkorábban 1963. június 1-jétől lehet - egykori okirati bizonyíték alapján - szolgálati időként figyelembe venni.

R. 32. § Szolgálati időként kell figyelembe venni

a) a táppénz (betegszabadság idejére folyósított juttatás), a baleseti táppénz, illetőleg a kártalanítási segély, a terhességi-gyermekágyi segély, a gyógykezelési járadék, az ideiglenes rokkantsági nyugdíj és az időleges rokkantsági járadék folyósításának,

b) a szülési szabadságnak, és

c) a gyermekgondozási díj, illetve a gyermekgondozási segély folyósításának időtartamát.

(2) Szolgálati időként kell figyelembe venni a szolgálati idő alatt vagy az ezt követő harminc napon belül kezdődött kórházi ápolás idejét is. A biztosítás megszűnését, illetőleg az egyéb címen szerzett szolgálati időt követő kórházi ápolás alapján összesen egy évet - gümükóros megbetegedés esetén két évet - lehet szolgálati időként figyelembe venni.

(3) Szolgálati időként kell figyelembe venni a mezőgazdasági szövetkezet tagjának, a mezőgazdasági szakcsoport tagjának, az egyéni gazdálkodónak, a kisiparosnak, a magánkereskedőnek, az egyéni vállalkozónak, az ügyvédi, jogtanácsosi, gazdasági munkaközösség, az ipari szakcsoport tagjának, a munkaviszonyban nem álló előadóművésznek, illetőleg kisiparos, a magánkereskedő, az egyéni vállalkozó, a gazdasági munkaközösségi tag és a szerződéses üzemeltetésű üzlet vezetője házastársának

a) szülése esetén a szülése napját magában foglaló hónap első napjától a szülést követő negyedik hónap utolsó napjáig,

b) halála esetén a hónap első napjától az elhalálozás napjáig eltelt időt, ha ezt megelőző naptári hónapban szolgálati időt szerzett, illetőleg ezt megelőzően társadalombiztosítási járulékot fizetett vagy a házastárs után társadalombiztosítási járulékot fizettek.

(4) Szolgálati időként kell figyelembe venni az átképzési támogatás, a munkanélküli segély és az átmeneti munkanélküli járadék folyósításának idejét, továbbá azt az időt, amely alatt a nyugdíjigénylő ápolási díjban részesült, illetőleg gyermeknevelési támogatást kapott, feltéve, hogy a díj vagy támogatás után nyugdíjjárulékot fizetett. 1991. március 1-jétől szolgálati időnek számít a munkanélküli járadék, a képzési támogatás és pályakezdők munkanélküli segélye folyósításának ideje, valamint az az időtartam is, amelyre a Szolidaritási Alapból, illetőleg a Munkaerőpiaci Alapból nyugdíjjárulékot fizettek.

(5) Az egységes anyasági segélyben részesült nőnél szülési szabadság címén

a) 1962. december 24-e előtti szülés esetén nyolcvannégy napot,

b) 1962. december 23-át követő szülés esetén száznegyven napot kell figyelembe venni.

(6) A munkaterápiás intézetben kezelt alkoholistának ezt az idejét szolgálati időként kell figyelembe venni, ha intézeti kezelésének a kezdetekor biztosított volt.

R. 33. § A gépjárművezető-képző munkaközösség tagjaként eltöltött időt legkorábban 1975. július 1-jétől lehet szolgálati időként figyelembe venni. Az 1988. december 31-ét követően eltöltött időnek az a tartama szolgálati idő, amelyre a gépjárművezető-képző munkaközösség tagja a reá irányadó járulékfizetési kötelezettségnek eleget tett.

R. 34. § Szolgálati időként kell figyelembe venni azt az időt, amelyre a munkaviszonyban nem álló előadóművész 1975. június 30-a után társadalombiztosítási járulékot fizetett.

R. 35. § (1) Szolgálati időként kell figyelembe venni a kisiparosként, a magánkereskedőként és egyéni vállalkozóként eltöltött időnek azt a tartamát, amelyre a kisiparos, a magánkereskedő, illetőleg az egyéni vállalkozó nyugdíjjárulékot, 1975. július 1-jétől 1988. december 31-ig társadalombiztosítási járulékot, 1996. január 1-jétől nyugdíjbiztosítási és nyugdíjjárulékot fizetett.

(2) Szolgálati időként kell figyelembe venni a gazdasági munkaközösség, az ipari és szolgáltató szövetkezeti szakcsoport (a továbbiakban: ipari szakcsoport) tagjaként eltöltött időnek azt a tartamát, amelyre a társadalombiztosítási járulék, 1996. január 1-jétől a nyugdíjbiztosítási járulék és a nyugdíjjárulék fizetése megtörtént.

(3) Szolgálati időként kell figyelembe venni a gazdasági munkaközösség, az ipari szakcsoport tagjaként, továbbá gazdasági társaság tagjaként 1988. december 31-ét követően eltöltött időnek azt a tartamát, amelyre a tag nyugdíjjárulékot és amelyre utána társadalombiztosítási járulékot, 1996. január 1-jétől nyugdíjbiztosítási járulékot fizettek.

(4) A Tny. 38. §-a (2) bekezdésének alkalmazása esetében a havi átlagkeresetet úgy kell kiszámítani, mintha a szolgálati idő figyelembevételét nem kellene korlátozni. Ez vonatkozik az egyéni vállalkozó havi átlagkeresetének meghatározására is.

R. 36. § Szolgálati időként kell figyelembe venni a kisiparos, a magánkereskedő, az egyéni vállalkozó, a gazdasági munkaközösség tagja és a szerződéses üzemeltetésű üzlet vezetője házastársának, továbbá 1988. december 31-ét követően a gazdasági társaság természetes személy tagja házastársának azt az idejét, amelyre utána társadalombiztosítási járulékot fizettek.

R. 37. § (1) Szolgálati időként kell figyelembe venni azt az időtartamot, amelynek utólagos járulékfizetés mellett történő beszámítását a mezőgazdasági szövetkezet tagjának a közös munkában részt vett családtagja, a mezőgazdasági szakcsoport tagja, az egyéni gazdálkodó, a szakszövetkezet tagja, illetőleg a kisiparosnak, a magánkereskedőnek, az egyéni vállalkozónak a házastársa 1992. március 1-jét megelőzően a lakóhelye (telephelye) szerint illetékes társadalombiztosítási igazgatási szervtől kérte, és az előírt társadalombiztosítási járulékot legkésőbb 1992. december 31-ig megfizette.

(2) Ha a szolgálati idő (1) bekezdés szerinti utólagos beszámításának feltételei több jogcímen is fennállnak, összesen legfeljebb öt év számítható be.

R. 38. § A szolgálati idő számításánál figyelembe kell venni

a) a fegyveres erők és a fegyveres testületek, valamint a honvédség (folyamórség) sorozott állományú tagja első tényleges és tartalékos szolgálatának az idejét,

b) a honvédelmi munkaszolgálatban, továbbá a hadifogságban töltött időt,

c) a deportálásban töltött időt.

R. 39. § A szolgálati időként figyelembe kell venni a 38. §-ban említett szervek hivatásos vagy továbbszolgáló állományában töltött időt, ha a szolgálat nem nyugállományba helyezéssel szűnt meg, kivéve, ha rokkantsági nyugdíjat állapítottak meg, és azt megszüntették.

R. 40. § (1) A mezőgazdasági (halászati) termelőszövetkezetnél (a továbbiakban: termelőszövetkezet) 1967. január 1-je előtt fennállott tagság alapján szerzett szolgálati időnek számít

- a) az első belépés teljes naptári éve,
- b) minden további teljes naptári év, ha a tagság egész éven át fennállott és a tag közös munkával legalább százhusz, nő nyolcvan munkaegységet teljesített,
- c) naptári évből annyiszor harminc nap, ahányszor a tag közös munkával tíz, nő hét munkaegységet teljesített, ha a tagság egész éven át fennállott,
- d) a tagsági időnek annyiszor harminc napja, ahányszor a tag közös munkával tíz, nő hét munkaegységet teljesített, de legfeljebb a tagsági idő naptári tartama, ha a tagság az egész naptári éven át nem állott fenn.

(2) A termelőszövetkezeti tag 1967. január 1-je előtti szolgálati idejének a számításánál fél munkaegységet kell figyelembe venni minden olyan munkanap után, amelynek során

- a) keresőképtelensége, terhessége vagy szülése, továbbá katonai szolgálata vagy tanfolyamon részvétele miatt közös munkát nem végzett,
- b) munkaviszonyban állott vagy ipari szövetkezet tagja volt.

(3) A termelőszövetkezeti tag 1966. december 31-ét követő szolgálati idejének számításánál közös munkával teljesített munkanapként

- a) a személyesen teljesített munkanapokat, és
- b) meghatározott terület családi vagy egyéni művelése címén a terület megműveléséhez szükséges - munkanapokban kifejezett - munkaráfordításnak a mezőgazdasági szövetkezet vezetősége által megállapított hányadát kell figyelembe venni.

(4) Munkanapokon legkésőbb 1992. december 31-ig tízórás munkanapot kell érteni. Minden olyan munkamennyiséget, amelynek mérése nem munkanappal történt, munkanapokra kellett átszámítani.

(5) Munkanapnak számít az a nap is, melyen a mezőgazdasági szövetkezeti tag szerződéses üzemeltetésű üzlet (egység) vezetőjeként az üzletet (egységet) üzemeltette, valamint amelyet a mezőgazdasági szövetkezet a tagjával kötött külön megállapodás alapján közös munkavégzés címén munkanapként köteles volt nyilvántartásba venni.

(6) Munkanapnak számít - a heti pihenőnapok kivételével - az a nap is, amelyen a mezőgazdasági szövetkezeti tag

- a) betegségi segélyben, táppénzben, baleseti táppénzben részesült, illetőleg betegszabadságon volt;
- b) kórházi ápolás alatt állott;
- c) szülési szabadságon volt;
- d) gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben részesült;
- e) háromévesnél fiatalabb gyermek gondozása vagy tízévesnél fiatalabb beteg gyermek ápolása miatt a munka végzése alól mentesítést kapott;
- f) katonai szolgálatot teljesített;
- g) népi ülnöki tennivalókat végzett;
- h) a szövetkezet hozzájárulásával közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanult vagy egésznapos tanfolyamon (iskolán, edzőtáborban stb.) vett részt;
- i) jogszabályban biztosított vagy a vezetőség által engedélyezett tanulmányi szabadságon volt, vagy munkavégzés nélkül a mezőgazdasági szövetkezettől díjazásban részesült;
- j) illetőleg tagságának fennállása alatt munkaviszonyban állt vagy egyéb jogcímen is biztosított volt, továbbá e jogviszonyok alapján táppénzben (baleseti táppénzben) részesült.

(7) Termelőszövetkezetnél 1966. december 31-e után fennállott tagság alapján szerzett szolgálati időnek számít

a) a teljes naptári év, ha a tagság egész éven át fennállott, és a tag közös munkával százötven, nő száz munkanapot teljesített;

b) a naptári évből annyiszor harminc nap, ahányszor a tag közös munkával tizenhárom, nő nyolc munkanapot teljesített, ha a tagság egész éven át fennállott,

c) a tagsági időnek annyiszor harminc napja, ahányszor a tag közös munkával tizenhárom, nő nyolc munkanapot teljesített, de legfeljebb a tagsági idő tartama, ha a tagság naptári éven át nem állott fenn.

(8) Nem lehet szolgálati időként figyelembe venni a termelőszövetkezeti tagként eltöltött azt az időt, amely alatt a tag 1960. szeptember 30-a után öregségi vagy munkaképtelenségi járadékban részesült.

(9) 1992. február 29-ét követően szolgálati időként kell figyelembe venni a szövetkezeti tagként biztosításban töltött időt.

R. 41. § A mezőgazdasági szövetkezeti tag közös munkában részt vevő családtagja szolgálati idejének a számításánál a 40. § (4) bekezdését kell alkalmazni arra az időtartamra, amely alatt a családtag biztosítása munkamegállapodás alapján fennállott.

R. 42. § A mezőgazdasági szakszövetkezetenél (a továbbiakban: szakszövetkezet) 1970. december 31-e után fennállott tagság alapján szerzett szolgálati időnek számít

a) a teljes naptári év, ha a tagság egész éven át fennállott, és a tag közös munkával százötven, nő száz munkanapot teljesített;

b) a naptári évből annyiszor harminc nap, ahányszor a tag közös munkával tizenhárom, nő nyolc munkanapot teljesített, ha a tagság egész éven át fennállott,

c) a tagsági időnek annyiszor harminc napja, ahányszor a tag közös munkával tizenhárom, nő nyolc munkanapot teljesített, de legfeljebb a tagsági idő naptári tartama, ha a tagság az egész naptári éven át nem állott fenn.

(2) Szolgálati időként kell figyelembe venni az 1983. január 1-jétől társadalombiztosítási járulékot fizető mezőgazdasági szövetkezeti tagnak azt az idejét, amely alatt

a) növelt összegű szakszövetkezeti járulékot fizetett;

b) keresőképtelenséget okozó betegsége, balesete, szülése miatt a növelt összegű szakszövetkezeti járulék fizetése alól mentesült;

c) 1973. január 1-je előtt havi 85,50 forint járulékot fizetett, ha 1973. január 1-jétől növelt összegű járulék fizetésére vállalt kötelezettséget.

(3) Szolgálati időként kell figyelembe venni azt az időt is, amely alatt a mezőgazdasági szövetkezet tagja 1982. december 31-ig növelt összegű szakszövetkezeti járulékot fizetett, ha ezt követően mezőgazdasági szövetkezeti tagként legalább egy teljes naptári év szolgálati időt szerzett.

(4) Szolgálati időként kell figyelembe venni a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagságnak azt a tartamát, amely alatt a szakszövetkezet tagja növelt összegű szakszövetkezeti járulékot fizetett.

(5) Nem lehet szolgálati időként figyelembe venni a szakszövetkezeti tagként eltöltött azt az időt, amely alatt

a) a tag öregségi vagy munkaképtelenségi járadékban részesült, vagy

b) a tagot 1975. július 1-je előtt a kötelező kölcsönös nyugdíjbiztosítás alól mentesítették.

R. 43. § (1) Szolgálati időként kell figyelembe venni

a) azt az időt, amely alatt a mezőgazdasági szövetkezeti tag 1982. december 31-ét követően társadalombiztosítási járulékot fizetett, vagy

b) a foglalkoztatási kötelezettség szünetelésének idejét, ha a mezőgazdasági szövetkezet és a tag írásbeli megállapodása szerint a szünetelésre a tag közeli hozzátartozójának otthoni ápolása, gondozása vagy saját lakás magánerőből történő építése céljából került sor, és a tag erre az időre

a nyugdíjjárulékot megfizette, szolgálati idő legfeljebb azonban 1992. december 31-ig vehető figyelembe.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontjában említett időtartam naptári napjait a tag átlagkeresetének kiszámításánál figyelmen kívül kell hagyni, ha a foglalkoztatási kötelezettség szünetelésének időtartamára munkanap-jóváírás nem történt.

R. 44. § (1) Szolgálati időként kell figyelembe venni a közös gazdaságban családtagként végzett munkával eltöltött azokat a naptári éveket is, amelyeket a mezőgazdasági szövetkezet tagjának az 1975. július 1-je előtt előterjesztett kérelme alapján hozott jogerős határozattal az illetékes társadalombiztosítási igazgatóság (kirendeltség) nyugdíjévnak ismert el.

(2) A mezőgazdasági szövetkezet tagjának a közös munkában munka-megállapodás nélkül részt vevő családtagjánál szolgálati időként a biztosításban töltött napokat lehet figyelembe venni.

R. 45. § (1) A szakszövetkezeti tag szolgálati idejének a számításánál alapul szolgáló munkanapok figyelembevételére a 42. § rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a naptári évnek azt a részét, amely alatt a tag egyéb jogviszony alapján is biztosított volt, vagy társadalombiztosítási járulékot fizetett, illetőleg utána társadalombiztosítási járulékot fizettek, nem szakszövetkezeti tagság alapján szerzett szolgálati időként kell számításba venni.

(2) Szolgálati időnek számít a szakszövetkezeti tagságnak az az ideje, amelyre a tag a havi 1200 forint társadalombiztosítási járulék és a havi 200 forint szakszövetkezeti járulék közötti különbözetet megfizette.

R. 46. § (1) Szakszövetkezet vagy jogelődje tagjaként 1971. január 1-je előtt eltöltött azok a naptári évek számítanak szolgálati időnek, amelyeket a tag 1973. december 31-ig előterjesztett kérelme alapján hozott jogerős határozattal az illetékes társadalombiztosítási igazgatóság (kirendeltség) nyugdíjévnak ismerte el.

(2) Szolgálati időként kell figyelembe venni a volt szakszövetkezeti tag tagsági idejéből azt az időszakot, amelyet a 70/1997. (IV. 18.) Korm. rendelet 14. §-ában foglaltak szerint elismertek.

R. 47. § (1) A mezőgazdasági szövetkezeti tagsági viszony megszűnését követő betegségi, illetőleg szülési segélyezés időtartamát szolgálati idő szempontjából úgy kell tekinteni, mintha ezalatt a tagsági viszony fennállott volna.

(2) A mezőgazdasági szövetkezeti tagok szolgálati idejének a számítására vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell arra a tagra is, aki mezőgazdasági szövetkezetben javító-nevelő munkát végzett.

R. 48. § Szolgálati időként kell figyelembe venni a mezőgazdasági szakcsoport tagjaként, illetőleg az egyéni gazdálkodóként eltöltött időnek azt a tartamát, amelyre a tag, az egyéni gazdálkodó társadalombiztosítási járulékot fizetett.

R. 49. § (1) Szolgálati időként kell figyelembe venni az egyházi személynek, illetőleg a szerzetesrendi tagnak e minőségben, valamint a diakonissza nővérek és a Szociális Misszió Társulat nővéreinek ilyen minőségben munkában eltöltött idejét.

(2) Az egyházi személyként és a szerzetesrendi tagként szerzett szolgálati időt az egyházi szervek által kiállított igazolás alapján lehet figyelembe venni.

R. 50. § A nemzetközi szervhez tagként vagy munkatársként kiküldött személynek ebben a minőségben eltöltött idejét szolgálati időként kell figyelembe venni.

R. 51. § (1) A szolgálati idő számításánál figyelembe kell venni a magyar állampolgár 1967. december 31-e előtti időben fennállott külföldi munkavállalásának a tartamát, ha

a) a munkavállalást az erre feljogosított szerv engedélyezte;

b) a munkavállalásra államközi egyezmény, illetőleg magyar külkereskedelmi szervek által kötött egyezmény végrehajtásaként került sor, és

c) az állampolgár külföldi munkavállalását megelőzően Magyarországon munkaviszonyban állott.

(2) Az 1967. december 31-e után fennállott külföldi munkavállalás tartamát szolgálati időként akkor lehet figyelembe venni, ha a magyar állampolgár

- a) a munkavállalásra 1989. október 25-e előtt az erre feljogosított szervtől engedélyt kapott, és
- b) az előírt nyugdíjjárulékot (társadalombiztosítási járulékot) megfizette.

(3) A (2) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell arra a magyar állampolgárra is, aki külföldön - a közép- és felsőfokú oktatás keretében folytatott tanulmányokat kivéve - olyan tevékenységet folytatott, amelyre

a) államközi egyezmény alapján külföldi alapítványból, nemzetközi szervezet által biztosított keretből,

b) külföldi szervnél - magánkezdeményezésre - pályázat elnyerésével vagy meghívás alapján ösztöndíjban részesült.

(4) Ha a magyar állampolgár 1992. február 29-ét követően vállal külföldön munkát, illetőleg lesz ösztöndíjas, szolgálati időt megállapodás alapján szerezhet.

(5) Az előadóművész 1975. június 30-a után fennállott külföldi munkavállalásának a tartamát szolgálati időként kell figyelembe venni akkor, ha

- a) a munkavállalásra 1989. október 25-e előtt az erre feljogosított szerv engedélye alapján vagy magyar impresszálo szerv közreműködésével került sor,
- b) a munkavállalás tartama egyhuzamban harminc napnál hosszabb, és
- c) az előírt nyugdíjjárulékot (társadalombiztosítási járulékot) megfizette.

(6) A (2)-(4) bekezdések szerint kell szolgálati időnek számításba venni az olyan országban fennállott munkavállalás idejét, amely a Magyarországgal kötött szociálpolitikai egyezmény alapján szolgálati időként nem vehető figyelembe.

R. 52. § (1) Szolgálati időként kell figyelembe venni:

- a) a magánygyakorlatot folytató és az 1954. május 1-je előtt ügyvédi munkaközösségben működő ügyvédnek kamarai tagként eltöltött azt az idejét, amelyre nyugdíjjárulékot fizetett;
- b) az ügyvédi munkaközösség tagjaként 1954. április 30-a és 1983. december 31-e között eltöltött időt;
- c) az 1983. december 31-e után ügyvédi munkaközösség tagjaként eltöltött azt az időt, amelyre a tag társadalombiztosítási járulékot fizetett.

(2) Szolgálati időként nem lehet figyelembe venni az ügyvédi munkaközösségi tagság 1984. január 1-je előtti harminc napot meghaladó azt a tartamát, amely alatt az ügyvéd neki felróható okból működést nem fejtett ki.

(3) Szolgálati időként kell figyelembe venni a jogtanácsosi munkaközösség tagjaként eltöltött időnek azt a tartamát, amelyre a tag társadalombiztosítási járulékot fizetett.

(4) Szolgálati időként kell figyelembe venni az ügyvédi és jogtanácsosi munkaközösség tagjaként 1988. december 31-e után, továbbá az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda, valamint a szabadalmi ügyvivői társaság tagjaként eltöltött időnek azt a tartamát, amelyre a járulékot megfizették.

(5) Szolgálati időként kell figyelembe venni a közjegyzőként 1991. december 31-ét követően eltöltött időszaknak azt a tartamát, amelyre a közjegyző társadalombiztosítási járulékot fizetett.

(6) Szolgálati időként kell figyelembe venni az önálló bírósági végrehajtóként 1995. március 31-ét követően eltöltött időnek azt a tartamát, amelyre az önálló bírósági végrehajtó társadalombiztosítási járulékot fizetett.

R. 53. § A külföldi felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányi időt a Tny. 41. § (5) bekezdésben említett honosítás, illetőleg beszámítás igazolása nélkül is figyelembe kell venni, ha a hallgató

a) magyar ösztöndíjasként, vagy

b) az illetékes magyar hatóság engedélyével államközi egyezmény alapján külföldi alapítványból, nemzetközi szervezet által biztosított keretből, külföldi szervnél - magánkezdeményezésre - pályázat elnyerésével vagy meghívás alapján ösztöndíjban részesült, és így végezte tanulmányait.

Tny. 38. § (1) Szolgálati időként kell továbbá figyelembe venni

a) a Tbj.-ben meghatározott, nyugellátás szerzése céljából megállapodást kötött személy esetében azt az időszakot, amelyre az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

b) az egyházi szervek által kiállított igazolás alapján az egyházi személyként és szerzetesrendi tagként ilyen minőségben eltöltött, az 1997. december 31-ét követően pedig azt az időtartamot, amelyre az előírt nyugdíjbiztosítási és nyugdíjjárulékot az egyházi szervek megfizették,

c) a gyermeknevelési támogatás, az ápolási díj, valamint a gyermekgondozási segély folyósításának időtartamát, amennyiben az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

d) a katonai (polgári) szolgálatban eltöltött időt,

e) a táppénz (betegszabadság) - ide nem értve a külön jogszabály rendelkezése szerint kötött megállapodás alapján folyósított táppénzt -, a baleseti táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély folyósításának időtartamát, valamint a gyermekgondozási díj 2000. január 1-jét megelőző folyósításának időtartamát, illetőleg az 1999. december 31-ét követő gyermekgondozási díj folyósításának azt az időtartamát, amelyre az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

f) a munkanélküli-járadék és a nyugdíj előtti munkanélküli-segély folyósításának időtartamát, ha az előírt nyugdíjjárulékot megfizették,

g) azt az időt, amely az 1997. december 31-én hatályos rendelkezések szerint szolgálati időnek minősült.

(2) Szolgálati időként nem lehet figyelembe venni

a) az egyéni vállalkozó biztosítási kötelezettség alá tartozó jogviszonyának azt az időtartamát, amelyre vonatkozóan az egyéni vállalkozónak nyugdíjbiztosítási járulék vagy nyugdíjjárulék tartozása van,

b) a társas vállalkozás tagja esetében az adott társas vállalkozás tagjaként fennállt biztosítási kötelezettség alá tartozó jogviszonyának azt az időtartamát, amelyre vonatkozóan a társas vállalkozásnak a biztosítottak minősülő akkori tagjai után nyugdíjbiztosítási járulék vagy nyugdíjjárulék tartozása van,

c) az egyéni vállalkozó vagy jogi személyiséggel nem rendelkező társas vállalkozás tagja, segítő családtagjának az e jogcímen fennállt biztosítási idejének azt az időtartamát, amelyre vonatkozóan az egyéni vállalkozónak, illetőleg a jogi személyiséggel nem rendelkező társas vállalkozásnak e segítő családtag után nyugdíjbiztosítási járulék vagy nyugdíjjárulék tartozása van.

A tartozás utólag történő - a nyugdíj megállapítása utáni - megfizetése esetén az így meghosszabbodott szolgálati időt legkorábban a befizetés napját magában foglaló naptári hónap első napjától lehet figyelembe venni. Az a)-c) pontokban említett biztosítottak szolgálati idejének figyelembevételénél a nyugdíjbiztosítási járulék és nyugdíjjárulék megfizetése tényének megállapítása, bizonyítása, illetőleg vélelmezése tekintetében a 37. § (3) bekezdésének rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

A tartozás összegét és azt az időtartamot, amelyre a tartozás vonatkozik, az illetékes állami adóhatóság igazolja, ennek hiányában a társas vállalkozás, illetőleg az egyéni vállalkozó igazolása, nyilatkozata az irányadó. Amennyiben az állami adóhatóság vagy a társas vállalkozás, illetőleg az egyéni vállalkozó nem közli azt az időtartamot, amelyre a tartozás vonatkozik, akkor szolgálati időként a biztosítási jogviszony időtartamából annyi naptári nap nem vehető figyelembe, ahányszor a tartozás megfelel a nyugdíj megállapításának kezdő napját megelőző hónapban érvényes minimálbér harmincad része után számított nyugdíjbiztosítási és nyugdíjjárulék összegének. Ha az igény elbírálása után megállapításra kerül, hogy a társas vállalkozás vagy az egyéni vállalkozó igazolása, nyilatkozata nem felelt meg a tényeknek és ez által a nyugdíj magasabb mértékben (összegben) került megállapításra, akkor a 84-86. §-ok rendelkezései alapján az érintett köteles a jogalap nélkül megállapított és folyósított ellátás visszafizetésére, illetőleg megtérítésére.

Arányosan elismerhető szolgálati idő

Tny. 39. § Ha a biztosítottnak a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonya keretében - ide nem értve a Munka Törvénykönyve értelmében teljes, illetőleg az adott munkakörre irányadó, jogszabályban meghatározott munkaidőben foglalkoztatottakat - elért nyugdíjjárulék-alapot képező keresete, jövedelme a külön jogszabályban meghatározott minimálbérnél kevesebb, akkor 1996. december 31-ét követően a biztosítási időnek is csak az arányos időtartama vehető szolgálati időként figyelembe. Ebben az esetben a szolgálati idő és a biztosítási idő aránya azonos a nyugdíjjárulék alapját képező kereset, jövedelem és a mindenkor érvényes minimálbér arányával.

Tny. 40. § Szolgálati időként kell figyelembe venni azt az időt is, amely a munkaviszony (közalkalmazotti, köztisztviselői jogviszony) jogellenes megszűnésétől annak helyreállításáig, vagy az utóbbi mellőzése esetén a jogviszony jogellenes megszüntetésének jogerős megállapításáig telt el.

R. 54. § 1996. december 31-ét követően és 1997. december 13-át megelőzően szolgálati időnek számít a szerzői jogvédelem alá tartozó személyes alkotó tevékenység, előadóművészi tevékenység ideje, ha a mű, illetőleg az előadás felhasználására szerződést kötöttek, és ennek alapján a szerző, előadóművész díjazásban részesül, kivéve, ha a díjazás

- a) nyilvánosságra hozott irodalmi, kulturális, tudományos és ismeretterjesztő mű, műfordítás,
- b) nyilvánosan tartott ismeretterjesztő, kulturális vagy tudományos előadás - ha a díj kifizetője költségvetési szerv vagy intézmény irodalmi, kulturális vagy tudományos tevékenységet végző egyesület, közalapítvány, közhasznú társaság, amelynek fő tevékenysége a fent említett szerzői jogi védelem alá tartozó művek és előadások felhasználása,
- c) irodalmi mű, színmű, zenés színmű, táncjáték vagy némajáték, zenemű szöveggel vagy anélkül,
- d) rádió- vagy televíziójáték, filmalkotás,
- e) képzőművészeti alkotás vagy azok terve, valamint az alkotás restaurálása (festészet, szobrászat, érmészet, képgrafika, alkalmazott grafika, könyvművészet, videoművészet, multimédia, látványtervezés, intermédia és művészeti kommunikáció),
- f) iparművészeti alkotás vagy azok terve, valamint az alkotás restaurálása (belsőépítészet és bútortervezés, textilművészet, öltözködéskultúra, bőrművészet, kerámia, porcelánművészet, üvegművészet, ötvösség, fémművesség, színházi és film kosztüm- és díszlettervezés, látványtervezés, ipari formatervezés, papírművészet, animáció, rajzfilm, alkalmazott grafika),

g) fotóművészeti alkotás megjelenéséből vagy előadásából származik.

R. 55. § (1) Az 54. §-ban említett szolgálati idő szempontjából elismerhető tevékenységnek tekinthető a szerzői jogról szóló jogszabályok szerint szerzői jogi védelem alá tartozó művek közül az 54. § *a), c), d), e), f), g)* pontjaiban nem említett művek [így különösen a számítógépi programalkotások és a hozzájuk tartozó dokumentációk (szoftver), építészeti alkotások, épületegyüttesek, illetőleg városépítészeti együttesek tervei] létrehozása, valamint az 54. § *b)* pontjában és e § (4) bekezdésében meghatározott kivételek közé nem tartozó előadások megtartása.

(2) Az 54. § alkalmazásánál

a) a szerzői jogi védelem alá eső személyes alkotótevékenység esetében az 1996. december 31-e utáni időpontban kötött felhasználási szerződés alapján kifizetett, nyugdíjjárulék-alapot képező cím minden 3300 forintja után - a töredék maradványösszeg figyelmen kívül hagyásával - egy naptári napot, de naptári évenként - függetlenül a felhasználási szerződések számától - legfeljebb 365 napot,

b) az 54. § *b)* pontja szerinti az (1) bekezdés hatálya alá eső előadások esetében - ha az előadás megtartására 1996. december 31-e utáni időpontban kötöttek szerződést - előadásonként egy napot, de naptári évenként legfeljebb 365 napot kell szolgálati időként figyelembe venni.

(3) Az 54. § *a)* pontjában meghatározott mű akkor tekintendő nyilvánosságra hozottnak, ha

a) felhasználására a szerzői jogról szóló 1969. évi III. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 26-28. és 30. §-a, valamint a végrehajtására kiadott 9/1969. (XII. 29.) MM rendelet 21. §-a alapján felhasználási szerződést kötöttek, és

b) a mű bármilyen hordozón rögzített példánya a felhasználónál rendelkezésre áll, és a Szerzői Jogvédő Hivatalnál történt nyilvántartásba vétellel vagy más módon bizonyítható, hogy a mű a felhasználás megkezdésekor már létezett, valamint

c) a mű felhasználási szerződés szerinti rendes felhasználása ténylegesen megtörtént, és ennek alapján a művet legalább 500 példányban kiadták, vagy legalább 10 példányban közkönyvtárban a mű bárki számára hozzáférhetővé vált.

(4) Az előadás akkor tekintendő nyilvánosan tartottnak, ha

a) az előadás megtartására és/vagy az Szjt. 49. § (1)-(2) bekezdés szerinti, az előadás megtartását követő további felhasználására az Szjt. 26-28. § megfelelő alkalmazásával az 54. § *b)* pontjában felsorolt szervezetekkel írásban felhasználási szerződést kötöttek, és

b) az előadás szerződés szerinti rendes felhasználása ténylegesen megtörtént, és ennek alapján az előadás bárki számára hozzáférhetővé vált.

R. 55/A. § (1) A Tny. 38. § (2) bekezdésének alkalmazásánál az állami adóhatóság által közölt nyugdíjbiztosítási és nyugdíjjárulék tartozást kell figyelembe venni. A nyugdíjbiztosítási és a nyugdíjjárulék után felszámított késedelmi pótlék, a bírságok, az egyéb tartozások, továbbá az elévült, illetőleg a behajthatatlanság miatt törölt járuléktartozások a szolgálati idő számítása szempontjából nem minősülnek tartozásnak.

(2) Amennyiben a nyugdíjbiztosítási járulék, nyugdíjjárulék tartozás összegének a Tny. 38. § (2) bekezdése szerinti közlésére nem került sor, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a nyugellátási igény elbírálásakor rendelkezésre álló adatok alapján állapítja meg a szolgálati idő tartamát. A Tny. 38. §-a (2) bekezdésének *a)-c)* pontjában meghatározott személyek nyugellátásának megállapításáról a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv értesíti az illetékes állami adóhatóságot. Ha az illetékes állami adóhatóság a járulékbevallást követően nyugdíjbiztosítási,

nyugdíjjárulék tartozást állapít meg, a tartozás behajtása iránt közvetlenül intézkedik azzal, hogy a tartozás megtérüléséről vagy törléséről értesíti az illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet.

(3) Az állami adóhatóságtól átvett járulék-folyószámla nyilvántartás rendelkezésre álló adatai alapján a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek kizárólag a szolgálati idő tartamáról, a nyugdíjalapot képező nyugdíjjárulék-köteles keresetről (jövedelemről) és az átlagszámítási időszakon belüli osztószámként figyelembe vehető, illetőleg az osztószámot csökkentő napokról teljesítenek adatszolgáltatást. Az adatszolgáltatás nem terjed ki a bevallott és a befizetett járulékok egyeztetésére, az esetleges tartozások vizsgálatára, illetőleg az állami adóhatóság által közölt egyenleg, tartozás felülvizsgálatára.

R. 56. § (1) Az arányos szolgálati időt (Tny. 39. §) a nyugdíjbiztosítási egyéni nyilvántartó lap kiállítására és vezetésére kötelezett számítja ki. A szolgálati időt az adott naptári évre (évben) - a biztosítási jogviszony időtartamára - úgy kell kiszámítani, hogy

a) meg kell állapítani az említett időszak alatt elért nyugdíjjárulék-köteles keresetet (jövedelmet) és az erre az időszakra - a (2) bekezdés szerint - számított minimálbér összegét,

b) ha az adott naptári időszakban ténylegesen elért nyugdíjjárulék-köteles kereset kevesebb, mint az ugyanazon időszakra vonatkozó minimálbér összege, akkor a nyugdíjjárulék-köteles kereset (jövedelem) összegét el kell osztani az a) pont szerint megállapított minimálbér összegével, majd

c) az így kapott hányadost meg kell szorozni az adott időszak naptári napjainak számával. Ha az eredmény nem egész szám, azt egész számra fel kell kerekíteni.

(2) Az (1) bekezdésben említett időszakok teljes tartamára figyelembe vehető minimálbér számításánál - ha a biztosítási jogviszony a naptári hónap (hónapok) teljes időtartama alatt fennállt - naptári hónapoként a mindenkor érvényes minimálbér havi összegét, ha pedig a biztosítási jogviszony nem teljes naptári hónapon át áll fenn, egy naptári napra a mindenkor érvényes minimálbér harmincad részét kell figyelembe venni. Az adott időszakra vonatkozó minimálbér számításánál figyelmen kívül kell hagyni annak az időszaknak a naptári napjait, amelyeken a biztosítás szünetelt vagy a biztosítottak nem volt nyugdíjjárulék-köteles keresete (jövedelme).

R. 57. § Azoknál a dolgozóknál, akik munkaviszonyuk keretében az üzem működése vagy foglalkozásuk jellege folytán a naptári hétnek csak egyes napjain végeznek munkát, a biztosításban töltött időből a tényleges munkavégzés napjait lehet csak szolgálati időként számításba venni. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra, akiknek a heti munkaideje a munkakörükre irányadó teljes heti munkaidőnek legalább a felét eléri, és a kereset (jövedelem) összege a minimális bér összegét meghaladja.

R. 58. § (1) Szolgálati időként kell figyelembe venni azt az időt, amely a munkaviszony jogellenes megszüntetésétől annak helyreállításáig, vagy utóbbi mellőzése esetén a munkaviszony jogellenes megszüntetésének - az arra hivatott szerv által történő - megállapításáig telt el.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a szövetkezeti tagsági viszony jogellenes megszüntetése esetén is. Arra az időre, amely alatt a mezőgazdasági szövetkezeti tag tagsági viszonyának a jogellenes megszüntetése miatt munkát nem végezhetett, annyi munkaegységet, illetőleg munkanapot kell naptári évenként figyelembe venni, amennyit ezalatt az idő alatt a vele azonos vagy hasonló munkakörben dolgozó tagok a szövetkezetben átlagosan teljesítettek.

R. 59. § Az 56-58. §-okban foglaltakat az 1997. december 31-ét követően szerzett szolgálati időre is alkalmazni kell.

R. 59/A. § A szolgálati időnek azt a tartamát, amely alapján nyugellátást (baleseti rokkantsági nyugdíjat) állapítottak meg, csak akkor lehet figyelembe venni, ha a már megállapított nyugellátásra való jogosultság megszűnt.

Szolgálati idő a felsőfokú tanulmányok idejére

Tny. 41. § (1) Szolgálati időként kell figyelembe venni,

a) az öregségi nyugdíjra jogosultság szempontjából az 1998. január 1-je előtt,

b) a rokkantsági nyugdíjra jogosultság szempontjából az időpontra tekintet nélkül a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott - legfeljebb azonban a képesítés megszerzéséhez a tanulmányok folytatása idején szükséges - tanulmányok idejét.

(2) A felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányok címén a tanulmányi időszak (tanulmányi év, tanulmányi félév) kezdetét magában foglaló hónap első napjától a végét magában foglaló hónap utolsó napjáig eltelt idő számít szolgálati időnek.

(3) Szolgálati időként kell figyelembe venni a két egymást követő tanulmányi időszak közötti tanulmányi szünet idejét is.

(4) Több képesítés megszerzésére irányuló tanulmányok folytatása esetén legfeljebb az egyik képesítés megszerzéséhez szükséges idő vehető figyelembe.

(5) Külföldi felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányok idejét szolgálati időként akkor lehet figyelembe venni, ha a külföldön szerzett képesítést honosították, illetőleg a tanulmányok idejét a hazai felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytatott tanulmányi időbe beszámították.

Szolgálati időnek nem minősülő idők

Tny. 42. § (1) Szolgálati időként nem lehet figyelembe venni a fizetés nélküli szabadság, vagy a munkavégzés alóli mentesítés időtartamát, ha erre az időre nyugdíjjárulék alapjául szolgáló kereset, jövedelem kifizetés nem történt.

(2) A szolgálati idő számításánál nem lehet figyelembe venni az előzetes letartóztatás, a szabadságvesztés tartamát. E rendelkezéstől eltérően szolgálati időként kell figyelembe venni

a) az előzetes letartóztatás idejét, ha a letartóztatottat az ellene emelt vád alól jogerősen felmentették, vagy a büntetőeljárást megszüntették,

b) a szabadságvesztés idejét, ha az elítéltet a bíróság utóbb jogerősen felmentette.

A szolgálati idő igazolása

Tny. 43. § (1) A szolgálati időt naptári naponként kell számításba venni és 365 naptári napot kell egy évnek tekinteni. Ugyanazt az időtartamot csak egyszer lehet számításba venni.

(2) A szolgálati időt a társadalombiztosítási szervek nyilvántartása alapján kell számításba venni. A társadalombiztosítási szervek nyilvántartásai alapján nem igazolt szolgálati időket - ha jogszabály másként nem rendelkezik - abban az esetben kell figyelembe venni, ha azokat az igénylő

a) a foglalkoztató által kiállított egykorú eredeti okirattal (igazolással), vagy

b) a foglalkoztató eredeti nyilvántartásai alapján kiállított igazolással, vagy

c) egyéb hitelt érdemlő módon

bizonyítja.

V. Fejezet

A HOZZÁTARTOZÓI NYUGELLÁTÁSOK

Tny. 44. § Hozzátartozói nyugellátásra jogosultság szempontjából halálesetnek számít az eltűnés is, ha azt bíróság jogerősen megállapította.

Tny. 44/A. § Az, aki hozzátartozója halálát - a bíróság jogerős ítélete szerint - szándékosan okozta, hozzátartozói, baleseti hozzátartozói nyugellátásra nem jogosult.

Tny. 44/B. § Hozzátartozói nyugellátásra jogosult, akinek elhunyt házastársa, szülője, gyermeke mezőgazdasági szövetkezeti járadékhoz, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékhoz, illetve mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű járadékához szükséges szolgálati időt megszerezte, illetve mezőgazdasági szövetkezeti járadékosként, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékosként, mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű járadékosaként halt meg. Hozzátartozói nyugellátással kapcsolatos egyéb rendelkezések az előzőekben felsorolt jogosultak esetében megegyezik a jelen törvényben az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás és a szülői nyugdíj cím paragrafusaiban szereplő, az öregségi, illetve a rokkantsági nyugdíjasok hozzátartozói nyugellátása esetében meghatározott rendelkezésekkel.

Tny. 44/C. § (1) Ha az igénylőnek az elhunyt házastársa, élettársa, szülője, gyermeke (a továbbiakban: a jogszerző) kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében fizetett nyugdíjjárulékot, vagy a jogszerzőnek a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összeget a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mpt.) 123. § (2) bekezdés szerinti saját döntése, illetőleg a jogszerzőnek a felhalmozási időszakban bekövetkezett halála esetén a hozzátartozónak az Mpt. 29. § (2) bekezdés *b*) pontja szerinti döntése alapján a Nyugdíjbiztosítási Alapnak átutalták, a hozzátartozói nyugellátások összegét a 12. § (6) bekezdésének alapulvételével kell meghatározni.

(2) Ha a jogszerzőnek a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összegét saját döntése, illetőleg ennek hiányában a jogszerző felhalmozási időszakban bekövetkezett halála esetén a hozzátartozó döntése [Mpt. 29. § (2) bekezdés *b*) pontja] alapján nem utalták át a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, a hozzátartozói nyugellátások összegét a 12. § (7) bekezdés alapján kell meghatározni.

(3) Ha a jogszerző vagy annak halála esetén a hozzátartozója az egyéni számlán levő összegnek a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz történő átutalását kérte, és az igény érvényesítésekor ez a tény bizonyított, a hozzátartozói nyugellátást a 12. § (6) bekezdés megfelelő alkalmazásával kell megállapítani.

R. 59/B. § A Tny. 44/C. § (3) bekezdés alkalmazásánál, ha a jogszerző nem kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében fizetett nyugdíjjárulékot, és saját döntése alapján - legfeljebb 2002. december 31-ig -, illetőleg saját döntés hiányában a jogszerző halála esetén a hozzátartozói nyugellátást igénylő személy (a továbbiakban: hozzátartozó) kérte [Mpt. 29. § (2) bekezdés *b*) pontja] a jogszerző egyéni számláján lévő összegnek, illetőleg a hozzátartozó döntése alapján az egyéni számla hozzátartozóra eső részének a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz történő átutalását, és ezt a tény a magánnyugdíjpénztár igazolásával hitelt érdemlően bizonyítja,

a hozzátartozói nyugellátás összegét úgy kell megállapítani, mintha a jogszerző biztosítási idejének teljes tartama alatt kizárólag nyugdíjárulékot fizetett volna.

1. Cím

Az özvegyi nyugdíj

Tny. 45. § (1) Özvegyi nyugdíjat a házastárs, az elvált házastárs és az élettárs (a továbbiakban együtt: házastárs) kaphat.

(2) Özvegyi nyugdíjra jogosult a házastársra előírt feltételek fennállása esetén az is, aki élettársával ennek haláláig

a) egy év óta megszakítás nélkül együtt élt és gyermekük született, vagy

b) megszakítás nélkül tíz év óta együtt élt.

(3) Élettársa után nem jogosult özvegyi nyugdíjra az, aki a (2) bekezdésben megjelölt együttélési időszak vagy ennek egy része alatt özvegyi nyugdíjban vagy baleseti özvegyi nyugdíjban részesült.

R. 60. § Az élettárs özvegyi nyugdíjra jogosultságának elismeréséhez az együttélés időtartama alatti lakcímet hatósági bizonyítvánnyal kell igazolni. Ha az együttélés időtartama bizonyított, az élettárs özvegyi nyugdíjra jogosultságát az élettársak eltérő lakcíme nem érinti.

Tny. 46. § Özvegyi nyugdíjra az jogosult, akinek házastársa az öregségi, illetve rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati időt megszerezte vagy öregségi, illetve rokkantsági nyugdíjasként halt meg.

Tny. 47. § (1) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj a házastárs halálától legalább egy évig, továbbá az elhunyt jogán árvaellátásra jogosult, másfél évesnél fiatalabb gyermeket eltartó özvegynek az árva 18 hónapos életkorának betöltéséig jár. Fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek esetén az ideiglenes özvegyi nyugdíj azonos feltétellel a gyermek harmadik születésnapjáig folyósítható.

(2) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj megszűnését követően özvegyi nyugdíjra az jogosult, aki házastársa halálakor

a) a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltötte, vagy

b) rokkant, vagy

c) házastársa jogán legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodik.

(3) Özvegyi nyugdíj jár akkor is, ha az erre jogosító feltételek valamelyike a házastárs halálától számított tíz éven belül következik be.

R. 60/A. § A Tny. 47. § (2) bekezdése *a)* pontjának alkalmazásánál az özvegyre irányadó öregségi nyugdíjkorhatár alatt a Tny. 7. § (1) és (4)-(5) bekezdéseiben meghatározott - karkedvezmény és egyéb kedvezmények nélkül számított - életkort kell érteni.

R. 61. § Az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósításának időtartamához [Tny. 47. §-a (1) bekezdés] a gyermek fogyatékoságát, illetőleg tartósan fennálló betegségét a családi pótlékra vonatkozó rendelkezésekben foglaltaknak megfelelően kell igazolni.

Tny. 48. § (1) Az, akinek házastársa a házasság megkötésekor a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító életkort már betöltötte, özvegyi nyugdíjra csak abban az esetben jogosult, ha a házasságból (a korábbi együttélésből) gyermek származott, vagy a házastársak a házasság megkötésétől öt éven át megszakítás nélkül együtt éltek.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók, ha az irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt kötött házasságot felbontották és - bármelyikük irányadó korhatárának betöltése után - ismét házasságot kötöttek.

Tny. 49. § (1) Az elvált, továbbá házastársától egy évnél hosszabb ideje külön élő személynek ideiglenes özvegyi nyugdíj csak akkor jár, ha házastársától annak haláláig tartásdíjban részesült, vagy részére a bíróság tartásdíjat állapított meg.

(2) Az elvált, továbbá házastársától egy évnél hosszabb ideje külön élő személynek az 50. § (2)-(3) bekezdés szerinti özvegyi nyugdíj csak abban az esetben jár, ha a 47. § (2) bekezdésében meghatározott jogosultsági feltételek a különéléstől számított tíz éven belül bekövetkeztek és a házastársától annak haláláig tartásdíjban is részesült, vagy részére a bíróság tartásdíjat állapított meg.

(3) Ha az elvált személy a házastársától már a házasság megszűnése előtt is külön élt, a (2) bekezdés szerinti tíz évet a tényleges különélés kezdő időpontjától kell számítani.

Tny. 50. § (1) Megözvegyülés esetén az ideiglenes özvegyi nyugdíj ötven százaléka annak az öregségi, rokkantsági vagy baleseti rokkantsági nyugdíjnak, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(2) Az özvegyi nyugdíj mértéke

a) a 47. § (2) bekezdés a)-b) pontja szerinti feltétellel rendelkező, de saját jogú nyugellátásban (öregségi, rokkantsági vagy baleseti rokkantsági nyugdíjban, a mezőgazdasági szövetkezeti tagok öregségi, munkaképtelenségi járadékában, illetőleg a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékában) nem részesülő özvegy esetében továbbra is ötven százaléka,

b) a 47. § (2) bekezdés a)-b) pontja szerinti feltétellel rendelkező és egyidejűleg saját jogú nyugellátásban (öregségi, rokkantsági vagy baleseti rokkantsági nyugdíjban, a mezőgazdasági szövetkezeti tagok öregségi, munkaképtelenségi járadékában, illetőleg a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékában) részesülő, továbbá a 47. § (2) bekezdés c) pont szerinti feltétellel rendelkező özvegy esetében húsz százaléka annak az öregségi, rokkantsági vagy baleseti rokkantsági nyugdíjnak, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerint ötven százalékos mértékben megállapított özvegyi nyugdíj helyett húsz százalékos mértékű özvegyi nyugdíjat kell megállapítani attól az időponttól, amelytől az özvegy saját jogú nyugellátásban (öregségi, rokkantsági vagy baleseti rokkantsági nyugdíjban) részesül. A (2) bekezdés b) pontja szerinti húsz százalékos mértékű özvegyi nyugdíj az özvegy saját jogú (öregségi, rokkantsági vagy baleseti rokkantsági) nyugdíjának összegére tekintet nélkül jár.

(4)

(5) A 49. § alapján megállapított özvegyi nyugdíj a tartásdíj összegénél több nem lehet.

(6) A házastárs 1998. január 1-je előtti halála esetén a saját jogú nyugellátást az özvegyi nyugellátással - a megállapításuk időpontjára tekintet nélkül - a Kormány rendeletében meghatározott összeghatárig kell együtt folyósítani. Az özvegy kérelmére azonban a saját jogú nyugellátást a (2) bekezdés b) pontja szerinti mértékben az özvegyi nyugellátással kiegészítve kell folyósítani, ha ez számára kedvezőbb. A (2) bekezdés b) pontja szerinti összeget abból a saját jogú nyugellátási összegből kell meghatározni, amely a jogszerzőt 1997. december 31-én megillette, vagy megillette volna. Ha az özvegyi nyugdíjra az igény 1998. december 31-ét követően nyílik meg, olyan összegű saját jogú nyugdíjból kell az özvegyi nyugdíjat megállapítani, amely a jogszerzőt az özvegyi nyugdíj megállapításának időpontját megelőző naptári év december 31-én megillette volna.

R. 61/A. § (1) A Tny. 49. §-a alapján megállapított özvegyi nyugdíj akkor is csak legfeljebb az évenkénti rendszeres emelések összegével haladhatja meg a tartásdíj összegét, ha a saját jogú nyugellátás és az özvegyi nyugdíj együttesen sem éri el a Kormány által évenként meghatározott együttfolyósítási összeghatárt. A Tny. 50. § (2)-(3) bekezdés alkalmazása esetén megállapításra kerülő özvegyi nyugdíj a tartásdíjnak a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó rendelkezések alapján emelt összegénél több nem lehet.

(2) Az elvált, továbbá az egy évnél hosszabb ideje külön élő személy ideiglenes özvegyi nyugdíjra és özvegyi nyugdíjra való jogosultságához a Tny. 49. § (1)-(2) bekezdéseiben előírt - tartásdíjban történő részesülés - feltételt a tartásdíj fizetésére kötött egyezséget jóváhagyó vagy a tartásdíjfizetésre kötelező jogerős bírósági határozattal, illetőleg közjegyző által hitelesített kötelezettségvállaló nyilatkozattal kell igazolni.

R. 62. § (1) Ha a jogszerző nem nyugdíjasként halt meg, az özvegyi nyugdíj alapját képező rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjat olyan összegben kell megállapítani, mint ami az elhunytat halála időpontjában a III. csoportos rokkantságra tekintettel megillette volna.

(2) A Tny. 50. § (3) bekezdésének alkalmazásánál a 20 százalékos mértékű özvegyi nyugdíj összegét az 50 százalékos mértékű özvegyi nyugdíj megállapításánál alapul szolgáló - a jogszerző Tny. 50. § (6) bekezdése szerint kiszámított nyugdíjának - összegéből kell meghatározni. Az özvegyi nyugdíj mértékének változásáról a folyósító szerv hoz határozatot azzal, hogy az özvegyi nyugdíj emelésére az (5) bekezdésben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

(3) A Tny. 50. § (6) bekezdés alapján özvegyi nyugdíj a Tny. 45-49., illetőleg a Tny. 53. §-aiban foglalt feltételek fennállása esetén jár.

(4) Ha az özvegy az 1998. január 1-je előtt elhunyt jogszerző jogán a saját jogú öregségi, rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjának folyósítása mellett a Tny. 50. § (2) bekezdés b) pontja alapján a 20 százalékos mértékű özvegyi nyugdíj folyósítását kéri, az 1998. január 1-je előtt az együttfolyósítási összeghatárig részben folyósított vagy teljes egészében szüneteltetett özvegyi nyugdíj helyébe lépő, 1998. január 1-jétől járó 20 százalékos mértékű özvegyi nyugdíjat az 1998. január 1-jétől történő emelés szempontjából 1998. január 1-jét megelőző időponttól megállapított nyugellátásnak, baleseti hozzátartozói nyugdíjnak kell tekinteni.

(5) Ha az 1998. január 1-jét megelőzően elhunyt jogszerző jogán az özvegyi nyugdíjat első ízben 1997. december 31-ét követő időponttól olyan összegű saját jogú nyugellátásból állapítják meg, amely a jogszerzőnek az özvegyi nyugdíj megállapítása időpontját megelőző naptári év december 31-én járt volna, az özvegyi nyugdíjhoz az emelés a megállapítás kezdő időpontjának naptári évére is jár.

(6) A Tny. 50. § (6) bekezdésének alkalmazásánál a Kormány által meghatározott összeghatár szempontjából figyelmen kívül kell hagyni a saját jogú nyugellátás megállapítását követően elszenvedett üzemi baleset alapján megállapított baleseti járadékot, az ösztönző nyugdíjpótlékot, az egyes saját jogú nyugellátások emeléséről szóló 93/1992. (V. 10.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése szerinti emelést, továbbá az egyes személyes szabadságot korlátozó intézkedésekkel, valamint a semmissé nyilvánított elítéléssel összefüggésben járó emelést, illetőleg a nemzeti helytállásért járó pótlékot és a méltányosságból engedélyezett emelést.

(7) A saját jogú nyugellátás és az özvegyi nyugdíj, baleseti özvegyi nyugdíj 2000. január 1-jétől havi 30 620 forint összeghatárig folyósítható együtt.

(8)

(9) A Tny. 50. §-a (2)-(3) bekezdésének alkalmazásánál - az özvegyi nyugdíj mértéke szempontjából - a bányásznyugdíjban, a korengedményes nyugdíjban, az egyes művészeti tevékenységet folytatók öregségi nyugdíjában, a szolgálati nyugdíjban és az előnyugdíjban részesülő személyt is saját jogú nyugellátásban részesülőnek kell tekinteni.

Az özvegyi nyugdíj megosztása

Tny. 51. § (1) Több jogosult esetén az özvegyi nyugdíjat a jogosultak között egyenlő arányban meg kell osztani. Ha a különélő, illetőleg elvált házastársnak a ráeső arányos résznél kisebb összegű ideiglenes özvegyi nyugdíj jár, a különbözet az özvegyi nyugdíjast, illetőleg az együttélés alapján ideiglenes özvegyi nyugdíjra jogosultat illeti meg.

(2) Az özvegyi nyugdíjra jogosult a többi jogosult ellen indított perben az özvegyi nyugdíj más arányú megosztását kérheti.

(3) Az özvegyi nyugdíjnak bírói ítélet alapján történő megosztását az ítélet jogerőre emelkedését követő hónap első napjától kell végrehajtani.

(4) Amennyiben a jogosultak száma megváltozik, az özvegyi nyugdíjat meg kell, illetőleg újból meg kell osztani. A megosztásra (újboli megosztásra) legkorábban a jogosultak számának a változását, illetőleg az igénybejelentést követő hónap első napjától kerülhet sor.

R. 63. § Az özvegyi nyugdíj megosztásánál [Tny. 51. § (1) bekezdés] azt az özvegyi nyugdíjat kell egyenlő arányban megosztani, amely a jogosultat (jogosultakat) a Tny. 50. § (1) bekezdése, valamint a Tny. 50. § (2) bekezdés *a)-b)* pontja alapján megilletné. Az ideiglenes özvegyi nyugdíjra jogosultat (jogosultakat) a Tny. 50. § (1) bekezdése szerinti özvegyi nyugdíj arányos része, az özvegyi nyugdíjra jogosultat (jogosultakat) a Tny. 50. § (2) bekezdésének *a)* vagy *b)* pontja szerinti özvegyi nyugdíj arányos része illeti meg.

R. 63/A. § (1) Az elvált vagy egy évnél hosszabb ideje különélő házastárs részére az 1999. január 1-je előtti időponttól megállapított özvegyi nyugdíj akkor éled fel, ha az elvált vagy egy évnél hosszabb ideje különélő személy

a) a házastársától annak haláláig tartásdíjban részesült, vagy

b) a Tny. 47. §-a (2) bekezdésében meghatározott jogosultsági feltételek a különéléstől számított tíz éven belül bekövetkeztek.

(2) Az (1) bekezdés szerinti feléledés esetén a Tny. 53. §-ában foglaltakat is alkalmazni kell.

(3) A feléledő özvegyi nyugdíj mértékét a Tny. 50. § (2) bekezdésének *a)-b)* pontjaiban, és a 90. § (4) bekezdésében foglaltak alapján kell megállapítani.

R. 63/B. § (1) A Tny. 44/B. §-a alapján - a Tny. 45-53. §-ának megfelelő alkalmazásával - özvegyi nyugdíjra jogosult az a személy is, akinek házastársa (élettársa, elvált vagy egy évnél hosszabb ideje különélő házastársa) mezőgazdasági szövetkezeti, illetőleg szakszövetkezeti növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékosként halt meg, vagy ezekre az ellátásokra (járadékokra) a jogosultságot haláláig - az 1997. december 31-ig hatályos jogszabályok alapján - megszerezte. A Tny. 6. § (3) bekezdés alkalmazásánál hozzátartozói nyugellátás alatt az özvegyi járadékot és a növelt összegű özvegyi járadékot is érteni kell.

(2) Az özvegyi nyugdíj összegét abból a mezőgazdasági szövetkezeti, illetőleg szakszövetkezeti növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékösszegeből kell megállapítani, amely a jogszerzőt halála időpontjában megillette, vagy az 1997. december 31-ig hatályos jogszabályok alapján - a Tny. 50. § megfelelő alkalmazásával - megillette volna.

Az özvegyi nyugdíj megszűnése

Tny. 52. § (1) Az özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha az özvegy a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító életkorának betöltése előtt házasságot köt.

(2) A rokkantság címén megállapított özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha az özvegyi nyugdíjas már nem rokkant.

(3) Az árvaellátásra jogosult gyermekek tartása címén megállapított özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha már egyik gyermeket sem illeti meg árvaellátás.

Az özvegyi nyugdíj feléléde

Tny. 53. § (1) Feléled az özvegyi nyugdíja annak, akinek az özvegyi nyugdíja nem házasságkötés miatt szűnt meg, ha az özvegyi nyugdíjra jogosító feltételek valamelyike

a) a házastárs 1993. március 1-je előtt bekövetkezett halála esetén 1993. március 1-jétől tíz éven belül,

b) a házastárs 1993. február 28-át követően bekövetkezett halála esetén az özvegyi nyugdíj megszűnését követő tíz éven belül bekövetkezik.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben a felélédesi idő nem haladhatja meg az özvegyi nyugdíj megállapítása időpontjában irányszó tizenöt évet.

(3) A házasságkötés miatt megszüntetett özvegyi nyugdíjra a jogosultság a házasság megszűnése után feléled, ha

a) az igénylő a házasságkötéskor az 1998. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezések alapján végkielégítést nem vett fel, és

b) az igénylőt a házasság létrejötte nélkül az özvegyi nyugdíj egyébként megilletné.

(4) Az özvegyi nyugdíj feléléde esetén a jogosultat az özvegyi nyugdíj megszűnését követő emelések, kiegészítések megilletik.

(5) Ha 1997. december 31-ét követően az 1998. január 1-je előtt megszüntetett özvegyi nyugdíjra a jogosultság az (1)-(2) bekezdés szerint feléled, az özvegy a saját jogú öregségi, rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíja mellett - a megállapítás időpontjára tekintet nélkül - kérheti az özvegyi nyugdíj 50. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti folyósítását, ha ez számára kedvezőbb.

(6) Ha az özvegyi nyugdíjat 1997. január 1-je előtti időponttól állapították meg, az özvegyi nyugdíjra jogosultság akkor éled fel, ha a férfi a 60., nő az 55. életévét eléri.

2. Cím

Az árvaellátás

Az ellátásra jogosultság

Tny. 54. § (1) Árvaellátásra az a gyermek jogosult - ideértve a házasságban vagy az élettársi közösségben együtt élők egy háztartásban közösen nevelt, korábbi házasságból, élettársi együttélésből származó gyermeket is -, akinek szülője haláláig az öregségi, illetve rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati időt megszerezte, vagy öregségi, illetve rokkantsági nyugdíjasként halt meg.

(2) Az örökbe fogadott gyermeknek vér szerinti szülője jogán árvaellátás nem jár, kivéve, ha a gyermeket a vér szerinti szülő házastársa fogadta örökbe.

(3) Árvaellátás jár a testvérnek és az unokának is, ha őt az elhunyt saját háztartásában eltartotta, és a gyermeknek tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs.

R. 63/C. § A Tny. 54. § (1) bekezdés alkalmazásánál a házastársi, élettársi közösségben együtt élők egy háztartásban, közösen nevelt gyermeke az a gyermek, akit a házastárs, élettárs a házasságba, életközösségbe vitt, és ezt a gyermeket a házastársak, élettársak egy háztartásban közösen nevelik.

Tny. 55. § (1) Az árvaellátás - a jogosultsági feltételek megléte esetén - legkorábban az 54. §-ban említett személy halála napjától kezdődően a gyermek 16. életévének betöltése napjáig jár. Ha a gyermek oktatási intézmény nappali tagozatán tanul, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a huszonötödik életév betöltéséig jár. Ha a jogosultság megszűnése előtt a gyermek megrokkant, ennek tartamára az árvaellátás életkorra tekintet nélkül megilleti.

(2) Nem érinti az árvaellátásra jogosultságot, ha a gyermek vagy életben maradt szülője házasságot köt, vagy örökbe fogadják.

(3) Iskolai tanulmányok címén azt a gyermeket is megilleti az árvaellátás, aki

a) az iskola igazolása szerint betegsége, testi vagy szellemi fogyatékosága miatt tanulmányait magántanulóként végzi,

b) huszonöt évesnél fiatalabb és a felnőttoktatás keretében folytat tanulmányokat.

(4) Iskolai tanulmányok címén az árvaellátás a tanulmányok befejezéséig a nyári szünet tartamára is jár. A tanulmányok folytatását az iskola által kiállított igazolással évenként, legkésőbb a tanulmányok megkezdésétől számított három hónapon belül kell igazolni.

(5) Az árvaellátásra jogosultságot nem érinti, ha a felsőoktatási intézmény hallgatójának a hallgatói, illetőleg a középiskola tanulójának a tanulói jogviszonya szünetel.

R. 64. § (1) A Tny. 54. §-ának (3) bekezdésében meghatározott gyermekek árvaellátásának folyósítása szünetel, ha a tartásra kötelezett hozzátartozó tartásra képessé válik.

(2) A Tny. 55. §-a (3) bekezdése b) pontjának alkalmazásánál felnőttoktatás keretében a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett tanulmányok idejét kell érteni (1993. évi LXXIX. törvény 78. §). Ha az oktatási intézmény minősítése kérdésében vita merül fel, az Oktatási Minisztérium véleménye az irányadó.

(3) A Tny. 55. §-a (4) bekezdésének alkalmazásánál a tanulmányok befejezésének időpontjaként legfeljebb az utolsó évfolyam sikeres elvégzését (befejezését) követő első vizsgaidőszak (záróvizsga időszak) utolsó napját kell figyelembe venni. Az ezt követő időtartam az árvaellátásra jogosultság szempontjából nem tekinthető a hallgatói (tanulói) jogviszony - Tny. 55. § (5) bekezdése szerinti - szünetelésének.

R. 64/A. § Ha az árvaellátásra jogosultság megszűnik, de a Tny. 55. §-ában meghatározott jogosultsági feltételek ismét bekövetkeznek, az árvaellátást a megszüntetést követő emelésekkel, kiegészítésekkel növelt összegben kell újból megállapítani.

Az ellátás összege

Tny. 56. § (1) Az árvaellátás gyermekenként annak a nyugdíjnak a harminc százaléka, ami az elhunytat öregségi, rokkantsági nyugdíjként, baleseti rokkantsági nyugdíjként halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyugdíj hatvan százaléka jár árvaellátásként annak a gyermeknek,

a) akinek mindkét szülője elhunyt,

b) akinek életben lévő szülője rokkant.

c)

(3) Ha a gyermek mindkét szülője után jogosult az árvaellátásra, azt az árvaellátást kell folyósítani, amelynek összege számára előnyösebb.

(4) A 2009. január 1-je előtt megállapított árvaellátás legkisebb összege évenként a nyugdíjmelés januári mértékének megfelelően emelkedik. Az 1998-ban érvényes összeg meghatározásánál a 12. § (3), (5) bekezdésében foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

Tny. 57. §

R. 64/B. § (1) A Tny. 56. § (2) bekezdésének *b)* pontja alapján megállapított hatvanszázalékos mértékű árvaellátást az életben lévő szülő rokkantságának megszűnése esetén a folyósító szervnek a változás (megszűnés) időpontját követő hónap első napjától kezdődően kell - a Tny. 56. § (1) bekezdésének alkalmazásával - harmincszázalékos mértékű árvaellátásra módosítani (csökkenteni).

(2) Ha a Tny. 56. § (2) bekezdésének *a)-b)* pontjai szerinti feltételek valamelyike a harminc százalékos mértékű árvaellátás megállapítását követően, de még az egyéb jogosultsági feltételek fennállása alatt következik be, az ellátást a változás időpontját követő hónap első napjától kezdődően - a Tny. 56. § (2) bekezdés alkalmazásával - hatvan százalékos mértékűre kell módosítani (emelni).

R. 64/C. § (1) A Tny. 44/B. §-a alapján - a Tny. 54-56. §-ának megfelelő alkalmazásával - jár az árvaellátás a mezőgazdasági szövetkezeti, illetőleg növelt összegű szakszövetkezeti öregségi, munkaképtelenségi járadékos, vagy erre haláláig jogot szerzett személy árvájának is.

(2) Az árvaellátás összegének meghatározására a 63/B. § (2) bekezdésében foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

3. Cím

A szülői nyugdíj

A nyugdíjjogosultság

Tny. 58. § (1) Szülői nyugdíjra az a szülő jogosult, akinek a gyermeke az öregségi, illetve rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati idő megszerzése után vagy öregségi, illetve rokkantsági nyugdíjasként halt meg, ha

a) a szülő a gyermekének halálakor rokkant, vagy a hatvanötödik életévét betöltötte, és

b) a szülőt a gyermeke a halálát megelőző egy éven át túlnyomó részben eltartotta.

(2) Az (1) bekezdésben előírt feltételek fennállása esetén szülői nyugdíjra jogosult az a nevelőszülő is, aki a nevelt gyermeket tíz éven át eltartotta.

(3) A szülői nyugdíj - a jogosultsági feltételek megléte esetén - legkorábban az (1)-(2) és az (5) bekezdésben említett személy halála napjától a jogosult rokkantságának tartamára jár. A hatvanötödik életévét betöltött szülőt orvosi vizsgálat nélkül is rokkantnak kell tekinteni.

(4) Annak a szülőnek, aki gyermeke halálakor nem volt rokkant, szülői nyugdíj csak abban az esetben jár, ha az elhalálozástól számított tíz éven belül megrokkan és tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs.

(5) E § rendelkezéseit a nagyszülőre és az unokára is megfelelően alkalmazni kell.

(6) A szülői nyugdíjra jogosultság nem szűnik meg, ha a szülői nyugdíjra jogosult személy saját jogú vagy hozzátartozói nyugellátása a szülői nyugdíj folyósításának tartama alatt az évenkénti emelésekkel már meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.

R. 65. § (1) A szülői nyugdíjra jogosultság szempontjából a szülő (nagyszülő) akkor minősül túlnyomó részben eltartottnak [Tny. 58. § (1) bekezdés *b*) pont], ha nyugellátása, hozzátartozói nyugellátása gyermeke (unokája) elhalálozásának időpontjában nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.

(2)

R. 65/A. § Ha a szülői nyugdíjra jogosultság megszűnik, de a szülő (nagyszülő) a Tny. 58. §-ának (3) bekezdése szerinti feltétellel rendelkezik, a szülői nyugdíjat a megszüntetést követő emelésekkel, kiegészítésekkel növelt összegben kell újból megállapítani.

A nyugdíj összege

Tny. 59. § (1) A szülői nyugdíj mértéke azonos az 50. § (2) bekezdés *a*), illetve *b*) pontja szerinti özvegyi nyugdíj mértékével. Ha a szülői nyugdíjra többen jogosultak, azt közöttük - az özvegyi nyugdíj megosztására vonatkozó rendelkezések alkalmazásával - egyenlő arányban meg kell osztani.

(2) A szülői nyugdíjat újból meg kell osztani, ha a jogosultak száma megváltozik. Az újbóli megosztásra legkorábban a jogosultak számának a változását követő hónap első napjától kerülhet sor.

R. 65/B. § (1) A Tny. 44/B. §-a alapján - a Tny. 58-59. §-ának megfelelő alkalmazásával - jár a szülői nyugdíj a mezőgazdasági szövetkezeti, illetőleg növelt összegű szakszövetkezeti öregségi, munkaképtelenségi járadékos, vagy erre haláláig jogot szerzett személy szülőjének, nagyszülőjének is.

(2) A szülői nyugdíj összegének meghatározására a 63/B. § (2) bekezdésében foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

4. Cím

A baleseti hozzátartozói nyugellátások

Tny. 60. § (1) A hozzátartozók részére baleseti hozzátartozói nyugellátás akkor jár, ha a sérült az üzemi baleset következtében meghalt.

(2) A baleseti rokkantsági nyugdíjas hozzátartozóját megilleti a baleseti nyugellátás akkor is, ha a nyugdíjas nem az üzemi baleset következtében halt meg.

(3) A baleseti sérült hozzátartozóit a baleseti nyugellátás akkor is megilleti, ha a sérült a baleseti táppénz folyósításának a tartama alatt nem az üzemi baleset következtében halt ugyan meg, de vélelmezhető, hogy életben maradása esetén baleseti rokkantsági nyugdíjra lett volna jogosult.

Tny. 61. § A baleseti sérült hozzátartozói ideiglenes özvegyi nyugdíjra és ennek megszűnését követően özvegyi nyugdíjra, árvaellátásra és szülői nyugdíjra a hozzátartozói nyugellátásra vonatkozó rendelkezések szerint azzal az eltéréssel jogosultak, hogy a hozzátartozót a baleseti nyugellátás a jogszerző szolgálati idejére tekintet nélkül megilleti.

VI. Fejezet

A NYUGELLÁTÁSOK ÉVENKÉNTI RENDSZERES EMELÉSE

1. Cím

A 2013. január 1-je előtt megállapított nyugellátások évenkénti emelése

Tny. 62. § (1) Az 1998. január 1-je előtti időponttól megállapított saját jogú és hozzátartozói nyugellátást, baleseti nyugellátást - ideértve a mezőgazdasági szövetkezeti járadékot, a mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékot és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű járadékát is - 1998. január hónapban 1997. évben várható nettó keresetnövekedés 2,5 százalékponttal csökkentett mértékében kell emelni.

(2) Az 1999. január 1-je előtti időponttól megállapított saját jogú és hozzátartozói nyugellátást, baleseti nyugellátást - ideértve a mezőgazdasági szövetkezeti járadékot, a mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékot és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű járadékát is - 1999. január hónapban az 1999. évre tervezett fogyasztói árnövekedés mértékének megfelelően 11 százalékkal, de legalább 3500 forinttal kell emelni, az emelés mértéke azonban ez utóbbi esetben sem haladhatja meg a 25,5 százalékot. Az a személy, aki egyidejűleg több nyugellátásban részesül, ellátásonként jogosult a 11 százalékos mértékű emelésre, azonban a saját jogú nyugellátásának, baleseti rokkantsági nyugdíjának emelése ebben az esetben sem lehet 3500 forintnál kevesebb, de a saját jogú nyugellátása, baleseti rokkantsági nyugdíja emelésének mértéke nem haladhatja meg a 25,5 százalékot.

(3) A 2000. január 1-je előtti időponttól megállapított és az (1) bekezdésben meghatározott nyugellátást, baleseti nyugellátást 2000. január hónapban a 2000. évre tervezett fogyasztói árnövekedés és a tervezett országos nettó átlagkereset-növekedés 30 és 70 százalékos arányban súlyozott átlagának megfelelő mértékben kell emelni.

(4) A 2001. január 1-je előtti időponttól megállapított és az (1) bekezdésben meghatározott nyugellátást, baleseti nyugellátást 2001. január 1-jétől kezdődően, a megállapítás naptári évét követő év január hónapjában az emelés évre tervezett fogyasztói árnövekedés és a tervezett országos nettó átlagkereset-növekedés 50 százalékos súlyozott átlagának megfelelő mértékben kell emelni.

(5) Ha az árnövekedés és a nettó átlagkereset-növekedés várható mértéke legalább egy százalékponttal meghaladja a tervezett mértéket, akkor november hónapban - január 1-jei visszamenőleges hatállyal - kiegészítő nyugdíjemelést kell végrehajtani. Amennyiben az eltérés nem haladja meg az említett mértéket, akkor november hónapban az egész évre járó különbözetet egy összegben kell kiutalni. Az (1) bekezdés szerinti emelésnél a tárgyév megelőző évi tényleges nettó keresetnövekedés 2,5 százalékponttal csökkentett mértékét kell a kiegészítő nyugdíjemelésnél figyelembe venni, de a januári emelés és a kiegészítő emelés együttes mértéke nem lehet kevesebb 19 százaléknál.

(6)

(7) Az Országgyűlés felhatalmazza a Kormányt, hogy az (5) bekezdés rendelkezéseitől eltérően a tényleges, illetőleg a várható makrogazdasági folyamatok és adatok ismeretében - a (2) bekezdésben meghatározott emelésen túlmenően - a szükséges feltételek megléte esetén további kiegészítő intézkedéseket tegyen.

(8) Egy összegű kifizetés esetén a kifizetett összeg 1/12-ével a következő naptári év január hónapban - az emelés végrehajtása előtt - a nyugellátás, a baleseti nyugellátás összegét meg kell növelni.

(9) A tárgyévi tervezett adatokat a Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló törvény állapítja meg.

2. Cím

A 2012. december 31-ét követő időponttól megállapított nyugellátások emelése

Tny. 63. § A 2012. december 31-ét követően bruttó kereseti adatokból megállapított saját jogú nyugdíjbiztosítási nyugellátást, illetve hozzátartozói nyugellátást a megállapítás naptári évét követő évben, legkorábban 2014. január 1-jétől kezdődően - évente egy alkalommal, január hónapban - az emelést megelőző naptári év I-III. negyedévében és az azt megelőző év negyedik naptári negyedévében mért fogyasztói árnövekedés és az országos bruttó átlagkereset-növekedés 50-50 százalékos súlyozott átlagának megfelelő mértékben kell emelni.

VII. Fejezet

A NYUGELLÁTÁS IRÁNTI IGÉNY ÉRVÉNYESÍTÉSE

Tny. 64. § (1) A nyugellátást írásban, meghatározott formában kell igényelni. Az igényt visszamenőleg legfeljebb hat hónapra lehet érvényesíteni. Az ellátást legkorábban az igénybejelentés napját megelőző hatodik hónap első napjától lehet megállapítani.

(2) Az igénybejelentés időpontjának a benyújtás napja tekintendő. Ha az igényt posta útján terjesztették elő, az igénybejelentés napjának a kérelem postára adásának az igazolt napját kell tekinteni.

(3) Az igény bejelentésével egyidejűleg az igénylőnek az elbíráláshoz szükséges adatokat és igazolásokat is elő kell terjesztenie. Ha ezt elmulasztotta, ezek pótlására az igényelbíráló szervnek - legalább harminc napi határidő kitűzésével - az igénylőt fel kell hívnia.

(4) Ha az igénylő a jogkövetkezményekről való tájékoztatást tartalmazó ismételt felhívásnak sem tesz eleget és emiatt az igényt elbírálni nem lehet, az eljárást meg kell szüntetni.

(5) Ha az igénylő a mulasztást elfogadhatóan nem igazolja, az adatok és igazolások későbbi benyújtását új igénybejelentésnek kell tekinteni.

(6) Nyugellátás iránti igényt az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság igazgatási szerveinél, az igénylő lakóhelyétől függően a Fővárosi és Pest Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságnál, a megyei nyugdíjbiztosítási igazgatóságoknál és ezek kirendeltségeinél, valamint - ha a jogszerző már nyugellátásban, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesült - a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnál (a továbbiakban: nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv) kell érvényesíteni.

(7) A vasutas biztosítottak körébe tartozó munkavállalók a szolgálati főnökségnél, a munkaviszony megszűnése után a legutóbbi szolgálati főnökségnél, a vasutak által megállapított öregségi, rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesülő halála esetén a hozzátartozók a lakóhely szerint illetékes nyilvántartási állomáson, illetőleg a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóságnál, a GYSEV Rt.-nél érvényesítik igényüket. Az ellátást a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóság, illetőleg a GYSEV Rt. állapítja meg.

(8) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az adatok igazolásán kívül az igénylőt személyes megjelenésre is kötelezheti meghallgatás, rokkantságon alapuló ellátási igény elbírálása esetén orvosi felülvizsgálat, kórházi megfigyelés céljából. Ha az igénylő a jogkövetkezményekről való tájékoztatást tartalmazó ismételt felhívásra sem jelenik meg, vagy az orvosi felülvizsgálatnak, a kórházi megfigyelésnek elfogadható indok nélkül nem veti magát alá, az eljárást meg kell szüntetni. A megszüntetést követő jelentkezést - ha az igénylő a mulasztását elfogadhatóan nem igazolja - új igénybejelentésnek kell tekinteni.

(9) Amennyiben a nyugellátásban részesülő az orvosi vizsgálaton vagy a kórházban a jogkövetkezményekről való tájékoztatást tartalmazó ismételt felhívásra sem jelenik meg, ellátását a legközelebbi esedékesség időpontjától meg kell szüntetni. Ilyen esetben a megszüntetett nyugellátás - ha az igénylő mulasztását elfogadhatóan nem igazolja - legkorábban a jelentkezés hónapjának első napjától jár.

(10) Ha az igény elbírálásához, illetőleg az ellátás megállapításához vagy az igény elutasításához olyan kérdés előzetes elbírálása szükséges, amely más szerv - ideértve a rokkantság elbírálására jogosult, jogszabályban meghatározott orvosszakértői szerveket is - hatáskörébe tartozik, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az eljárást felfüggesztheti. Felfüggeszthető az eljárás akkor is, ha az igényelbírálást érintő jogszabályi rendelkezések kihirdetésére az igénybejelentéstől számított harminc napon belül nem került sor, és emiatt az igény nem bírálható el, vagy az igénybejelentés napja és az előírt jogosultsági feltételek későbbi bekövetkezésének időpontja közötti időtartam a harminc napot meghaladja.

R. 65/C. § A nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek a határozat kibocsátásával egyidejűleg a rendelkezésre álló adatok alapján tájékoztatást kell adnia minden olyan tényről, amely a nyugellátást igénylő személy más - jogszabály rendelkezése szerint a nyugdíjigényt elbíráló (nyugdíjmegállapító) szervek hatáskörébe utalt - ellátásra való jogosultságára és annak igénylésére vonatkozik.

R. 65/D. § A nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek a hatáskörükbe tartozó ügyekben - amennyiben a Tny. vagy e rendelet másként nem rendelkezik - az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény rendelkezései alapján járnak el.

R. 66. § (1) Ha a hozzátartozói nyugdíjigény benyújtásánál a jogszerző halálát bizonyító anyakönyvi kivonat nem áll rendelkezésre, de az ellátást igénylő hozzátartozó bizonyítja, hogy az eltűnés megállapítását, a holtta nyilváníást (halál tényének megállapítását) bíróságnál kezdeményezte, az eljárást az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény 37. §-a alapján fel kell függeszteni. A bírói ítélet jogerőre emelkedését követő 6 hónapon belüli újabb jelentkezés esetén a hozzátartozói nyugellátást, baleseti nyugellátást a felfüggesztést megelőző igénybejelentés napját alapul véve kell a Tny. 64. § (1) bekezdésének megfelelő alkalmazásával megállapítani.

(2) Az eljárás felfüggesztéséről a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek határozatot kell hozni.

R. 66/A. § A 63/B., 64/C. és 65/B. §-okban meghatározott ellátások megállapítása iránti igény érvényesítésére a Tny. 64. §-ban foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

R. 66/B. § (1) A nyugellátás iránti igényt az ellátás megállapításának időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezések alapján kell elbírálni.

(2) A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szüneteltetett nyugellátás, baleseti járadék újbóli folyósítására - a Tny. 64. § (1) bekezdésének alkalmazásával - a jogosult kérelmére kerülhet sor.

Tny. 65. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv határozatot hoz

a) a nyugellátás iránti igény teljesítéséről - ideértve a rögzített öregségi nyugdíj iránti igényt is - és elutasításáról,

b) a nyugellátás összegének felemeléséről, kivéve a nyugellátások évenkénti emelését (kiegészítését), illetve a nyugellátás csökkentéséről,

c) a nyugellátásra jogosultság megszűnéséről,

d) a nyugellátás szüneteltetéséről,

e) a nyugellátásra való jogosultság feléledéséről,

f) a nyugellátás iránti igény érvényesítésével kapcsolatos eljárás megszüntetéséről vagy felfüggesztéséről.

(2) A nyugellátás megszüntetéséről nem kell határozatot hozni, ha

a) a nyugellátásban részesülő személy meghalt,

b) az ideiglenes özvegyi nyugdíj egyévi tartama lejárt.

(3) Az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése esetén nem kell határozatot hozni az előnyugdíj folyósításának megszüntetéséről.

(4) Az Eb. tv.-ben szabályozott baleseti járadéokra vonatkozóan is az (1) bekezdés rendelkezései az irányadók azzal, hogy nem kell határozatot hozni a baleseti járadék megszüntetéséről, ha az 1. fokozatú baleseti járadék - legfeljebb - kétévi időtartama lejárt.

Tny. 66. § Ha az öregségi nyugdíjkorhatárt elérő vagy a rokkant személy, továbbá az árva az e törvényben meghatározott jogosultsági feltételek meglétének hiánya miatt nyugellátásra nem jogosult, részére különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén - az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság főigazgatójának javaslata alapján - a szociális és családügyi miniszter kivételesen nyugellátás megállapítását engedélyezheti. A megállapításra vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben határozza meg.

Tny. 67. § Az igényelbíráló szerv a már jogerősen elbírált ügyben benyújtott ismételt igénybejelentést, ha az korábban el nem bírált és az ügy szempontjából lényeges tényeket, körülményeket vagy bizonyítékokat nem tartalmaz, érdemi vizsgálat nélkül elutasíthatja.

Tny. 68. § (1) Az öregségi nyugdíjra jogosító életkort megelőző tíz éven belül az igényelbíráló szervtől a biztosított (volt biztosított) kérheti figyelembe vehető szolgálati idejének a megállapítását.

(2) A (1) bekezdésben megjelölt kérelemhez csatolni kell a biztosított összes szolgálati idejére vonatkozó rendelkezésre álló igazolásokat.

(3) Az igényelbíráló szerv határozatban állapítja meg azt az időtartamot, amelyet szolgálati időként elismer, valamint - megfelelő indokolással - a szolgálati időként el nem ismerhető időtartamot is.

(4) Kérelemre az (1) bekezdésben említett életkortól függetlenül a karkedvezményre jogosító időt az igényelbíráló szerv köteles határozattal megállapítani.

Tny. 69. § (1) A nyugellátás attól a naptól állapítható meg, amely napon a jogosultsághoz szükséges feltételek bekövetkeztek.

(2) Ha az igénylő részére a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.) alapján munkanélküli ellátásként munkanélküli járadékot, nyugdíj előtti munkanélküli segélyt vagy képzési támogatásként keresetpótló juttatást folyósítanak, a nyugellátást legkorábban a felsorolt ellátások folyósításának megszűnését követő naptól lehet megállapítani.

Tny. 70. § (1) A baleseti rokkantsági nyugdíj iránti igényt a baleset bekövetkezése, foglalkozási betegség esetén a betegség megállapításának a napjától számított két éven belül lehet érvényesíteni. Ha a sérült a baleset miatt táppénzben részesült, a határidőt a táppénz első ízben történő megszűnésének a napjától kell számítani.

(2) Három éven belül lehet érvényesíteni a baleseti rokkantsági nyugdíj iránti igényt, ha a baleset következményét az (1) bekezdésben említett határidő után lehetett csak megállapítani.

(3) Az üzemi baleset következtében meghalt személy hozzátartozója a halál napját követő két éven belül érvényesítheti igényét.

(4) Az (1)-(3) bekezdésekben megjelölt határidő után akkor lehet az igényt érvényesíteni, ha egykorú okirat (baleseti jegyzőkönyv, társadalombiztosítási vagy üzemi nyilvántartás, rendőrhatalósági eljárás során készült irat, orvosi lelet, boncolási jegyzőkönyv stb.) alapján kétséget kizáróan bizonyított, hogy üzemi baleset történt, továbbá ha a sérülés és a munkaképesség-csökkenés, illetve a halál között - a jogszabályban meghatározott orvos szakértői szerv véleménye szerint - okozati összefüggés van.

Tny. 71. § Ha a baleseti rokkantsági nyugdíjra, baleseti hozzátartozói nyugellátásra jogosultság megállapítása szempontjából szükséges, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv helyszíni vizsgálatot tarthat. A vizsgálat alkalmával a foglalkoztató köteles a szükséges felvilágosításokat megadni.

Tny. 72. § A nyugellátással kapcsolatban a rokkantságot jogszabályban meghatározott orvos szakértői szervek állapítják meg.

Tny. 73. § Ha a nyugellátásra jogosultság kétséget kizáróan fennáll, a nyugellátás összege azonban adatok hiánya vagy egyéb ok miatt az igénybejelentéstől számított 30 napon belül várhatóan nem határozható meg, akkor a rendelkezésre álló adatok alapján előleget kell megállapítani, és folyósítani. A nyugellátás megállapításakor a nyugellátás összegébe a folyósított előleget be kell számítani.

Tny. 74. § Az igénylő a nyugellátásra bejelentett igényét az első fokú határozat elleni jogorvoslatra meghatározott idő lejártáig írásbeli nyilatkozattal visszavonhatja, ha nyugellátást nem vett fel, vagy a felvett nyugellátást a jogorvoslati határidő lejártáig visszafizeti.

Tny. 75. § Ha a nyugellátásra irányuló igényt azért utasították el, mert az igénylő nem rokkant, az elutasító határozat jogerőre emelkedését követő egy éven belül előterjesztett újabb igénybejelentést csak abban az esetben kell elbírálni, ha az orvos igazolja, hogy az igénylő egészségi állapota az elutasítás óta rosszabbodott.

Tny. 76. § A nyugellátásnak orvosi vizsgálat alapján történő megszüntetését az erről szóló határozat keltét követő második hónap első napjától kell végrehajtani.

Tny. 77. § A kivándorolt, illetőleg külföldön élő vagy tartózkodó személy nyugellátás iránti igényét a Fővárosi és Pest Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság bírálja el. Ha az igényt nem személyesen terjesztik elő, az igénybejelentés céljára rendszeresített nyomtatványon az igénylő aláírását közjegyzővel hitelesíttetni kell.

Tny. 78. § Ha az igény elbírálása, illetőleg a követelés érvényesítése után megállapításra kerül, hogy a bíróság által el nem bírált határozat (fizetési meghagyás) jogszabályt sért, vagy az igényt tévesen utasították el, illetve a nyugellátás vagy a követelés összegét tévesen állapították meg, avagy a nyugellátást nem, vagy téves összegben folyósították, akkor az illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a határozatot (fizetési meghagyást) módosítja, illetőleg visszavonja.

R. 67. § (1) Ha az érdekelt a rögzített nyugdíj megállapítása, illetőleg a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése után, 365 napi szolgálati idő megszerzése nélkül nyugdíjat igényel vagy mégis kéri a rögzített nyugdíj folyósítását, kérését (igényét) új igénybejelentésnek tekintve az általános szabályok szerint kell elbírálni. A határozatban a rögzített nyugdíjat vissza kell vonni.

(2) A rögzített nyugdíj megállapítása után meghalt személy hozzátartozóinak igényét a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv bírálja el, illetőleg hoz határozatot az általános szabályok szerint. Határozatából ki kell tűnnie, hogy a meghalt személy választhatott volna-e két nyugdíj között. Ha igen, a folyósítás megindításakor az özvegy is választhat. A nyugdíjfolyósító szerv erről határozatot hoz.

R. 68. § Külföldi szervnek vagy személynek arra a megkeresésére, kérelmére, amely biztosításban töltött idő igazoltatására irányul, vagy nyugellátással kapcsolatos, a választ, határozatot - a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezéseinek figyelembevételével - közvetlenül a Fővárosi és Pest Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság adja meg (küldi el).

R. 69. § (1) A szociális biztonsági (szociálpolitikai) egyezmények alapján a nyugellátás megállapítására irányuló igényt a Fővárosi és Pest Megyei Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság bírálja el. Ha az egyezményben részt vevő másik ország területén eltöltött szolgálati időt Magyarországon eltöltött szolgálati idő követte, és a nyugellátás megállapítása előtti utolsó jogviszony alapján a nyugdíjigény elbírálására a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóság, a fegyveres erők és rendvédelmi szervek, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok illetékes(ek), az egyezmény alapján a nyugellátás megállapítására irányuló igényt ez utóbbi nyugdíjmegállapító szerv(ek) bírálja, illetve bírálják el.

(2) A nyugellátásnak a szociálpolitikai egyezmény alapján történő megállapításáig a magyar nyugdíjbiztosítási szerv által - kizárólag a Magyarországon szerzett szolgálati idő és kereset alapján - megállapított és folyósított nyugdíjrész összegét előlegként kell kezelni, és az egyezmény szerinti - a magyar felet terhelő - nyugdíjrész összegébe be kell számítani.

(3) Ha a Tny. 77. §-ában meghatározott személy a Vasutak dolgozója volt, az igényt a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóság, illetőleg a GYSEV Rt. bírálja el.

R. 70. § A 2000. december 31-ét követő, de 2002. január 1-jét megelőző időponttól megállapításra kerülő árvaellátás a Tny. 56. § (4) bekezdése szerinti legkisebb összege havi 15 620 forint.

R. 71. § Az ideiglenes özvegyi nyugdíj megszüntetéséről a Tny. 65. § (2) bekezdésének *b)* pontjának megfelelően akkor sem kell határozatot hozni, ha az ideiglenes özvegyi nyugdíj a Tny. 47. § (1) bekezdés alapján a házastárs halálát követő egy év után is jár.

R. 72. § (1) Ha a baleseti rokkantsági nyugdíjra, baleseti hozzátartozói nyugellátásra jogosultság megállapításához szükséges, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv helyszíni vizsgálatot tarthat. A vizsgálat alkalmával a foglalkoztató köteles a szükséges felvilágosítást megadni.

(2) A Vasutak által foglalkoztatottat ért üzemi balesetet a szolgálati főnökség az igényelt ellátásnak megfelelően a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóságnak vagy a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Rt.-nek (a továbbiakban: GYSEV Rt.) köteles bejelenteni. Ha a baleset körülményeinek megvizsgálása az ellátás megállapítása szempontjából szükséges, azt a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóság vagy a GYSEV Rt. végzi.

R. 72/A. § (1) Ha a Tny. 64. § (6)-(7) bekezdésben említett szervek nyugellátással, vagy a hatáskörükbe utalt más ellátással kapcsolatos határozatának bírósági felülvizsgálata során a bíróság a keresetet elutasította, de az ítélet indokolásában tényként rögzítette

- a)* a munkaképesség-változásnak utóbb bekövetkezett, a rokkantsági fokot elérő változását,
- b)* a rokkantság fokát, vagy a munkaképesség-változás mértékét,
- c)* a munkaképesség-változás, vagy a rokkantság bekövetkezésének időpontját,
- d)* a rokkantság fennállásának várható időtartamát,
- e)* az újabb orvosi vizsgálat esedékességének időpontját, továbbá

f) a legalább ötven százalékos mértékű munkaképesség-változás esetén a rehabilitációra vonatkozó véleményt, akkor az újabb igénybejelentés alapján kezdődő eljárásban a Tny. 72. §-ában megjelölt orvosi bizottság szakvéleményének ismételt beszerzése nélkül kell az igényt elbírálni.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni akkor is, ha a bíróság a közigazgatási határozat hatályon kívül helyezése mellett a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet - az (1) bekezdés a)-f) pontjaiban meghatározott tények alapján - új eljárásra kötelezte.

(3) Az (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával kell eljárni abban az esetben is, ha a munkaképesség-változásának mértékét az orvosi bizottság a 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet 42. §-ának (1) bekezdése alapján már véleményezte, és a szakvélemény tartalmazza az (1) bekezdés b)-f) pontjaiban meghatározottakat, illetőleg azokat, amelyek az igény elbírálásához szükségesek.

R. 72/B. § (1) A Tny. 66. §-a alapján kivételes nyugellátás megállapításának engedélyezésére az érintett személy kérelme alapján kerülhet sor. A kérelmet az igénylő lakhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) nyugdíjbiztosítási igazgatóságához (kirendeltséghez), a vasutas biztosított esetében a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóságához, valamint - ha a jogszerző már nyugellátásban részesült személy jogán igényel kivételes árvaellátást - a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságához, illetőleg a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóságához (a továbbiakban együtt: igazgatási szerv) kell benyújtani. A kérelemben meg kell jelölni azokat a különös méltánylást érdemlő körülményeket, amelyek megalapozhatják a kérelem teljesíthetőségét. Az igazgatási szerv indokolt esetben helyszíni eljárás keretében is vizsgálhatja az említett körülmények fennállását vagy azt, hogy a közölt adatok megfelelnek-e a valóságnak, és a megállapításokat jegyzőkönyvben rögzíti. Az igazgatási szerv a kérelmet és az ahhoz kapcsolódó iratokat a kérelem beérkezését követő 15 napon belül a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságához terjeszti fel. A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság a kérelmet és az ahhoz kapcsolódó iratokat javaslatával együtt 15 napon belül továbbítja a szociális és családügyi miniszternek.

(2) A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság javaslatának tartalmaznia kell a kivételes nyugellátás iránti kérelem elbírálásához szükséges tényadatokat, a különös méltánylást érdemlő körülmények megjelölését, a kérelem teljesíthetőségére és a kivételes nyugellátás összegszerűségére, valamint folyósíthatóságának időtartamára vonatkozó javaslatot, illetve a megállapítás indokolatlansága esetén az azt megalapozó tényeket és körülményeket.

(3) A szociális és családügyi miniszter a kivételes nyugellátás megállapítása iránti kérelemmel kapcsolatos döntéséről 15 napon belül - közvetlenül - írásban értesíti a kérelmezőt és a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságot. A nyugdíjfolyósító szerv az értesítés alapján intézkedik a folyósításról. A kivételes nyugellátást minden szempontból úgy kell tekinteni, mintha az - a jogosultsági feltételek megléte esetén - jogszerűen megilletné az ellátásban részesülőt. Kivételes nyugellátás megállapítása meghatározott időtartamra vagy meghatározott feltételekhez kötötten is engedélyezhető.

(4) A Tny. 66. §-a alapján akkor állapítható meg

a) kivételes öregségi, rokkantsági, illetve özvegyi nyugdíj, ha a kérelmező (özvegyi nyugdíj esetén a jogszerző) rendelkezik a nyugdíj megállapításához szükséges szolgálati idő legalább felével és az igénylő a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdésének i) pontjában megjelölt rendszeres pénzellátásban - ide nem értve az időskori járadékot - nem részesül;

b) kivételes árvaellátás, ha az elhunyt jogszerző az öregségi, illetve rokkantsági nyugdíj megállapításához szükséges szolgálati idő legalább felével rendelkezik és a gyermek megfelel az árvaellátásra való jogosultság feltételeinek.

- (5) Rendkívül indokolt esetben kivételes árvaellátás megállapítható akkor is, ha
- a) az elhunyt 25 év alatti volt és az előírt szolgálati idő felével sem rendelkezett, vagy
 - b) az árva felsőfokú oktatási intézmény nem nappali tagozatán folytat tanulmányokat.

(6) A 25. életévét betöltött, felsőfokú oktatási intézményben tanulmányokat folytató árva árvaellátásának meghosszabbítása kizárólag első alapképzésben, az oklevél megszerzésére irányuló tanulmányok folytatásának idejére - amely nem haladhatja meg az adott alapképzési szakra a képesítési követelményekben rögzített időt - engedélyezhető, legfeljebb a 27. életév betöltéséig.

(7) A kivételes nyugellátás engedélyezett összege nem haladhatja meg az öregségi teljes nyugdíj jogszabályban meghatározott legkisebb összegének másfélszeresét, de nem lehet kevesebb annak ötven százalékánál. Az engedélyezett összeg megállapításánál figyelemmel kell lenni a hiányzó szolgálati idő tartamára.

(8) Nem állapítható meg kivételes nyugellátás annak, aki előzetes letartóztatásban van, szabadságvesztés büntetését tölti, szociális intézményben vagy javítóintézetben van elhelyezve.

(9) A kivételes nyugellátás igénylésének, folyósításának feltételei egyebekben azonosak a Tny.-ben meghatározott feltételekkel.

R. 72/C. § A Tny. 72. §-ában meghatározott orvos-szakértői szervek alatt - a vasutas biztosítottak esetében is - a 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet 42. §-ának (2) bekezdése szerinti orvosi bizottságokat kell érteni.

A nyugellátások és a baleseti nyugellátások folyósítása

Tny. 79. § (1) A saját jogú és a hozzátartozói nyugellátást, továbbá a nyugdíjbiztosítási szervek hatáskörébe utalt nem társadalombiztosítási ellátást a nyugdíjfolyósító szervek nyugdíjfolyósítási törzsszám, mint azonosító szám alatt folyósítják. A nyugdíjfolyósító szervek az ellátás folyósításának kezdetekor a nyugdíjfolyósítási törzsszám igazolására - az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság által rendszeresített nyomtatványon - az érintett személy részére díjmentesen igazolást adnak ki.

(2) A nyugdíjfolyósító szerv a megállapított nyugellátás folyósítását a határozat beérkezését követő tizenöt napon belül postai úton vagy a jogosult kérelmére a nyugdíjfolyósító szervvel szerződéses kapcsolatban álló hitelintézet belföldön vezetett átutalási betétszámlájára (bankszámlájára), a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti - ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett - gyermekek árvaellátását a gyám (hivatalos gyám), eseti gondnok által megjelölt gyámhatósági fenntartásos betétre vagy folyószámlára történő átutalással teljesíti. A nyugellátást havonta kell folyósítani, legkorábban attól a naptól kezdve, amelytől azt határozattal megállapították, a jogosultság megszűnésének (megszüntetésének) napjáig, de - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - legfeljebb a jogosult elhalálzásának napját magában foglaló naptári hónap utolsó napjáig.

(3) A nyugdíjfolyósító szervek által folyósított ellátásokból történő levonásra a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 17. § (5) bekezdése szerinti szociális ellátások megtérítése címén az illetékes nyugdíjfolyósító szerv az általa folyósításra kerülő visszamenőleges időre járó ellátásból - a Vht. 62. § (1) bekezdése rendelkezésétől eltérően a visszamenőleges időre járó ellátás havonkénti összegétől függetlenül - a szociális hatáskört gyakorló szerv határozata

[Szt. 17. § (6) bek.] alapján, legfeljebb azonban az azonnali végrehajtást elrendelő határozat [Szt. 17. § (7) bek.] kézhezvételét követő harminc napig visszatartja az e megtérítésre levonható összeget azzal, hogy a levonás során egyebekben a Vht. 64. §-ának rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell. A visszamenőleges időre járó ellátásból történő visszatartás, illetőleg az ellátásból való levonás foganatosítása és a megtérült összeg átutalása céljából a települési önkormányzat jegyzője az Szt. 17. § (6)-(7) bekezdés szerinti határozatok egy-egy példányát megküldi az illetékes nyugdíjfolyósító szerv részére. A nyugdíjfolyósító szerv a végrehajtható határozat alapján - annak beérkezését követő tizenöt napon belül - intézkedik a levonásról és a megtérült összeg átutalásáról.

(5) Ha az előnyugdíjban, korengedményes nyugdíjban részesülő a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt eléri, ettől a naptól kezdődően a megállapított előnyugdíjat, korengedményes nyugdíjat részére öregségi nyugdíj címén kell folyósítani.

R. 73. § (1) Arra az időre, amely alatt a jogosult - beleszámítva az őrizetbe vétel idejét is - harminc napot meghaladóan előzetes letartóztatásban van, szabadságvesztését tölti, nyugellátását, baleseti rokkantsági nyugdíjat, hozzátartozói baleseti és hozzátartozói nyugellátását szüneteltetni kell, illetőleg, ha kéri azt az általa - visszavonásig érvényes - szabályszerű meghatalmazással ellátott személy kezéhez vagy a büntetés-végrehajtási intézethez kell részére folyósítani.

(2) A szüneteltetett nyugellátást, baleseti rokkantsági nyugdíjat, hozzátartozói, baleseti hozzátartozói nyugellátást a büntetőeljárás befejezése, illetőleg a szabadságvesztés letöltése után egy éven belül előterjesztett kérelemre a jogosult részére egy összegben ki kell utalni.

R. 74. § Nyugdíjfolyósító szerv: a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság, a Vasutak nyugdíjasai, illetőleg ezek hozzátartozói vonatkozásában pedig a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóság.

R. 75. § (1) Annak a nyugellátását, baleseti rokkantsági nyugdíját, baleseti hozzátartozói nyugellátását, aki érvényes útlevelemel átmenetileg külföldön tartózkodik, belföldön vezetett átutalási betétszámlájára vagy belföldi meghatalmazottja részére kell folyósítani. A meghatalmazott nevét és címét az ellátásra jogosultnak a nyugdíjfolyósító szerv tudomására kell hoznia.

(2) A nyugdíjas átmeneti külföldi tartózkodása esetén - a reá irányadó devizajogszabályok szerint - kérheti ellátása külföldre utalását.

(3) Ha a devizabelföldi nyugdíjas külföldi tartózkodása az egy évet meghaladja, a 76. § (3) bekezdés szerinti adategyeztetésre vonatkozó rendelkezések reá is kiterjednek. Az adategyeztetés módjára a nyugdíjfolyósító szerv a közreműködő pénzügyintézetrel megállapodást köthet. A külföldi tartózkodás miatt ki nem fizetett nyugellátást, baleseti rokkantsági nyugdíjat, hozzátartozói, hozzátartozói baleseti nyugellátást a jogosult hazaérkezése után kérelmére ki kell fizetni.

R. 76. § (1) A Tny. 77. §-ában meghatározott személy részére megállapított nyugellátást, baleseti nyugellátást és baleseti járadékot a nyugdíjfolyósító szerv a vele szerződéses kapcsolatban álló - a jogosult által megjelölt - pénzügyintézethez utalja.

(2) A (1) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni akkor is, ha külföldön élő személy kéri az ország elhagyását megelőző időponttól megállapított - korábbi - nyugellátásának (baleseti nyugellátásának), illetve baleseti járadékának a folyósítását.

(3) A nyugdíjfolyósító szerv az (1)-(2) bekezdés hatálya alá tartozó külföldön élő személyre nézve minden naptári évben legfeljebb kétszer adategyeztetést végez. Az ebből a célból kiküldött nyomtatványt a nyugellátásban, baleseti nyugellátásban részesülőnek megfelelően kitöltve, aláírva és közjegyző vagy külföldi hatóság, illetőleg a Magyar Köztársaság külképviseleti szerve által hitelesítve vissza kell küldenie. Az egészségi állapota vagy szociális helyzete miatt szociális vagy egészségügyi intézményben tartózkodó, illetve ellátásban részesülő személy esetében az említett intézmények vagy azok orvosa által igazolt adatokat és tényeket - az ellenkező

bizonyításig - hitelt érdemlően bizonyítottnak, igazoltnak kell tekinteni. Ha a kitöltött nyomtatvány kilencven napon belül nem érkezik vissza, vagy visszaérkezik, de abból a jogosultság fennállása nem tűnik ki, az ellátás folyósítását a határidő lejártá vagy a visszaérkezés napját követő második naptári hónap első napjával fel kell függeszteni. Későbbi hiánypótlás esetében az ellátást - a Tny. 80. §-a (1) bekezdésében foglaltakat is alkalmazva - tovább kell folyósítani. Az adategyeztetés módjára a nyugdíjfolyósító szerv a közreműködő pénzintézettel megállapodást köthet.

Az igény érvényesítésének egyéb szabályai

Tny. 80. § (1) Ha az igény elbírálása után megállapítják, hogy az illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az eljárása során tévedett, mulasztott vagy jogszabályt sértett, és emiatt az igényt elutasították vagy alacsonyabb összegű nyugellátást állapítottak meg, illetőleg folyósítottak, akkor a hiba megállapításától számított öt éven belül járó összeget, valamint az (5) bekezdés szerinti késedelmi kamatot ki kell fizetni.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti hibát a foglalkoztató vagy egyéb szerv követte el, akkor a késedelmikamat-fizetési kötelezettség nem a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet, hanem a hibát elkövető foglalkoztatót vagy egyéb szervet terheli. Ha a bíróság a rokkantság vagy a munkaképesség-változás tekintetében a 72. §-ban említett orvosi bizottság szakvéleményétől eltérően döntött, akkor a jogosult részére kifizetett késedelmi kamat az Egészségbiztosítási Alapot terheli, a késedelmi kamat megtérítését és elszámolását az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság és az Országos Egészségbiztosítási Pénztár megállapodásban rendezi.

(3) Abban az esetben, ha az (1) bekezdés szerinti hibáért a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet, a foglalkoztatót vagy egyéb szervet is felelősség terhel, a késedelmi kamatot közrehatásuk arányában kötelesek megfizetni. Ha a közrehatásuk aránya nem állapítható meg, a késedelmikamat-fizetési kötelezettség egyenlő arányban áll fenn.

(4) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a (2)-(3) bekezdések szerinti kötelezettséget terhelő késedelmi kamatot fizetési meghagyás kibocsátásával érvényesíti.

(5) A késedelmi kamat mértéke az 1998. január 1-jét megelőző visszamenőleges időtartamra naptári naponként 0,13 százalék, az 1997. december 31-ét követő időtartamra annak naptári napokra számított mértéke megegyezik az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény 67. §-ának (2) bekezdése szerinti - a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd részében meghatározott - késedelmi pótlékkal.

(6) Az esedékessé vált és fel nem vett nyugellátást az esedékességtől számított egy éven belül lehet felvenni.

Tny. 81. § Az e törvényben szabályozott nyugellátás, hozzátartozói nyugellátás iránti igények érvényesítésével kapcsolatos valamennyi eljárás illeték- és költségmentes.

Tny. 82. § (1) Az, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt elérte és eddig az időpontig legalább húsz év szolgálati időt szerzett, kérheti a nyugdíja összegének folyósítás nélküli megállapítását (a továbbiakban: rögzített nyugdíj). Amennyiben a nyugdíjra jogosító korhatáron túl tovább dolgozik úgy, hogy legalább 365 naptári napra szolgálati időt szerez, és ez idő alatt nem kéri a nyugdíja folyósítását, a tényleges nyugdíjba menetel idején - amennyiben számára kedvezőbb - választhatja a nyugdíjkorhatár betöltésére rögzített nyugdíjként kiszámított és az évenkénti emelésekkel növelt nyugdíját a tényleges nyugdíjba vonuláskor kiszámított összeg helyett. Aki nyugdíjának folyósítás nélküli megállapítását kéri, nem minősül öregségi nyugdíjasnak.

(2) Nem vonatkozik az (1) bekezdés arra, akinek a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltésétől a tényleges nyugdíjazás időpontjáig eltöltött idő legalább fele része alatt özvegyi nyugdíjat (állandó özvegyi nyugdíjat) folyósítottak.

Tny. 83. § (1) Az e törvény alapján megállapított nyugellátásról lemondani, azt - mint a jogosult személyéhez kötött ellátást - átruházni (engedményezni) nem lehet.

(2) A jogosult halála esetén a fel nem vett nyugellátást a vele közös háztartásban együtt élt házastárs, gyermek, unoka, szülő, nagyszülő és testvér egymást követő sorrendben, ezek hiányában az örökös veheti fel a halál napjától vagy a hagyatéki végzés jogerőssé válása napjától számított egy éven belül.

VIII. Fejezet

FELELŐSSÉGI SZABÁLYOK, JOGORVOSLAT

Visszafizetési és megtérítési kötelezettség

Tny. 84. § (1) Az, aki nyugellátást jogalap nélkül vett fel, köteles azt visszafizetni, ha erre a felvételtől számított kilencven napon belül írásban kötelezték.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott idő elteltével a jogalap nélkül felvett nyugellátást attól lehet visszakövetelni, akinek a nyugellátás felvétele felróható.

Tny. 85. § (1) A foglalkoztató és egyéb szerv köteles megtéríteni a jogalap nélkül felvett nyugellátást, ha a nyugellátás jogalap nélküli megállapítása, illetőleg folyósítása az ő mulasztásának vagy a valóságtól eltérő adatszolgáltatásának a következménye, és a nyugellátást a 84. § alapján visszakövetelni nem lehet.

(2) Ha nyugellátás jogalap nélküli megállapításáért, illetőleg felvételéért a foglalkoztatót vagy egyéb szervet és a nyugellátásban részesült is felelősség terheli, a jogalap nélkül felvett nyugellátást közrehatásuk arányában kötelesek megtéríteni, illetőleg visszafizetni. Ha a közrehatások aránya nem állapítható meg, a felelősöket egyetemlegesen kell megtérítésre, illetőleg visszafizetésre kötelezni.

Tny. 86. § (1) A 84. § (1) bekezdésében megjelölt határidőn belül a jogalap nélkül felvett nyugellátással kapcsolatban a foglalkoztató és az egyéb szerv abban az esetben kötelezhető a megtérítésre, ha

a) a nyugellátás jogalap nélküli felvevője meghal, mielőtt visszafizetési kötelezettségének eleget tett, vagy

b) a nyugellátás jogalap nélküli felvétele kizárólag a foglalkoztató, illetőleg az egyéb szerv mulasztásának vagy a valóságtól eltérő adatszolgáltatásának a következménye, és a visszafizetésre kötelezettől a jogalap nélkül felvett nyugellátás nem hajtható be.

(2) Ha az nyugellátás jogalap nélküli megállapításáért, illetőleg a felvételéért több foglalkoztatót vagy egyéb szervet terhel felelősség, a jogalap nélkül felvett nyugellátás megtérítéséért egyetemlegesen felelnek.

(3) A jogalap nélkül felvett nyugellátással kapcsolatban a közrehatás arányában megállapított megtérítési kötelezettség nem módosítható azon a címen, hogy a visszafizetésre kötelezettől az őt terhelő rész nem hajtható be, illetőleg azt mérsékeltek, vagy elengedték.

Tny. 86/A. § Az, aki a jogosult halála esetén a kiutalt nyugellátást jogalap nélkül vette fel, köteles azt visszafizetni, ha erre őt írásban kötelezték.

Tny. 87. § (1) A foglalkoztató köteles megtéríteni a baleseti rokkantsági nyugdíjat, a baleseti hozzátartozói nyugellátást, ha a baleset annak a következménye, hogy ő vagy megbízottja a reá nézve kötelező munkavédelemi szabályzatnak, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény előírásainak nem tett eleget. Ugyanilyen megtérítési kötelezettség terheli a foglalkoztatót akkor is, ha ő vagy alkalmazottja (tagja) a balesetet szándékosan idézte elő.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezésének alkalmazása során a foglalkoztató alatt a Munka Törvénykönyve 193/C. §-ának c) pontjában meghatározott kölcsönvevőt kell érteni.

Tny. 88. § (1) Aki a nyugellátásra jogosult megrokkánásáért vagy haláláért felelős, köteles az emiatt nyújtott nyugellátást megtéríteni. A megtérítési kötelezettség olyan mértékben áll fenn, amilyen mértékben a felelősség megállapítható.

(2) A felelősség megállapítására a Polgári Törvénykönyvnek a szerződésen kívül okozott károkért fennálló felelősségre vonatkozó szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a felelősség abban az esetben is fennáll, ha a nyugellátásra jogosultnak vagyoni kára nincs.

(3) A foglalkoztató az általa foglalkoztatott biztosított üzemi balesetével kapcsolatban az (1)-(2) bekezdések rendelkezései alapján megtérítésre nem kötelezhető.

Tny. 89. § (1) A 87. §, illetve 88. § alapján megtérítésre kötelezett a ténylegesen nyújtott nyugellátásért felelős. A megtérítés összege nem csökkenthető azért, mert a megtérítés alapját képező nyugellátásra jogosultat egyéb címen is megilletné a nyugellátás.

(2) A megtérítési kötelezettségnek havonta, a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig kell eleget tenni. A kötelezett azonban kérheti, hogy a nyugellátásnak az évenkénti emeléseket tartalmazó összegét évenként előre - minden év március 12-éig, illetőleg évközbeni kötelezés esetén a határozat jogerőre emelkedését követő harminc napon belül - téríthesse meg. Ha a megtérítendő ellátás folyósítása az adott naptári hónap vagy év folyamán megszűnik, akkor a befizetett összeg még hátralévő részét vissza kell fizetni.

(3) Az ellátás (1) bekezdés szerinti megtérítésére egyösszegben kerül sor, ha azt

a)

b) a megtérítésre kötelezett gazdálkodó szervezet (foglalkoztató vagy egyéb szerv) a csődeljárásról, felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi II. törvény (a továbbiakban: Cstv.) szerinti felszámolással, illetőleg végelszámolással jogutód nélkül megszűnik.

A megtérítendő összeget a rokkantsági nyugdíjnak, baleseti rokkantsági nyugdíjnak, továbbá a szülői nyugdíjnak a kérelem benyújtását, vagy a Cstv. szerinti felszámolást, illetőleg végelszámolást elrendelő végzés közzétételét megelőző hónapban érvényes összege, valamint az ellátásban részesülő személyre irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig számított időtartam tizenöt naptári évvel növelt tartama, az árvaellátás esetében az árva 25. életéve betöltéséig, az özvegyi nyugdíjnál az özvegyre irányadó öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig számított időtartam alapulvételével kell meghatározni. A hozzátartozói nyugellátások megtérítésére vonatkozó rendelkezéseket a baleseti hozzátartozói nyugellátások megtérítésénél is alkalmazni kell.

(4) A (2)-(3) bekezdésnek a baleseti rokkantsági nyugdíjra vonatkozó rendelkezéseit a baleseti járadék megtérítésére vonatkozóan azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az egyösszegű megtérítés meghatározásánál az Eb. 58. §-a (1) bekezdésének a) pontjában említett baleseti járadék esetében legfeljebb az Eb. 57. § (2) bekezdése szerinti időtartamot kell alapul venni.

(5) A fizetési kötelezettség teljesítésének elmulasztása vagy késedelmes teljesítése esetén a kötelezett a Polgári Törvénykönyv 301. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján, az ott meghatározott mértékű késedelmi kamatot köteles fizetni.

A követelés érvényesítése

R. 77. § (1) A Tny. 93. §-a (3) bekezdésének *a)* pontja szerinti azonnali beszedési megbízás érvényesítése céljából a fizetésre kötelezett 15 napon belül köteles a pénzforgalmi bankszámlaszámát (bankszámlaszámait) - a Tny. 97. §-a (1) bekezdésében foglaltak alapján - a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv felhívására közölni.

(2) Az azonnali beszedési megbízás a kötelezett bármely pénzforgalmi bankszámlája ellen benyújtható. A bankszámlát vezető hitelintézet a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv azonnali beszedési megbízását a fizetésre kötelező jogerős határozat, illetőleg a jogerős fizetési meghagyás egyidejű csatolásával teljesíti.

R. 78. § (1) A tartozás Tny. 93. §-a (3) bekezdésének *b)* pontja szerinti közvetlen letiltásáról a fizetési meghagyást (fizetésre kötelező határozatot) kibocsátó illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv akkor intézkedik, ha a fizetésre kötelezett személy a jogerős fizetési meghagyással (fizetésre kötelező határozattal) megállapított tartozását az előírt teljesítési határidőre nem fizette meg, és

a) A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 5. §-ában említett jogviszonyból származó jövedelemmel rendelkezik,

b) nyugdíjban vagy nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátásban részesül,

c) egyéb kifizetőtől járó rendszeres járandóságban vagy kifizetésben részesül, [a továbbiakban az *a)*-*c)* pontok együtt: jövedelem].

(2) Az illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az (1) bekezdés szerinti jövedelem letiltása esetén három példányban "Letiltási rendelvény"-t állít ki. Ennek első példányát a fizetésre kötelezett foglalkoztatójának vagy a jövedelmet folyósító szervnek, kifizetőnek (a továbbiakban együtt: munkáltató) tértivevénnyel küldi meg, második példányát pedig a követelést megalapozó iratokhoz csatolja. A "Letiltási rendelvény" harmadik példányát a fizetésre kötelezett személynek kell tértivevénnyel megküldeni.

(3) A munkáltató - a "Letiltási rendelvény" kézhezvétele után - a jövedelemből levont összeget köteles a kifizetés esedékességekor a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv által megjelölt - a Magyar Államkincstárnál vezetett - számlára befizetni, vagy nyolc napon belül értesíteni az illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet arról, ha

a) a letiltás foganatosításának valamilyen akadályja van (így különösen: a jövedelmet már letiltották, lefoglalták, a fizetésre kötelezett személy munkavégzésre irányuló jogviszonya, illetőleg a nyugdíjra vagy egyéb járandóságra, kifizetésre való további jogosultsága megszűnt), illetve

b) a letiltás foganatosítása aránytalanul hosszú időt venne igénybe.

(4) A munkáltató (3) bekezdésben meghatározott értesítési kötelezettsége a letiltás később felmerülő akadályja esetén is fennáll.

(5) A letiltásra egyebekben a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 61-79. §-aiban foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

R. 79. § (1) A Tny. 93. §-a (4) bekezdése alapján a behajtási eljárás lefolytatására irányuló megkeresésben az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény (a továbbiakban: Art.) 93. § (2) bekezdésében foglaltakon túl fel kell tüntetni a behajtást kérőnek a Magyar Államkincstárnál

vezetett számlája számát és a megkereséshez csatolni kell a jogerős fizetési meghagyás (fizetésre kötelező határozat) egy, az eredetivel megegyező hitelesített példányát, valamint az azonnali beszedési megbízásnak vagy a munkabérből, egyéb rendszeres járandóságból, illetőleg kifizetőtől járó kifizetésből történő közvetlen letiltásnak az eredménytelenségét igazoló okmány(ok) másolati példányát. A behajtási eljárás során az adóhatóság és a behajtást kérő egyebekben az Art. 93. § (3)-(7) bekezdéseinek rendelkezései szerint jár el.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni

a) a korengedményes nyugdíjtarozások behajtása esetében azzal, hogy a behajtási eljárást közvetlenül a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság kezdeményezi az adós munkáltató székhelye szerint illetékes állami adóhatóságnál,

b) a Tny. 97. §-a (4) bekezdése szerinti költség behajtásánál,

c) a Tny. 80. §-a (2)-(3) bekezdésén alapuló késedelmi kamat követelés behajtása esetén azzal, hogy a behajtási eljárást a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság kezdeményezi közvetlenül az adós székhelye szerint illetékes állami adóhatóságnál.

(3) Az adóhatóság a követelés (tartozás) megtérült összegét a megtérüléstől számított 15 napon belül átutalja a behajtást kérő által - a behajtásra irányuló megkeresésben - megjelölt, a Magyar Államkincstárnál vezetett számlára. Az adóhatóság a behajtási eljárás befejezését követő 15 napon belül köteles értesíteni a behajtást kérőt a tartozás behajthatatlanságának tényéről és a behajthatatlan tartozás összegéről.

(4) A behajtást kérő köteles a végrehajtási eljárás megindítása után is minden olyan körülményt az illetékes első fokú eljáró állami adóhatóság tudomására hozni, amely a követelés fennállására, annak megszűnésére, vagy csökkentésére vonatkozik. E tájékoztatás elmulasztásából eredő esetleges kárért a behajtást kérő felel.

(5) A letiltást foganatosító, illetőleg a behajtási eljárást kezdeményező nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek a jogerősen megállapított tartozást törölnie kell, ha

a) a fizetésre kötelezett személy meghalt,

b) a végrehajtási jog elévült,

c) a tartozást a Tny. 94. § (1) bekezdése alapján az arra jogosult méltányosságból elengedte,

d) a kötelezett személlyel szemben lefolytatták a behajtási eljárást, de az nem vezetett eredményre, illetve

e) a tartozás összege nem haladja meg az 5000 forintot.

(6) A behajthatatlanság szempontjából behajtási eljárásnak kell tekinteni a felszámolási és egyszerűsített felszámolási eljárásokat is.

R. 80. § (1) A jogalap nélkül felvett ellátás visszafizetése, illetőleg megtérítése érdekében határozatot kell hozni. Ha a jogalap nélkül felvett ellátással kapcsolatban visszafizetési kötelezettség nem állapítható meg, a megtérítés iránt fizetési meghagyással kell intézkedni. A nyugdíjbiztosítási igazgatási, illetőleg nyugdíjfolyósító szerv egyéb követelését is fizetési meghagyással érvényesíti.

(2) A Tny. 6. §-a szerinti ellátás jogalap nélküli felvétele esetén a visszafizetésre, illetőleg a megtérítésre kötelező határozatot a nyugdíjfolyósító szerv hozza. Ha azonban a túlfizetés az ellátás helytelen megállapítása miatt történt, az azt megállapító szerv hoz módosító határozatot, amelynek rendelkező részében utal arra, hogy a visszafizetésre kötelező határozatot a nyugdíjfolyósító szerv hozza meg.

(3) A módosítást és a visszafizetésre kötelezést illetően abban az esetben is külön-külön határozatot kell hozni, ha az ellátást helytelenül megállapító határozatot a nyugdíjfolyósító szervnek kell módosítania.

(4) A levonást a visszafizetésre kötelező határozat jogerőre emelkedése után lehet megkezdeni.

R. 81. § (1) A Tny. 87-88. §-án, illetőleg a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 73. §-án alapuló nyugellátás, baleseti nyugellátás, valamint - a megállapítás kezdő időpontjától függetlenül - a baleseti járadék megtérítésére irányuló követelést az a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv - a Vasutaknál a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóság - érvényesíti, amely a megtérítendő ellátást megállapította. A megtérítendő összeget az illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek a Magyar Államkincstárnál vezetett számlájára kell átutalni, illetőleg a Vasutaknál a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóságnak kell megfizetni.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti megtérítési igényt a nyugdíjfolyósító szerv érvényesíti, a megtérítendő összeget a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnak a Magyar Államkincstárnál vezetett számlájára kell átutalni, a Vasutaknál pedig a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóságnak kell megfizetni.

(3) Az (1)-(2) bekezdés szerint érvényesítésre kerülő követelésekkel kapcsolatos nyilvántartások, elszámolások vezetése a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek - a Vasutaknál a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóság - feladatát képezi.

(4) Az egészségbiztosítási pénzellátások megtérítése során a megtérült követelések elszámolásának módjáról, valamint az említett ellátások megtérítésével kapcsolatos - külön jogszabályban megkövetelt, közvetlenül az egészségbiztosítási igazgatási szervek hatáskörébe tartozó - hozzájárulások, engedélyek beszerzésének módjáról, a két ágazat igazgatási szervei közötti kapcsolattartás részletes szabályairól az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság és az Országos Egészségbiztosítási Pénztár - legkésőbb 2001. március 31-ig - megállapodást köt.

R. 82. § A megtérítési és a Tny. 86/A. § szerinti visszafizetési (visszatérítési) követelés az ellátás esedékességétől számított öt éven belül érvényesíthető.

R. 83. § A visszafizetésre kötelezett halála esetén a követelés meg nem térült összegét - az örökség erejéig - az örököstől be kell hajtani. A hozzátartozó saját jogú vagy hozzátartozói nyugellátásából - ide nem értve a Tny. 83. §-ának (2) bekezdése szerint kifizetett összeget - a meg nem térült tartozást levonni, illetőleg azt a hozzátartozótól behajtani nem lehet.

R. 83/A. §

Késedelmi kamat

Tny. 90. § Ha az illetékes nyugdíjfolyósító szerv a megállapított nyugellátás folyósítását a határozat kézbesítését követő 15 napon belül nem teljesíti, a késedelmi pótlékkal azonos mértékű kamatot köteles fizetni a késedelmesen folyósított nyugellátás összege után. A kamatot az említett határidő lejártát követő naptól kell számítani.

Mulasztási bírság

Tny. 91. § (1) Az a kötelezett, aki az e törvényben meghatározott bejelentési, nyilvántartási, adatszolgáltatási, illetőleg a nyugdíjbiztosítási feladatok ellátásával kapcsolatos egyéb kötelezettségét nem teljesíti vagy késedelmesen teljesíti, illetve annak nem az előírt módon tesz eleget, 10 000 forinttól 100 000 forintig terjedő, a jogsértés egy éven belüli ismételt megállapítása esetén 200 000 forintig terjedő mulasztási bírságot köteles fizetni.

(2) A vállalkozási tevékenységet folytató magánszemélyek 100 000, a foglalkoztatók, egyéb szervek 200 000 forintig terjedő mulasztási bírság megfizetésére kötelezhetők, ha

a) a jogszabályokban előírt bizonylatok, könyvelések, nyilvántartások, egyéb okmányok hiányában, vagy azoknak az előírásoktól eltérő vezetésével,

b) hibás vagy valótlan adatszolgáltatással,

c) nyilatkozattétel elmulasztásával (tanúvallomás jogosulatlan megtagadásával) vagy más módon az ellenőrzést akadályozzák.

(3) A mulasztási bírság kiszabásánál a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek mérlegelnie kell a mulasztás körülményeit, így különösen a mulasztás súlyát, gyakoriságát, továbbá azt, hogy a mulasztó - a magánszemély, illetve a foglalkoztató; egyéb szerv esetén annak intézkedésre jogosult képviselője, alkalmazottja, tagja vagy megbízottja - az adott helyzetben a tőle elvárható körütekintéssel járt-e el.

(4) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a mulasztási bírságot fizetésre kötelező határozattal érvényesíti azzal, hogy a határozat elleni jogorvoslatra a 95. § (1) és (3) bekezdésének rendelkezései az irányadók. A mulasztási bírságot az illetékes nyugdíjbiztosítási szervhez kell befizetni.

Tny. 92. §

A követelés érvényesítése

Tny. 93. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az e törvényen alapuló követelését öt éven belül érvényesítheti. Ha a követelésre alapot adó magatartás jogerős bírói ítélettel megállapítottan büncselekmény, a követelés öt éven túl is érvényesíthető mindaddig, amíg a büntetethőség el nem évül.

(2) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a követelését fizetésre kötelező határozattal, illetőleg fizetési meghagyással érvényesíti. A jogerőre emelkedett határozat, illetőleg fizetési meghagyás végrehajtható közigazgatási határozat.

(3) Amennyiben a fizetésre kötelezett munkáltató, egyéb szerv és személy a fizetésre kötelező határozat, illetőleg a fizetési meghagyás jogerőre emelkedésétől számított tizenöt napon belül fizetési kötelezettségét nem teljesíti, a határozatot hozó, illetőleg a fizetési meghagyást kibocsátó nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a követelését

a) a bankszámlával rendelkező kötelezett esetében azonnali beszedési megbízással,

b) bankszámlával nem rendelkező kötelezett személy esetében munkabérből vagy egyéb rendszeres járandóságból, továbbá kifizetőtől járó kifizetésből történő letiltással érvényesíti.

(4) Ha a (3) bekezdésben meghatározott végrehajtási eljárás nem vezet, vagy előreláthatóan nem vezetne eredményre, a követelést a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv megkeresésére az állami adóhatóság területileg illetékes szerve ingó- és ingatlan-végrehajtással hajtja be.

Tartozás mérséklése, elengedése, fizetési könnyítésének engedélyezése

Tny. 94. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv vezetője a magánszemély kérelme alapján az őt terhelő - a nyugellátás visszafizetése, a megtérítés és annak a 89. § (5) bekezdése szerinti késedelmi kamata címén megállapított - tartozást (követelést), valamint a mulasztási bírságtartozást méltányosságból mérsékelheti vagy elengedheti, ha azok megfizetése a magánszemély és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti.

(2) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv vezetője kivételes méltánylást érdemlő körülmények esetén, a foglalkoztató és egyéb szerv (a továbbiakban együtt: kötelezett) kérelmére, az őt terhelő mulasztási bírságtartozást mérsékelheti vagy elengedheti, ha a körülményekből megállapítható, hogy a kötelezett, illetve annak intézkedésre jogosult

képviselője, alkalmazottja, tagja vagy megbízottja, az adott helyzetben a tőle elvárható körültekintéssel járt el. A mulasztási bírság mérséklésénél vagy elengedésénél az eset összes körülményeit mérlegelni kell, különösen a mulasztás keletkezésének körülményeit, annak súlyát, gyakoriságát. Nincs helye a mulasztási bírság mérséklésének vagy elengedésének, ha a mulasztás a kötelezett szándékos magatartásának a következménye.

(3) A foglalkoztatót és egyéb szervet terhelő megtérítés és annak a 89. § (5) bekezdése szerinti késedelmi kamata címén megállapított követelésre (tartozásra) - a kötelezett kérelme alapján - a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv vezetője fizetési halasztást vagy részletfizetést (a továbbiakban együtt fizetési könnyítés) engedélyezhet. A fizetési könnyítés abban az esetben engedélyezhető, ha a fizetési nehézség átmeneti jellegű, azaz a tartozás (követelés) későbbi megfizetése a körülményekből valószínűsíthető. A kérelem elbírálása és a feltételek meghatározása során figyelembe kell venni a fizetési nehézség kialakulásának okait és körülményeit. A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv vezetője a fizetési könnyítést engedélyező határozatában a kedvezmény alkalmazását feltételhez is kötheti. A fizetési könnyítés érvényét veszti és a tartozás - annak járulékaival együtt - egy összegben esedékessé válik, ha a kötelezett a fizetési könnyítés engedélyezése során meghatározott feltételeket nem teljesíti.

(4) Az (1)-(3) bekezdés rendelkezéseitől eltérően

a) a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság vezetője jár el, ha a határozatot, fizetési meghagyást a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság illetékes szakágazati egysége,

b) a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóság vezetője jár el, ha a határozatot, fizetési meghagyást a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóság vagy a GYSEV Rt. Igazgatósága hozta, illetőleg bocsátotta ki.

(5) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv, valamint a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóság vezetője a (3) bekezdés szerinti jogkörét csak a 93. § (3) bekezdésében meghatározott végrehajtási eljárás befejezéséig gyakorolhatja.

Jogorvoslat

Tny. 95. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv vezetője - a vasutas biztosítottakat, illetőleg hozzátartozóikat illetően a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóság vezetője - jár el

a) a nyugellátásokkal kapcsolatban, továbbá

b) a jogalap nélkül felvett nyugellátás visszafizetésére, illetőleg megtérítésére kötelezett és a nyugdíjbiztosítási ügyviteli feladatot ellátó szerv között, valamint a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek a biztosítási kötelezettség tárgyában hozott határozatával kapcsolatban felmerült vitás ügyekben.

(2) A kizárólagos mérlegelési jogkörben, a méltányossági alapon történő nyugellátás megállapításának engedélyezésére, továbbá a 94. § szerinti tartozás mérséklésére, elengedésére, továbbá fizetési könnyítésének engedélyezésére irányuló kérelem tárgyában hozott intézkedéssel, illetőleg határozattal szemben jogorvoslattal élni nem lehet.

(3) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv másodfokú határozata ellen az érintett keresettel fordulhat az első fokú határozatot hozó szerv székhelye szerint illetékes bírósághoz.

(4) Amennyiben egyéb kizáró ok nincs, a megállapított nyugellátást annak ellenére folyósítani kell, hogy a keresetlevelet benyújtották.

(5) A megtérítésre kötelezett az ellene kibocsátott fizetési meghagyás ellen a kézbesítést követő harminc napon belül bírósághoz fordulhat. A fizetési meghagyás ellen határidőben benyújtott keresetnek a vitatott összeg erejéig halasztó hatálya van.

R. 84. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv első fokú határozata ellen az érintett nyugdíjigénylő az első fokú határozat kézhezvételét követő 15 napon belül fellebbezést nyújthat be az első fokú határozatot hozó nyugdíjbiztosítási igazgatási szervhez. A fellebbezést határozattal kell elbírálni.

(2) A másodfokú határozat elleni keresetet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül kell benyújtani az első fokú határozatot hozó nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv székhelye szerint illetékes bírósághoz.

(3) Ha nincs kizáró ok, a megállapított nyugellátást, baleseti nyugellátást annak ellenére folyósítani kell, hogy az ellátást megállapító határozat ellen az érintett fellebbezett vagy keresettel bírósághoz fordult.

(4) Ha a kereset elbírálása során vitássá válik, hogy az igénylő karkedvezményes munkakörben dolgozott-e, az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság a 7. § (2) bekezdésében meghatározott szervekkel egyeztetett véleményt ad.

R. 84/A. § (1) Az adatszolgáltatásra kötelezett foglalkoztatót vagy egyéb szervet nem terhelik a Tny. 97. §-a (4) bekezdése szerinti költségek, ha az adatszolgáltatást utólag a 88. § (1)-(2) bekezdése szerinti számítógépes programmal, illetőleg adathordozón teljesíti.

(2) Ha az adatszolgáltatásra kötelezett mulasztása miatt az adatok utólagos beszerzése, feldolgozása, az adatbázis visszaállítása a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervre hárul, vagy a kötelezett nem az (1) bekezdésben említett módon teljesíti utólagosan az adatszolgáltatást, biztosítottakként 1200 forint összegű költség megtérítése terheli a kötelezettet. A költség felszámítása nem érinti a Tny. 91. §-a szerinti mulasztási bírság kiszabására vonatkozó jogosultságot.

(3) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a (2) bekezdés szerinti költségek megtérítését fizetésre kötelező határozattal érvényesíti. A megtérítendő költség összegét a fizetésre kötelező határozatot kibocsátó nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv - Magyar Államkincstárnál vezetett - számlájára kell megfizetni.

(4) A Tny. 89. § (5) bekezdésének, valamint a Tny. 94. § (3) bekezdésének rendelkezéseit a Tny. 97. § (4) bekezdése szerinti költségek és annak kamatai tekintetében is alkalmazni kell.

R. 85. § (1) A Tny. 97-98. §-ainak alkalmazása szempontjából nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv, illetőleg illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv alatt

a) a foglalkoztató és egyéb szerv lakcíme (telephelyének címe), illetőleg

b) a nyugdíjas lakóhelye

szerint illetékes megyei nyugdíjbiztosítási igazgatóságot (kirendeltséget) kell érteni.

(2) A Tny. 97. § (3) bekezdés szerinti esetben a nyugellátás folyósítását érintő tény, adatot a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnak (ha az ellátást a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatósága állapította meg a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóságnak) kell bejelenteni. A bejelentési kötelezettség teljesítésének határideje a változást követő 15. nap.

IX. Fejezet

A NYILVÁNTARTÁSI ÉS ADATSZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉG

Adatvédelmi rendelkezések

Tny. 96. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek - ideértve a foglalkoztatókat, illetve egyéb szerveket - a természetes személyről adatokat társadalombiztosítási azonosító jel (a továbbiakban: TAJ-szám), valamint társadalombiztosítási folyószámlaszám alkalmazásával

a) a nyugellátások, illetőleg a nyugdíjbiztosítás szerveinek hatáskörébe utalt más ellátások megállapítása, folyósítása és ellenőrzése, továbbá

b) a nyugdíjbiztosítást illető befizetések érdekében tarthat nyilván.

(2) Az **(1)** bekezdésben meghatározott célra a társadalombiztosítási jogszabályban, illetve törvényben meghatározott

a) személyi adatok (név, leánykori név, anyja neve, születési hely, születés éve, hónapja és napja),

b) családi állapot, állampolgárság,

c) lakóhely (tartózkodási hely),

d) foglalkozás, munkahely, munkakör, tevékenység,

e) a rokkantságra vonatkozó adatok, amennyiben jogszabály szerint a nyugellátás, egyéb ellátás megállapítása az egészségi állapot alapján történik,

f) a keresetre, jövedelemre vonatkozó adatok tarthatók nyilván.

(3) A bíróság, az ügyészség, a bűnüldözés és a büntetés-végrehajtás szervei, a nemzetbiztonsági szolgálatok, valamint az adóhatóság, a munkaügyi és szociális igazgatási szervek feladataik ellátása érdekében - a rájuk vonatkozó törvényekben meghatározott célból és feltételek teljesülése esetén - e törvény felhatalmazása alapján - tekintettel a Tbj. 43. §-ának **(1)** bekezdésében foglaltakra is, a nyilvántartásba felvett adatok teljes körének igénylésére jogosultak.

(4) A **(2)** bekezdés szerinti adatok statisztikai célra felhasználhatók és statisztikai célú felhasználásra - személyazonosításra alkalmatlan módon - átadhatók.

(5) A **(3)** bekezdésben nem szabályozott esetben adatok közlésének csak akkor van helye, ha ahhoz az érintett írásban hozzájárult.

(6) Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság vezetője a polgárok személyes adatai védelméért való felelősségének körében köteles olyan technikai és szervezési intézkedéseket tenni, ellenőrzési rendszert kialakítani és adatvédelmi szabályzatot kiadni, amely biztosítja az adatvédelmi követelmények teljesülését. Az érintett személy vagy képviselője azonban a nyilvántartásba betekinthez, az iratokról másolatot, illetőleg nyilvántartott adatairól felvilágosítást kérhet.

Adatszolgáltatás és bejelentési kötelezettség

Tny. 97. § (1) A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv felhívására a nyugdíjbiztosítási feladatok ellátásához szükséges adatokat tizenöt napon belül kell közölni.

(2) A foglalkoztató és egyéb szerv, valamint - a saját biztosításával összefüggő 1999. december 31-e utáni adatokról - a Tbj. 5. §-a **(1)** bekezdésének *e)* pontja szerinti egyéni vállalkozó köteles a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv részére legalább évenkénti rendszerességgel közölni (átadni) a nyugdíjjogosultsághoz, illetőleg a nyugdíj-megállapításhoz szükséges szolgálati idő, kereseti (jövedelmi) és egyéb adatokat. A Tbj. 5. §-a **(1)** bekezdésének *e)* pontja szerinti egyéni vállalkozó első alkalommal a 2000. évi szolgálati idő, jövedelmi és egyéb adatairól 2001. évben köteles az adatszolgáltatásra. Az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését - a Tbj. 47. §-a **(1)** bekezdésének rendelkezései

alapján - a foglalkoztató és egyéb szerv a tárgyévet követő év március 31-ig, az egyéni vállalkozó a tárgyévet követő év április 30. napjáig teljesíti. A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv ezek alapján köteles olyan nyilvántartási rendszert kiépíteni, illetőleg működtetni, amely a feladatkörébe tartozó ellátások megállapításához és folyósításához, továbbá jogszabályban előírt egyéb feladataik teljesítéséhez szükségesek.

(3) A nyugellátásban részesülő személy 15 napon belül köteles bejelenteni a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek minden olyan tény, adatot, körülményt, amely a nyugellátásra jogosultságát vagy a nyugellátás folyósítását érinti. A 83. § (2) bekezdésben megjelölt személyek vagy a nyugellátás felvételére jogosított más személy a jogosult halálának tényét és annak időpontját 15 napon belül kötelesek bejelenteni az illetékes nyugdíjfolyósító szervnek.

(4) Ha a foglalkoztató és egyéb szerv vagy egyéni vállalkozó a (2) bekezdésben előírt adatszolgáltatási kötelezettségeinek teljesítését elmulasztja, akkor az adatok utólagos beszerzésével, feldolgozásával kapcsolatos költségeket köteles a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek megtéríteni. E követelés érvényesítésére a 93. §, a jogorvoslatra a 95. § (5) bekezdésének rendelkezései az irányadók.

Tny. 98. § (1) A bejelentések közvetlenül az illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnél vagy posta útján teljesíthetők.

(2) A bejelentés teljesítésére megszabott határidő szempontjából az illetékes szervhez történő beérkezés időpontja az irányadó. Posta útján történő teljesítés esetén, ha a postára adást feladóvevénnyel (postakönyvvel) igazolják, a postára adás időpontja az irányadó.

Tny. 99. § (1) A nyilvántartások vezetésére, az adatszolgáltatásra, az e törvényben előírt bejelentés teljesítésére, az igény érvényesítésére az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság számítógépes program használatát írhatja elő, illetőleg nyomtatványt rendszeresíthet.

(2) Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság az előírt nyilvántartási, adatszolgáltatási és bejelentési kötelezettség, továbbá rendszeresített nyomtatvány használata alól mentesítést adhat. Az illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a bejelentés módjára és a határidőkre egyes foglalkoztatókkal és egyéb szervekkel eltérő megállapodást köthet.

Nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség

R. 86. § (1) A társadalombiztosítási egyéni nyilvántartás részeként Nyugdíjbiztosítási Egyéni Nyilvántartó Lapot (a továbbiakban: nyilvántartó lapot) kell kiállítani a Tbj. 5. §-ának (1)-(2) bekezdésében említett biztosítottokról, továbbá a Tbj. 34. §-ában foglaltak alapján szolgálati idő szerzésére irányuló megállapodást kötött személyről.

(2) A Munka Törvénykönyvének a 193/C. §-a a) pontjában meghatározott munkavállalóról a nyilvántartó lapot - a kölcsönvevő által az e rendeletben meghatározott adatok közlése mellett - a kölcsönbeadó vezeti.

(3) Nyilvántartó lapot kell kiállítani a Tbj. 26. §-ában említett gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban, keresetpótló juttatásban, munkanélküli járadékban, nyugdíj előtti munkanélküli segélyben részesülő személyről.

(4) Nyilvántartó lapot kell kiállítani az egyházi személyről és a szerzetesrend tagjáról.

(5) Nem kell nyilvántartó lapot kiállítani a saját jogú nyugdíjas - ide nem értve a rögzített nyugdíjjal rendelkező - foglalkoztatottról.

1999/84. APEH iránymutatás a foglalkoztatott által fizetendő nyugdíjárulék elszámolása és nyilvántartása

R. 87. § (1) A nyilvántartó lapot köteles kiállítani

a) a Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének a)-b), valamint f)-g) pontjában és a (2) bekezdésében meghatározott biztosítottakról a foglalkoztató, illetőleg a központosított illetmény-számfejtési szervek,

b) a Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének c) pontjában említett tanulószerveződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanulóról a szerveződést kötő gazdálkodó szervezet, egyéni vállalkozó,

c) a Tbj. 34. §-a alapján szolgálati idő szerzésére megállapodást kötő személyről a megállapodást kötő igazgatási szerv,

d) a Tbj. 26. §-a (1) bekezdése szerinti gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesülő személyről a segélyt, támogatást, illetve díjat folyósító szerv, a Tbj. 34. § (5) bekezdése szerinti gyermekgondozási segély folyósítása nélkül gyermeknevelési idő elismerésére megállapodást kötő személyről a megállapodást kötő igazgatási szerv,

e) a Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének d) pontja szerinti keresetpótló juttatásban, munkanélküli járadékban, nyugdíj előtti munkanélküli segélyben (a továbbiakban: munkanélküli ellátásban) részesülő személyről az ellátást megállapító és folyósító szerv,

f) a Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének h) pontja szerinti egyházi személyről, a szerzetesrend tagjáról az illetékes egyház központi szerve,

g) a Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének e) pontjában említett egyéni vállalkozó saját biztosításával összefüggő adatairól, a Tny. 97. §-ának (2) bekezdésében meghatározottak szerint,

h) a biztosítás megszűnését követően táppénzben, baleseti táppénzben, terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban részesülő személyről az ellátást megállapító és folyósító egészségbiztosítási pénztár (kirendeltség), a társadalombiztosítási kifizetőhelyet működtető foglalkoztató, illetve a központosított illetmény-számfejtési szervek, ha az ellátást megállapították és folyósították.

(2) Az (1) bekezdés f) pontja szerinti adatszolgáltatás és nyilvántartás általánostól eltérő rendjére az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság és az illetékes egyház központi szerve megállapodást köthet.

(3) A nyilvántartó lap kiállítására vonatkozó részletes tájékoztatást az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság "Útmutató"-ja tartalmazza. Az "Útmutató"-t az illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv - a Vasutaknál a MÁV Rt. Nyugdíj Igazgatóság - a nyilvántartás kiállítására kötelezettek rendelkezésére bocsátja, és a Társadalombiztosítási Közlönyben is közzétételre kerül.

R. 88. § (1) A nyilvántartó lap kiállítására kötelezett foglalkoztatónak a nyilvántartó lap adattartalmát az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság által rendszeresített és a területileg illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatóság (kirendeltség) által a kötelezett részére térítésmentesen rendelkezésre bocsátott számítógépes programmal kell előállítania, és az adatszolgáltatási kötelezettségét számítógépes adathordozón kell teljesíteni. A 87. § (1) bekezdés g) pontjában említett egyéni vállalkozó, továbbá az öt főnél kevesebb biztosítottól történő adatszolgáltatás esetén a foglalkoztató az előírt nyomtatványon is teljesítheti az adatszolgáltatást, de teljesítettnek számít az adatszolgáltatás akkor is, ha az említett egyéni vállalkozó vagy foglalkoztató, illetőleg képviselőik által személyesen közölt hiteles adatok a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnél számítógépes adathordozón rögzítésre kerülnek.

(2) Az adatszolgáltatás teljesítése - figyelemmel az (1) bekezdésben foglaltakra is - kizárólag az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság által rendszeresített és a területileg illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv által térítésmentesen rendelkezésre bocsátott nyomtatvány, illetve számítógépes program felhasználásával történhet.

(3) Az adatszolgáltatással kapcsolatos felelősség akkor is az adatszolgáltatásra kötelezett foglalkoztatót, egyéb szervet vagy személyt terheli, ha az adatszolgáltatást szerződés (megállapodás) alapján más szerv, személy teljesíti. Ebben az esetben az adatszolgáltatást az (1)-(2) bekezdésben említett számítógépes program felhasználásával, számítógépes adathordozón kell teljesíteni.

(4) Az adatszolgáltatás és a nyilvántartás általánostól eltérő rendjére az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral és az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatallal megállapodást köthet.

(5) A megyei egészségbiztosítási pénztár, kirendeltség, a Területi Államháztartási Hivatal (a továbbiakban: folyósító szerv) által folyósított táppénzben, baleseti táppénzben, terhelességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesült személy esetében - a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv felhívására - a folyósító szerv 15 napon belül köteles a nyugellátási igény elbírálásához kért adatokat közölni. A folyósító szerv az említett ellátásokkal kapcsolatos adatokat tartalmazó nyilvántartásokat az ellátásban részesült személy 62. életévének betöltését magában foglaló naptári év végéig köteles megőrizni.

R. 89. § (1) A nyilvántartó lap vezetésére kötelezett foglalkoztató a számítógépes programot, illetőleg a nyomtatványt az erre a célra rendszeresített "Adatlap" kitöltésével és leadásával a területileg illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatóságon (kirendeltségen) igényelheti, amiről visszaigazolást kap.

(2) A nyilvántartó lapot az adatszolgáltatásra kötelezettnek - ideértve a 88. § (3) bekezdésben említett szerveket is - a tárgyév december 31. napjával minden biztosítottra vonatkozóan le kell zárni, és a biztosítottak születési dátuma szerinti rendezettségben a jegyzék, valamint az adathordozó átvételekor a nyugdíjbiztosítási igazgatóság (kirendeltség) által kiadott visszaigazolólap kíséretében a Tny. 97. § (2) bekezdésében meghatározott határidőig a területileg illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatóság (kirendeltség) részére meg kell küldeni.

(3)

(4) A nyilvántartó lapokról két példányban jegyzéket kell készíteni. A jegyzéknek az (1) bekezdésben megadott rendezettségben az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

- sorszám,
- biztosított neve,
- biztosított anyja neve,
- születési dátum,
- TAJ-szám.

A jegyzéket a munkáltatónak cégszerű aláírással kell záradékolnia.

(5) A nyilvántartó lapot soron kívül le kell zárni és a területileg illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatóság (kirendeltség) részére meg kell küldeni, ha

a) a biztosított a nyugdíj (a megváltozott munkaképességűeket megillető rendszeres pénzellátás) megállapítására igényt terjeszt elő,

b) a biztosított jogán hozzátartozói, baleseti hozzátartozói igényt terjesztenek elő,

c) a nyugdíjigényt elbíráló szerv azt kéri.

(6) Ha a nyilvántartó lap kiállítására kötelezett foglalkoztató jogutód nélkül szűnik meg, a (2) bekezdésben említett adatszolgáltatást a megszűnésig teljesíteni kell.

(7) A (6) bekezdés rendelkezése arra a 87. § (1) bekezdés g) pontjában említett egyéni vállalkozóra is vonatkozik, akinek e tevékenysége megszüntetése miatt a biztosítási kötelezettsége megszűnik.

(8) A (2) és (4) bekezdés rendelkezéseitől eltérően a fegyveres erők, a rendvédelmi szervek, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok a hivatásos állományú tagjaikra vonatkozó adatszolgáltatásra, illetőleg a nyilvántartó lapok megküldésére csak akkor kötelezettek, ha a hivatásos állományú személy szolgálati jogviszonya a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvényben meghatározott nyugellátási igény nélkül szűnt meg. Az említett szervek az adatszolgáltatás és a nyilvántartás általánostól eltérő rendjére az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatósággal megállapodást köthetnek.

Ellenőrzés

Tny. 100. § A nyugdíjbiztosítás igazgatási szerveinek szak- és pénzügyi ellenőrzése kiterjed a nyugdíjbiztosítással kapcsolatos jogszabályok megtartására, illetőleg a nyilvántartási és az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére, a nyugdíjbiztosítási szervek hatáskörébe tartozó nyugellátás megállapításával kapcsolatos adatszolgáltatásra. Az ehhez szükséges nyilvántartásokat, könyvelési és egyéb okmányokat, illetőleg adatokat rendelkezésre kell bocsátani.

X. Fejezet

VEGYES ÉS HATÁLYBA LÉPTETŐ RENDELKEZÉSEK

Tny. 101. § (1) A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy

- a) az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset meghatározásánál a növelés mértékét a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett adatok alapulvételével évenként,**
- b) a külföldön élők nyugellátásának folyósítását,**
- c) a szolgálati időre és a nyugdíj alapját képező havi átlagkereset meghatározására, továbbá a rokkantsági nyugdíj megállapítására vonatkozó részletes szabályokat,**
- d) a 2003. január 1-je előtti korkedvezményre jogosító idő figyelembevételére vonatkozó szabályokat,**
- e) a 2013. január 1-je előtti nyugellátás összegének megállapításánál a személyi jövedelemadó képzett összegét,**
- f) a nyugellátás évenkénti rendszeres emelésének végrehajtási szabályait, továbbá - a Tny. 12. §-a (3) bekezdésének figyelembevételével - az 1998. december 31-e utáni időponttól megállapításra kerülő nyugellátások évenkénti legkisebb összegeit, és az 50. § (6) bekezdése szerinti együttfolyósítási összeghatárt,**
- g) a baleset üzemi jellege kivizsgálásának részletes szabályait,**
- h) az igény érvényesítésével, az igény elbírálásával, a megállapító és a folyósító szervek közötti adatszolgáltatással kapcsolatos eljárást, továbbá a rögzített öregségi nyugdíj megállapítására vonatkozó részletes szabályokat,**
- i) a visszafizetési és megtérítési kötelezettség teljesítésével, elmulasztásával, továbbá a követelés érvényesítésével, valamint a mérséklés, elengedés, fizetési halasztás, részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos eljárási rendelkezéseket,**
- j) a nyugdíjbiztosításon belüli jogorvoslat rendjét,**

k) a szolgálati idő számításánál az előrehozott nyugdíjra jogosultsághoz a szüléssel és a gyermekneveléssel kapcsolatos beszámítási kedvezmények feltételeit, valamint részletes szabályait,

l) az adatszolgáltatásra és bejelentési kötelezettségre vonatkozó eljárási rendelkezéseket rendeletben határozza meg.

(2) A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy az egyes művészeti tevékenységet folytatók és a bányászok nyugdíjkedvezményét 2003. január 1-jéig terjedő időtartamra rendeletben szabályozza.

(3) A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy a korkedvezményre jogosító munkakörök (munkahelyek) egészségkárosító hatása alapján - az Országos Munkaügyi Tanács véleményére figyelemmel - 2003. január 1-jéig határozza meg a korkedvezményre jogosító munkakörök (munkahelyek) jegyzékét, ideértve a (2) bekezdés szerinti kormányrendeletekben érintett személyi kör korhatár előtti nyugdíjazásának feltételeit is.

(4) Annak a személynek, akinek az öregségi nyugdíjkorhatár emeléséről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 1996. évi LIX. törvény 21. § (7) bekezdése alapján megállapított átmeneti járadékot, előnydíjat vagy korengedményes nyugdíjat folyósítanak vagy folyósítottak, az öregségi, illetőleg az özvegyi nyugdíja megállapításánál a jogosultra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár alatt - a Tny. rendelkezéseitől eltérően - az ott meghatározott életkor(oka)t kell érteni.

Átmeneti rendelkezés

R. 90. § (1) A házastárs 1998. január 1-je előtti halála esetén a Tny. 50. § (6) bekezdésében foglaltak alkalmazását nem kell kérnie annak, akinek saját jogú nyugellátása az özvegyi nyugdíj összege miatt, vagy akinek özvegyi nyugdíja saját jogú nyugellátásának összege miatt szünetel, továbbá akinek saját jogú nyugellátását az özvegyi nyugdíjjal, baleseti özvegyi nyugdíjjal a 62. § (6) bekezdésben meghatározott összeghatárig folyósítják. A kedvezőbb ellátást a nyugdíjfolyósító szervek 1998. január 1-jétől kezdődően hivatalból - külön kérelem nélkül - megállapítják és folyósítják. A 20 százalékos mértékű özvegyi nyugdíj összegéről határozatot hoznak.

(2) Annak, aki 1998. január 1-je előtt megözvegyült és nem igényelte az özvegyi nyugdíj megállapítását, továbbá aki az 1997. évi LXXXI. törvény alapján vált jogosulttá özvegyi nyugdíjra, a Tny. 64. §-a szerint kell igényét előterjesztenie.

(3) Az, aki az 1998. január 1-je előtt hatályos rendelkezések szerint özvegyi nyugdíjban részesül, a saját jogú nyugellátása, baleseti rokkantsági nyugdíja megállapításának időpontjától kezdődően - legkorábban 1998. január 1-jétől - jogosult a Tny. 50. § (2) bekezdés *b)* pont szerinti 20 százalékos mértékű özvegyi nyugdíjra. Ha számára kedvezőbb, választhatja a saját jogú nyugellátás és az özvegyi, baleseti özvegyi nyugdíj együttfolyósítását a Kormány rendeletében meghatározott összeghatárig.

(4) Az 1998. január 1-je előtti időponttól megállapított özvegyi nyugdíj felélédeése esetén az özvegyi nyugdíj változatlanul ötven százalékos, feltéve, hogy az özvegynek saját jogán nyugdíjat nem állapítottak meg.

(5) A mezőgazdasági szövetkezeti járadékok és a növelt összegű szakszövetkezeti járadékok folyósítására és megszüntetésére az e rendeletben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

(6) A nyugellátások évenkénti rendszeres emelésének mértéke és módszere (Tny. 62. §) szempontjából a bányásznyugdíjat, a korengedményes nyugdíjat, az egyes művészeti tevékenységet folytatók öregségi nyugdíját, a szolgálati nyugdíjat, az előnydíjat társadalombiztosítási nyugellátásnak kell tekinteni.

(7) A Tny. 7. §-a (2)-(3) bekezdésének alkalmazásánál az öregségi teljes nyugdíjra, illetőleg az öregségi résznyugdíjra jogosultsághoz a Tny. 7. §-ának (2) bekezdése szerinti esetben az 1991. január 1-jét, (3) bekezdésének a) pontja szerinti esetben az 1993. július 1-jét, (3) bekezdésének b) pontja szerinti esetben pedig a 2009. január 1-jét megelőzően szerzett szolgálati időt lehet legfeljebb figyelembe venni. A hivatkozott rendelkezések szerinti "eddig" kifejezés alatt az említett időpontokat kell érteni.

Tny. 102. § E törvény hatálybaléptetéséről a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló törvény rendelkezik. E törvény rendelkezéseit - az 1998. január 1-je előtti időponttól megállapított nyugellátások emelésére vonatkozó 62. §, továbbá a 38. § (2) bekezdése kivételével - az 1997. december 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő ellátásokra kell alkalmazni. A 38. § (2) bekezdése e törvény kihirdetése napján lép hatályba azzal, hogy rendelkezéseit az 1995. december 31-e utáni időponttól megállapításra került (kerülő) ellátásokra is alkalmazni kell.

R. 91. § Ez a rendelet 1998. január 1. napján lép hatályba. Rendelkezéseit az 1997. december 31-ét követő időponttól megállapított ellátásokra kell alkalmazni.

1. számú melléklet a 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelethez

Korkedvezményre jogosító munkakörök jegyzéke

Munkakör	Munkakör leírása
1. Föld alatt végzett munka Vájár, segédvájár (aknavájár, bányamentő, brigád-, csapat-, csoport-, front-, harmadvezető vájár, előfűró elővájár, előkészítő és fejtési vájár, feltáró vájár, fenntartó vájár, főtecsavarozó vájár, fejtőpajzs és vándorbiztosító berendezést kezelő vájár, frontmester, injektáló vájár, iszapoló vájár, iszapmester, jövesztő vájár, kőporöv készítő vájár, kőműves vájár, lakatos vájár, meddős vájár, mintavevő vájár, műszaki fejlesztési vájár, omlasztó vájár, réselő gépkezelő vájár, robbanó anyagszállítást ellenőrző vájár, robbanóanyag kiadó vájár, robbantókamra kezelő, vezető vájár, robbantó vájár, lőmester, frontlőmester, körzeti lőmester, szénmaró és szénnyalu kezelő vájár, TH gyűrű rabló vájár, tömedékelő vájár, tűzvédelmi vájár, vájár szakoktató)	Gondoskodás a biztonságos munkavégzés feltételeiről. A munka irányítása, termelés, jövesztés, rakodás, mintavétel. A különböző fűró-, fejtő-, rakodó- és biztosító berendezések kezelése, bányatárségek készítése, fenntartása, biztosítása. Omlasztás végzése, irányítása, biztosító szerkezetek visszanyerése. Robbantó vizsgával rendelkező vájár részéről a robbanóanyagok tárolásával, szállításával és a robbantással kapcsolatos munkák ellátása. Kutatófűrés esetében a mélyfűró, feltörési fűrógépek kezelése. Vájár szakmunkás-tanulók oktatása.
Csapatcsillés (csapoló-, elővájó-, falazási-, feltáró-, fenntartó-, front-, csapatcsillés, műszaki fejlesztési csapatcsillés, csatlós vagy szállítócsillés munkakörben szerzett gyakorlat után a csapatra került segédmunkás)	A vájár által rábízott termelőmunka végzése, biztosítási anyag előkészítése, szállítóeszköz munkahelyre továbbítása, gépek szerelése, áthelyezése, sínfektetés, rakodás, gyámlyuk ásás, szerszámtisztítás, a munkahely közvetlen és teljes

Csatlós (aknánál, lejtős és szintes pályánál fő-, másod-, segéd-, vezetőcsatlós, aknakapcsos, buktató, csilleakasztó, csillekapcsoló, frajos, kapcsos, kuplis, siklófékes)

Szállító csillés [anyagbeadó, anyagmozgató, baligás, cúgos, csapoló, csillebeadó, csilleforgató, csillekísérő, csilleszámláló, csillerendező, csilletoló, csilleürítő, fabeadó, fékes garatos, kocsis, kiskocsis, nagykocsis, kutyás (facsilé toló), légajtós, lóvezető, mozdonykísérő, robbanóanyag-szállító, sorompó nyitogató, urasági csillés, vipperes, vonatkísérő, vonatos]

Bányaiparosok, szakmunkások, csapatra telepített vagy csapatokat közvetlenül kiszolgáló iparosok [ács, fűrőmester, hegesztő, gumiszalag-, kaparószalag-, légcőszelő, kovács, aknakovács, tűzikovács, kőműves, lakatos: (elektrofront-, gép-, karbantartó-, mozdonyszerelő-lakatos), villanszerelő, front-villanszerelő, vízvezetékyszerelő, vulkanizáló].

Csapatra telepített vagy csapatokat közvetlenül kiszolgáló betanított és segédmunkások (bányafarabló, bányanapszámos, csavar utánhúzó, figuráns, fűrőmunkás, kőporöv-készítő, mintavető, operátor, penészsepregető, szállító, TH gyűrű rabló, ürszektakarító, vasútfenntartó, -javító, karbantartó)

Gépész, szállítógép-kezelő (csörlőkezelő, elektromos-, dízel-, sűrített levegőjű

kiszolgálása termelőmunka közben.

A bányaszállító vágatokban szállítás. Csillék összekapcsolása, csatlakoztatása, átállítása, átkapcsolása, rendezése, forgatása, siklófékek, csillefogók kezelése. Kötélhorgok, görgők, biztonsági berendezések karbantartása és tisztítása. A munkahelyek takarítása és víztelenítése.

Jelzések adása s fogadása valamennyi aknánál, a vízszintes és lejtős pályáknál, a főszállító vágatoknál. A gurítón leadott termék csapolása, csillébe rakása, szállítás elősegítése, üres csillének a munkahelyre leadása, csillék csatlakoztatása a kötélpályához, csilletolás kézi erővel, siklófék kezelése, fék- és egyéb szállítóberendezés karbantartása. Jelzések adása, vétele. A termeléshez szükséges anyagok szállítása, biztonsági berendezések karbantartása, takarítása, vágatok víztelenítése, seprése, lehullott anyagok eltakarítása, telt csille egyengetése, válogatás, a csillében maradt anyagok kitakarítása, a csillék kitisztítása. Váltók, légajtók, vonatjelző lámpák kezelése, vonatok kísérése, fékezése. Mozdony karbantartásánál, olajozásánál tisztításánál segédkezés.

A bányatérsegek képzésével, felszerelésével, biztosításával, fenntartásával, üzemeltetésével kapcsolatos szakmunkák végzése. Falazás, gépalapozás, aknakészítés, hajtás, vezérlécek felszerelése, járóosztályok, pihenők, létrák építése, sikló és ereszke készítése. Föld alatti szállítóberendezések helyszínre szállítása, szerelése, villamosberendezések szerelése, javítása és megelőző karbantartása. Hegesztőberendezések szállítása, szerelése, mozgatása és hegesztések végzése.

A bányabeli vasútpályák építése, fenntartása, karbantartása. Részvétel a szállításban, a termelvények csillébe rakásánál, betöltésénél, a főszállító vágatokhoz való továbbításánál, a TH gyűrűk, vastámok és egyéb biztosítóberendezések szétszedésénél. A biztosítási anyagok szállítása, a csavarok utánhúzása, munkahelyek és vágatok stb. tisztítása, takarítása. Műszeres bányafelmérési munkáknál segédkezés. Kutató-fűrőberendezések szállítása, kezelése, mintavétel.

A gépek, szállítóberendezések kezelése, áttelepítése, tisztán tartása, kenése és karbantartása.

mozdonyvezető, segédvezető és kezelő, függőszékpálya-kezelő, gumiszalag-kezelő, kaparószalag-kezelő, láncosvonszoló-kezelő, lejtőszakna gépkezelő, szivattyúkezelő, vitlakezelő)

Bányatechnikus, aknász, felvigyázó (alőr, felőr, főfelőr, főbányafelőr, bányafelmérő-, bányamentő-, biztonsági-, légvezetéki bányatechnikus, bányamentő állomásparancsnok-helyettes, front-, fő-, körletvezető, revier-, segéd-, szállításrendező aknász, hutmann, főhutmann, oberhutmann, műszaki ellenőr, főellenőr, segédfelvigyázó, steiger, obersteiger, szállítási felvigyázó)

Bányamérnök, bányamester (aknamélyítő mérnök, aknavezető főmérnök-helyettes, bányamentő parancsnok, bányagondnok, bányamérnök gyakornok, bergmeister, főbányamester, föld alatti műszaki tiszt I., II., III., légvezetési felelős bányamérnök, műszakmester, segédmérnök, üzemmérnök)

Műszaki munkakörök (bányamérő, bányafelmérő, bánya levegő-, pormérő, bányageológus, geofizikus, bányafűró vezető, biztonsági megbízott, energetikus, elővívási-, feltávási-, fejtési-, frontfejtési-gépmester, szakipari munkahelyi vezető)

2. Fúrótoronynál végzett munka
Fúrómester, főfúrómester

Segédfúrómester

Fejtő-, rakodó-, réselőgépek kisebb hibáinak helyszíni javítása. Bányatárségek világítóberendezéseinek javítása, jelzőberendezések kezelése. Gépterek, gépházak takarítása. A biztonsági és óvórendszabályok betartása és betartatása, jelzések vétele, továbbítása és végrehajtása. Mozdony vezetése, karbantartása, tisztítása, üzemanyaggal való ellátása, kenőolaj cseréje. Szivattyúk, kompresszorok kezelése, karbantartása. Az üzemzavar jelentése.

A fejtési, a frontfejtési és az elővívási, kutató-fúrás munkát végző dolgozók napi munkájának irányítása és ellenőrzése. A munka szervezése a biztonság figyelembevételével, a műszaki akadályok elhárítása, baleseti források megszüntetése. Közreműködés az üzemeltetési és művelési tervek készítésénél, a feltávási és kutatási kérdések megoldásánál. Munkaátvétel, műszaki napló vezetése, a folyamatos termelés és szállítás biztosítása.

A bányaüzemek biztonságos és gazdaságos termelésének megtervezése, művelési módok kidolgozása, bevezetése, technológiai folyamatok előírása, racionalizálása, korszerűsítése, fejlesztése, műszaki leírások kidolgozása, végrehajtásuk megszervezése és ellenőrzése a termelési programok teljesítésének biztosítása. Mentési munkálatoknál a rájuk bízott egység vezetése.

A termelés biztonsági követelményeknek megfelelő szervezése, az előírt rendszabályok betartásának ellenőrzése, a levegőellátás tervezése és elkészíttetése, a levegőnyomás, por állandó mérése, naplók vezetése, jelentések készítése. Földtani szelvények, munkahelyi geológiai felvételek készítése. A bányagépek energiaellátásának megtervezése, kivitelezése, az ellátás ellenőrzése. Az energiavezetékek és fogyasztóhelyek védelme, a villamos és gépüzemi munkák irányítása és ellenőrzése.

A fúró, lyukbefejező, kútjavító, mentő munkában való részvétel, a műszakharmadok munkájának irányítása.

Csőszerelés, kisebb javítások, egyszerűbb alkatrészcserek végzése, irányítása.

Kapcsoló	Csőszerelési tevékenység keretében a szállítószelek kezelése a kapcsoló állásban. Az iszapszivattyú üzemeltetése.
Kulcsos	A munkapadozaton csőszerelési tevékenység végzése, a gépkulcsok, szállítószelek kezelése, karbantartó és szerelő munka végzése.
Fúrásigépész	Fúró és lyukbefejező berendezéseket meghajtó erőgépek üzemeltetése, javítások, alkatrészcsere és karbantartási munkák végzése.
3. Sűrített levegőben végzett munka Keszonos	Tartósan sűrített levegőben végzett munka.
Búvár	Búváröltözékben, változó nyomású sűrített levegőben, víz alatti munka végzése.
4. Csatorna (zárt) karbantartásnál végzett munka Zárt csatorna tisztító (zárt csatorna javító-, tisztító-, szak-, segéd- és betanított munkás)	A zárt szennyvízcsatornák rendeltetésszerű üzemeltetésének ellenőrzése, folyamatos karbantartása.
Csatornabúvár	A zárt csatornában keletkezett hibák feltérképezése, a hibák gyors megszüntetése, dugulások felszabadítása, a csatorna TMK munkák kijelölése.
Zárt csatorna szűrőrács-tisztító (főgyűjtőcsatorna befogadójában dolgozók)	A zárt szennyvízcsatornában a csatornahordalék, rácsszemét kiszűrése, összegyűjtése, eltávolítása.
5. Melegüzemben végzett munka Adagoló [darukapcsoló (elektrokemence berakásnál), anyagos (III. segéd), adagkészítő (sarzsás), kohóadagoló (ötvözetgyártásnál), generátor fűtő, zsugorító-gép kezelő, ingásslalag kezelő, rostagépkezelő, töltőkocsi kezelő, keverődob kezelő, Schenk-vályu kezelő, vedresemelő kezelő, szénporadagoló (érc-tömörítésnél), csillagtörő kezelő, visszatértisszalag-kezelő, tömörítvény-kocsi ürítő, zsugorítvány ürítő]	Kézi erővel vagy gépi úton gépek, berendezések anyaggal ellátása, ürítése feldolgozás céljából.
Olvasztár (főolvasztár, acélglyártó-, torkrettáló-, kemencekarbantartó-, fenékjavító főolvasztár, kemence főmester, olvasztár II., III., IV., V., keverőelektro-, metalló-, torkrettáló olvasztár, olvasztár csapoló I., II., III. segéd, rácsfuvató olvasztár, III. segéd, keverősegéd, olvasztár I., II., segéd, acélglyártó segéd, torkrettáló olvasztár I.	Közreműködés folyékony nyersvas, vas, acél, elektroacél és más fémek, ötvözetek előállításához szükséges technológiai berendezések üzemeltetésében.

segéd, keverőkemencemotor kezelő, salaklehúzó, alumíniumkohász, metallótermikus ötvözetgyártó, bórkarbidgyártó)

Kohómunkás [begyűjtőfejkezelő, gyűjtőkocsi kezelő, nyersvas utókezelő csoportvezető, nyersvas utókezelő, öntőgépész, öntőgépi vaslazító, hűtőszerelvény lakatos, hűtőszerelvény mosó, hűtőszerelvényes (lapmosó), hűtőlapmosó, vízőr, betanított vizes, műszakos csőszerelő, kohógépész, nyersvas utókezelő lakatos, multiciklon kezelő, szállópor eresztő, granuláló csoportvezető, granuláló, granuláló öntőmunkás, salak granuláló csoportvezető, folyékony salak öntőcsoport-vezető, folyékony salak döntő, salakhabosító csoportvezető, salakhabosító segédmunkás, sínszerelő (alumíniumkohászatban), kohóüzemi általános segédmunkás (alumíniumkohászatban), granuláló (kokillás)].

Kohó-léghevítő (forrószél szerelvényes)

Kohó-tömítő (tömőgép kezelő)

Martin berakó darus (berakó darus)

Csapoló (kúpoló csapos, kúpoló csapoló, kúpoló kemencekezelő, főcsapoló, alumínium csapoló)

Öntőcsarnoki darus, öntődarus [félportál darus, konzol darus, konzoldaru kormányos, nyersvasbeöntő darukormányos, keverőcsarnoki darukormányos, öntődaru kormányos, öntődei darus, üstfordító kormányos, melegsalak feldolgozó darus, kohócsarnoki darus, beöntő darus, nyomócső-öntődei (öntőcsarnoki) darus

Martin-kokillamunkás (kokilla előmunkás, kokilla segéd I., II., III., IV., kokillás, salakfazék és kokilla tapasztó, fejtapasztó és falazó, felöntés javító, felöntőfej javító, felöntés döngölő, kokilla hegesztő, kokilla hegesztő segéd, kokilla hegesztő és

Kohó- és segédberendezései zavartalan, folyamatos üzemeltetésének biztosítása a technológiai előírásoknak megfelelően, részvétel a folyékony salak feldolgozásában.

Léghevítő berendezés felfűtése, kezelése, átváltása, a füst, gáz, kupola hőmérséklet, kéményhuzat figyelemmel kísérése, a kohó zavartalan ellátásának biztosítása előmelegített levegővel.

Tűzálló massa előkészítése, dugaszológépbe rakása, csapoló nyílások dugaszológéppel lezárása a csapolás után.

Szilárd hulladék ötvöző és kikészítő anyagok gépi úton történő berakása a Martin-kemencébe (adagolás), belső kemence javításnál anyagok kemencébe rakása.

Kemence előkészítése beolvasztásra, levegőfűvókák kezelése, próbavétel, folyékony halmazállapotú fémek, ötvöző anyagok csapolásának előkészítése és lecsapolása, salak leeresztése, csapolóteknő eltávolítása, megdermedt ötvözőanyagok kiszedése a csapolóteknőből.

Öntőcsarnokban gépi úton anyagok mozgatása, olvadékkal, folyékony fémekkel teli üstöknek az öntés helyére szállítása, öntés, keverőkemence folyékony nyersvassal ellátása, salak és salakostál szállítása, salaküst és salaktál cserélése, üres üst előkészítéshez szállítása, hulladék vagonba ürítése, törzsminta formába helyezése, kihúzása és összerakása.

Martin-öntőcsarnokban a kokillák, felöntőfejek, alaptáblák, beöntő tölcsérek előkészítése, kezelése, javítása, mozgatása. Közreműködés az öntésnél, kokillák lehúzásánál, öntecsek kinyomásánál

oxigénes, öntőcsarnoki autogénes, autogén vágó,
autogén vágó segéd, lehúzó munkás]
Fémkokilla munkás (kokillaöntő)

Kokillatéri darus (kokilla-lehúzó darukormányos,
kokilla-lezúzó és öntecsátadó darus, kokillacsarnoki
darukormányos, futódarus)
Üstös (üst előmunkás, üstkezelős, üstsegéd,
nyersvasüst kezelő)

Kemencekőműves (kemence tapasztó-,
kemencekőműves csoportvezető, kemence
karbantartó-, öntőcsarnoki-, öntőgödör falazó-,
üstfalazó-, kádépítő kohócsarnoki-, samott-,
üvegolvasztó kemencekőműves, kemencejavító
segéd, kemencekőműves segítő)

Kemencés [kemence-, gép, izzítókemence-, tartó
tolókemence-, mélykemence-, öntődei
kemencelágyító-, kemence-, edzőüzemi
kemencekezelő, esztergakés-forrasztó, forrasztár,
kemencefűtő, ajtó-húzó, berakó gurító, lemeztoló
kezelő, melegítő, melegítő segítő,
hámorrelőkovácsoláshoz, köpükovácsoláshoz,
hámorszélesítéshez planírozáshoz, kasza és sarló
szélesítéshez kifűtő, salakhúzó melegítő, salakos,
salakzsák tisztító csoportvezető, salakzsáktisztító,
kemencesegéd (pusli húzó, lemezcsomaghúzó),
tömörítőgép, tömörítvény-gépkezelő, kemence
vízügyeletes lakatos csoportvezető,
kemenceügyeletes-, kemence vízügyeletes-,
kemence-, melegüzemi karbantartó-,
kemencekarbantartó-, karbantartó-, kemence és
öntő-csarnoki ügyeletes lakatos, csatlakozó felrakó,
anódkeret csúsztató, túskehúzó, túskeverő, anód-
köpenyező, anódrendszer kezelő, masszázó,
milivoltmérő, kohó-csarnoki karbantartó]

Meleghengersori darus (másod-melegítő-kemence
berakó daru-vezető)

Meleghengerész [hengerműi kormányos, hengerlő
motoros, csőhengerlő redukáló csőgyártásnál,
csavarhajtó (csavarállító), duplázó, felfogó,
kötélhúzó, csapkenő, görgőkezelő, átvezető kezelő
I., II., III., IV., V. lyukkenő, abroncssori csatorna

Kokillák előkészítése öntéshez, öntés, folyékony
fémek szállítása öntvények kiemelése kokillából.

Kokillák lehúzása az öntecsekről, öntecs
kinyomása, a kokillák, anyagok szállítása gépi úton.

Folyékony halmazállapotú nyersvas, acél, fém,
öntvözet, salak szállításánál alkalmazott üstök
előkészítése, tisztítása és javítása, szárítása,
alaptábla falazása, állítása, beöntő-tölcsér, kokilla
előkészítése, kezelése.

Tűzálló téglából készült kemencefalazatok,
öntőgödörök építése, bontása és javítása. Üstök,
salaktálap, csapolócsatornák, alaptáblák, tölcserék
üstdugószerkezetek bélelése, falazása és javítása
tűzálló téglával. Üvegolvasztó kemencék és
tartozékaik javítása, építése, bontása.

Izzító-, olvasztó-kemenceberendezés üzemeltetése,
előírás szerű működtetésük biztosítása. Előmelegített
anyagok továbbítása.

A hengerlő anyagok kemencéhez szállítása izzítás
céljából, előmelegítés után a hengersorra történő
átszállítása. Hengersori javításoknál, cseréknél
közreműködés.

Előmelegített acélnak a fémnek hengerállványon,
hengersonon, hengerlőgépen vagy ezek
segédberendezésein történő melegalakítása,
megmunkálása, kikészítése, méretre vágása.

kezelő, csőkezelő, áthordó, átvonszoló-, triósori adagoló szánka-, meleg-ráma vonszoló kezelő, számláló gép kezelő, egyengető, motollás, abróncs-elhúzó, drótkarika rendező, selejthúzó, blokkolló előmunkás, anyagirányító, blokkolló kezelő, bugaolló segéd I., II., blokkolló segéd I., II., hengersori melegolló kezelő I., II., elővágó, melegolló elővágó, melegollós, melegolló segéd, melegolló-, melegfűrész kezelő, melegfűrészkes, melegolló-, melegfűrész munkás (elővágó bélyegzős, réverő) tartó és triósori fűrészsegéd, melegbuga kihordó, meleg hulladékos végelhordó, lemezrajzoló I., II. segéd, revéző (revés, revés előmunkás), kalapácsoló revesepergető]]

Meleghengerdei térdarus

Formázó (héjformázó, héjöntő, héjsütő, héjmagkészítő, meleg-maggyártó)

Formaszárító-kemencekezelő (szárítókezelő)

Öntő (csarnoki előmunkás, öntő előmunkás, fémöntő-, vasöntő-, öntőformázó-, kézi formázó-, gépi formázó-, kokilla formázó-, folyékony fém-, acélformázó-, mag-vas-, acélforma-összerakó-, centrifugál-, precíziós-, csapágyöntő, öntőmagkészítő, öntő I., II., III. segéd, öntés előkészítő, öntőcsarnoki anyagkészítő, öntőcsarnoki tisztogató segéd, gödrös segéd, darukapcsoló gödrös segéd, salakos, salakoskocsi tisztító, oxigénes, öntő szakoktató)

Öntőcsoportnál segédmunkás (öntő melletti segédmunkás, öntő segédmunkás)

Öntődei rámoló (formaszekrény ürítő, rámoló, kirámoló, ürítő, kiverő rámoló)

Öntvénytisztító (öntvényköszörűs)

A hengerében feldolgozásra kerülő anyagok ki- és beszállítása gépi úton.

Héjformázó gépen formázás, héjforma sütése, héjforma előkészítése, leöntése, alakos maghéj sütése, gyantás homokkal megtöltött minták, illetve magszekrények sütése kályhában.

Formák és magok szárítókemencébe rakása, kemence felfűtése, a kész formák kézi vagy gépi úton történő kirakása.

Öntőforma készítése, az öntés előkészítése, folyékony halmazállapotú fém szállítása, formába öntése kézi vagy gépi úton. Szakmunkástanulók oktatása.

Formaszekrények összerakása, folyékony fémek hordása, öntésnél közreműködés, formagázok gyűjtása, öntéskarikák eltávolítása, homok szórásával sugárzó hő csökkentése.

A leöntött formáknak az öntvények dermedése után kézi vagy gépi erővel történő kiszedése, szétbontása, öntvények kikészítőbe, tárolóhelyre szállítása

Munkadarabokról a homok, féder, valamint a belső magváz eltávolítása, az öntvények forgatása kézi vagy gépi erővel. A felöntések eltávolítása kézi

Öntödei föld alatti munkás

Öntvényhegesztő (hengerfej-hegesztő)

Edző-, hőkezelő (edzőlágyító, cementáló edző, cementáló, csomagoló, nemesítő, nitráló, lágyító előmunkás, daruláncos, homokos, görgős és láng kemence előmunkás, görgős és lángkemence segéd, öntödei hőkezelő)

Kovács [kovácsoló munkás, fogós, emelő, emelőszállító, kis villás, nagy villás, forgató peremező, pöröly-, sajtoló kormányos, kalapácsvezető, manipulátor kezelő, tűzi-, próba-, hámor-, szerszám-, rugó-, lemez-, kézi-, henger-részsegítő-, csővéghegyező meleg-, süllyesztékes-, meleg-, sorozati kovács, tűzi kovács segédmunkás, hámorvezető, hámor és köpü előkovácsoló, hámor szélesítő-, planírozó, hámor melegkivágó, kaszarudacs készítő (csoportmunka), kasza és sarló szélesítő, kasza-peremező, kasza-markolat hajlító, kaszaalak sajtoló, patkósarok-, boronafogkovácsoló és sajtoló, penge kovácsoló, sarló formázó, sarló hegyező, melegsajtoló előmunkás, hidraulikus kályhás, csavar-, szegecs-, frikciós-, kengyel-, anya-sajtoló, ívcsőhajlító meleg-préselő, sajtolósegéd, keshajlító, kemencesegéd, kovácsolásnál revés, melegdarus, kovács-üzemi darus]

Zománcégető (zománcolvasztó)

Pácoló [hengerműi, horganyzói (ónozó), Siemag pácolói előmunkás, segéd, darus, daruvezető, hákos,

kalapáccsal, szalag- vagy körfűrészsel, hegesztő készülékkel, különböző gépi eszközökkel. Féderek, fánkok eltávolítása állványos, lengő- vagy légköszörűvel, nyeles, illetve kézi vágóval.

Föld alatti formahomok-alagútban homok lapátolása, vashulladék mágnessel történő eltávolítása.

Öntvény előmelegítése, az öntvényben keletkezett üreg, repedés kijávítása hegesztéssel.

Hőkezelő kemencébe anyag berakása, izzítása, hűn tartása, kiszedése vízben, olajban, sókályhában, gázban, lángban, betétben, edzőprésben, készülékben, indukciós kemencében, edzés, megeresztés, feszültség oldása nemesítés, normalizálás, szénítés, nitrálás.

Munkadarab kemencében izzítása, szállítása, megmunkálás közben tartása, mozgatása, forgatása, kovácsolással, sajtolással melegen alakítása, formálás zömítés, darabolás kézi vagy gépi úton.

A zománcozás alapanyagának olvasztókemencében tűzi úton történő előállítás, alapzománccal, zománcporral bevont munkadarab égetése kemencében, zománcozott késztermék kemencéből kiszedése.

Pácfürdő készítése, a pácolandó anyag előkészítése, pácfürdőbe helyezése kézi vagy gépi úton, a lepácolt

vizes, szárítós]

Horganyzó, ónozó [horganyzó, (ónozó), kazánnál fémolvasztó előmunkás, segéd, beadó, lemezfordó, hamuelhúzó]

Generátor-adagoló darus

Klinkerégető (cementégető)

Mészégető (kemencefűtő)

Kemencebehordó téglá- és cserépegetésnél

Kemencekihordó téglá- és cserépegetésnél

Kemencerakó munkás (kemencébe rakó munkás, kemencerakó)

Tégla-, cserép- és tűzállóanyag-ipari (magnezit, samott, szilika) égető

Kemence be- és kihordó, mész húzó mészégetésnél (körkemencénél kőberakó és mészkihordó, aknakemencénél kemence be- és kihordó, mész húzó)

Finomkerámiai kemencemunkás (kemencemunkás,

anyagok fűrdőből kiemelése, az elhasznált páclevek leengedése, páckádak tisztítása, pácolt lemezek szárítása.

Alapanyag kemencébe rakása, fémkokillák előkészítése, a fémolvasztó kemence tüzelésének ellenőrzése, a kiolvadt horgany (ón) kiöntése öntőkanállal fémkokillákba, a kihűlt horgany (ón) téglák máglyázása, horgany (ón) fűrdő készítése, a lemezek horgany (ón) fűrdőbe merítése, a horganyozott (ónozott) lemezek kiemelése, hajlítása és tárolása, a fűrdőről salak lehúzása és kiszedése.

A széntároló helyről a szénnek gépi úton a generátor adagoló nyílása fölé továbbítása, generátorba adagolása.

Égetőkemencébe nyersanyagból a minőségi előírásoknak megfelelő klinker égetése.

Mészégető kemencében a mészkőből a minőségi előírásoknak megfelelő mész égetése.

A tárolt félkész száraz téglá és cseréparu szállítóeszközre rakása (karéval, kocsi-val). A megrakott szállítóeszköznek kézi erővel a kemencébe továbbítása és ott a nyersterméknek a rakóval közösen falba, máglyába rakása.

A kiégetett tégláárunak, tűzálló anyagnak karéra vagy kocsi-ra rakása, majd a szállítóeszköznek kézi erővel a kemenceajtón keresztül a tárolóhelyre továbbítása és ott a késztermék máglyába rakása.

A kemencébe szállított száraz téglááru szakszerű falrakása úgy, hogy a tűz járata az áruégetéshez biztosított legyen.

Égetés végzése körkemencében, kamrás- vagy alagútkemencében. Széntüzelésű kemencénél kézi lapátolással a tüzelőnyíláson keresztül a szén beszórása a tüztérbe, gáztüzelésnél a berendezés kezelése a tüzeléstechnikai előírásoknak megfelelően. Az égetésnél a kemence hőfokának folyamatos ellenőrzése.

Égető kemencébe mészkő berakása, égetett mész kihordása. Széntüzelésű aknakemencénél húzónyílás felnyitása, égetett mész lazítása, kihúzása, a gáz- és olajtüzelésű aknakemencénél a mész húzó berendezés kezelése. A mész csillébe, szállítószalagra továbbítása kézi erővel, húzónyílás lezárása.

Kerek vagy folyamatos üzemű kemence kiégetendő

kerek kemence rakó-szedő, folyamatos üzemű kemence kocsirakó, leszedő, takarólap tisztító, kátrányozó, salakozó)

Finomkerámiai égetőmunkás, csiszolókorong égető [finomkerámiai égető, szakaszos széntüzelésű kemenceégető (kerek és szögletes), szakaszos gáztüzelésű kemenceégető, folyamatos üzemű kemenceégető]

Samottmassza készítő, égetési segédeszköz gyártó

Kemencében samott-tok tisztító

Kamratsztító

Üvegolvasztó, berakó, üvegkiszedő-áruhordó, páckekeverő, keverő-gépkezelő [kézi anyagkeverő (páckekeverő), gépi anyagkeverő (elkeverő), szódaadagoló, mérlegelő, homok és dolomitszárító), adagoló, kemencekezelő]

Üvegfúvó pipával [golyófúvó (bankafúvó) befúvó, szár és talp készítő, korszó és palacktágító, fülkészítő, melegítő, üvegmerítő]

Üvegipari öntő [kikós, nyomópréselő, merítő, préselő, fűjtató, nyomóprés merítő, nyomó (fesz) préselő, melegítő (heftoló ragasztó), perem beégető, gyűrű (ring) rakó, lencsepréselő, ballonfúvó,

tárgyakkal való feltöltése, kiégetés után a kerek kemencénél a késztermék kihordása, folyamatos üzemű kemencénél a késztermék leemelése az égető kocsiról. Az égető kocsinál a takaró samottlapok és kátránylefoltyók tisztítása. A kerek kemencénél az égetés alatt a salak eltávolítása a tűzszekrényből.

Szakaszos széntüzelésű (kerek és szögletes) kemence előkészítése égetésre. A megrakott tokok behordása a kemence égető terébe, illetve a kolonok elhelyezésével a tűzjáratok kialakítása. Az égetés lefolytatása, az égetett áru kiszedése. Szakaszos gáztüzelésű kemencénél az áruval megrakott samotttokok behordása a kemencetérbe, azok egymásba rakása, a kemencenyílás befalazása, gázégők begyűjtása, hőfok ellenőrzése, gáz és levegő szabályozása, a kiégetett áruk kiszedése. Folyamatos üzemű kemencénél az égetéshez előkészített áruval megrakott kemencekocsinak a tolóhidra tolása és rögzítése, égetése után az égetőkocsinak a tolóhíddal együtt a tároló vágányra tolása és a kiégetett árunak tároló helyre juttatása.

Az alapanyag előtörése, őrlése, hengerlése. Az őrlött és hengerelt anyag keverése nedvesen, gépi úton, majd a massa pihentetése, többszörös átgűrűzése és feldolgozása

A keramitlapok égetésénél használt samott-tok tisztítása a kemencében a keramitlapok berakásával egyidejűleg. A tisztítás elvégzése két tok összedörzsölésével.

A téglaiparban az égető kemence alján lerakódott szénsalak, téglatörmelék szállítóeszközre rakása és kézi erővel a tárolótérre továbbítása.

Az üveggyártás alapanyagának tárolása, aprítása, szitálása, szárítása, a nyersanyag keverése az előírt technológia szerint. A nyersanyag keverék berakása a kemencébe kézi vagy gépi úton, a kemence járatása, a hőfok állítása, a kemence, az üvegolvadék ellenőrzése és próba vétele.

Az üvegolvasztó kemencéből fúvócsővel üvegolvadék kiemelése, a kezdő gömb fűjása, formázása, üvegtest készre fűjása. A kész üvegtestre szár, talp, fül rakása. Korszó, palack tágítása a beégető doboknál.

A kemencéből az üvegolvadék vaskanállal kiemelése, öntőasztalhoz szállítása, a folyékony üvegnek hengerek közé öntése. Hengerelés, majd a kész üvegtáblának a hűtőszalagra rakása.

automata főgépész, gépész, gépkezelő, gépbeállító, kezelő, olajozó, frittes]
Öntött üvegyári hengerelőgép kezelő, síküveghúzó gépkezelő (öntött üvegyári hengerelőgép főgépész, hengerelő gépész)

Karbidkemence fűtő

Karbidkemence csapoló

Karbidcsomagoló, -kiszerező

Karbidkemence (műszerterem) kezelő

Olvasztár műkorundgyártásnál

Áramszabályozó műkorundgyártásnál

Örlőmű kezelő, adagoló műkorundgyártásnál

Szemcse kalcináló műkorundgyártásnál

Durvatörő kezelő műkorundgyártásnál

Szita kezelő és karbantartó műkorundgyártásnál

Válogató műkorundgyártásnál

Anódozó műkorundgyártásnál

Olvasztár kádkőgyártásnál
Öntő kádkőgyártásnál

Formapréselés végzése, automata gép üzemeltetése, kezelése, forma cserélése, fritt szállítása.

A kemencéből kilépő üvegolvadék táblává hengerlése, a gép kezelése, javítása meleg állapotban. Üvegszalagon haladó anyag követése, törés kikezelése, üvegszalag kezelése, húzókamra melegítése, kezelése, és tisztítása, gép szerelése, gáz és levegő dobok váltása.

A gyártáshoz szükséges nyersanyagok beadagolása a kemencébe kézi vagy gépi erővel, elektróda hosszabbítása, önsütő massa összetörése, utántöltése elektróda hüvelybe.

Csapolótál csapolónyílás elé tolása, a csapolónyílás megnyitása, a folyékony karbid lecsapolása, csapolónyílás elzárása, karbid mérése, kihülés után karbidlap kiemelése.

Karbidlepenyek szállítása daruval, karbidlepeny törése, karbid betöltése dobokba, azok lezárása, konténerbe, vagonba rakása.

Kemence-műszerek ellenőrzése, kemence terhelés szabályozása, részvétel az elektróda hüvely hosszabbításában.

Ívfénykemencében korundtömb előállítás, kemence kezelése, terhelés irányítása, kemencehűtés ellátása, ellenőrzése.

Az olvasztáshoz szükséges áram szabályozása műszerekkel és kisegítő berendezésekkel.

Pofástörő-, henger-, mágneshenger-, vibrátor-, elevátor-, szita kezelése szemcsék mérlegelése, csomagolása, tárolóhelyre szállítása

Műkorund vegyes szemcse izzítása, karbidos elbontása, kemence töltése, ürítése, porlasztó pisztolyok szabályozása, izzított anyag hűtése, csomagolása.

Műkorund tömb leemelése kemencekocsikról, a tömb törése előírt darabnagyságra, daru kezelése, anyag szállítása, mérlegelése.

Vegyes nagyságú szemcséből, porból finom szemcse leválasztása, mérlegelése, csomagolása, szitaszövetek tisztítása, szitakeretek cserélése

Műkorund tömb törésénél keletkezett kérges anyag és törési salak minőség szerinti osztályozása kézi erővel.

Kemence-kocsi újraépítése, anódmassza készítése, berakása, döngölési munkák végzése.

Timföldből ívfénykemencében korund olvasztása
Forma készítése, beágyazása, szekrény

Formázó kádkőgyártásnál

összeállítása, olvasztókemence billentése, folyékony korund formába öntése.

Kádkő forma készítése

Bontó és tolópad kezelő kádkőgyártásnál

Formaszekrények kibontása, szigetelőanyag eltávolítása, köpeny leemelése, kádkő mérlegelése, formaszekrények előkészítése, mozgatása.

Hűtőtéri darukezelő kádkőgyártásnál

Bontásra kerülő szekrények és kádkövek szállítása gépi úton

Kádkő megmunkáló

Kádkő megmunkálása gépi úton az adott méret alapján, kádkő szállítása a tároló helyre.

6. Villamosenergia-iparban végzett munka

Kazánüzemi belső salakos

Tüzes salak és pernye eltávolító berendezés kezelése, salak elhordása, salaktorlódás és szénporodugulás elhárítása.

Kazántisztító

Kazánok és tartozékainak belső és külső tisztítása

Kazánkőműves (kazánkőműves segéd, betanított munkás)

Erőműben a kazánok belső falazatának javítása, karbantartása.

7. Textiliparban végzett munka

Előfonó, előfonatot gyártó vigonykártolt gyapjúipari kártoló [minden textilipari (fésűs, kártolt, nyújtott) előfonó tevékenység]

A gép folyamatos üzemelésének biztosítása, kézi erővel az előtét csévék előkészítése és utánrakása, a kész előfonal leszedése, szakadás kijavítása, gép tisztítása.

Fonó, szelfaktor-kötő, szelfaktor kötöző, fonógépkezelő, fonókötöző (minden fonótevékenység: fésűs, kártolt, nyújtott eljárás, harangfonás, gyűrűs és szelfaktor fonás)

A gép kezelése, a berendezés anyaggal való ellátása, előfonal cseréje, kész fonal leszedése, elrakása, szakadás kijavítása, hulladék összegyűjtése, géptisztítás.

Szövő [malheur-fűző (fűző-fejtő) szalagszövő, hevedergyári szövő, azbesztszövő]

Vetülekcséve cseréje, vetélőváltás, lánc- és vetülekfonal szakadás kijavítása, egyéb géphibák kiküszöbölése. A láncfonal, a fonalór tisztítása. Kész darab levágása, leszedése, elszállítása, hulladékgyűjtés, géptisztítás.

8. Sütőiparban végzett munka

Magyar, gőzös és platnis kemencénél lapátos vető és kisütő

Nyers termék lapátra helyezése, lemosása, kemencébe vetése, kemencéből kiszedése, lemosása, átsütő kemencébe helyezése. Kész termék kiszedése, lemosása, kisütő edénybe helyezése.

Kemencekőműves

Falazott (magyar, gőzös) melegkemence fenék (herd) javítása, cseréje, kemenceboltozat füst- és gőzcseréje, kemenceboltozat füst- és gőzcsatorna

9. Hűtőházban végzett munka
Hűtőházi rakodó

10. Ionizációs sugárzás hatása alatt végzett munka
Sugárzó, radioaktív anyagokkal és készítményekkel dolgozók (orvos, biológus, vegyész, gyógyszerész, fizikus, mérnök, kutatóintézeti dolgozó, technikus, középfokú szakképesítéssel rendelkező egészségügyi, műszaki dolgozó, ápolónő, laboráns, asszisztens, szak-, betanított, segédmunkás)

Ionizáló sugárzást kibocsátó berendezéssel dolgozó (orvos, biológus, vegyész, gyógyszerész, fizikus, mérnök, kutatóintézeti dolgozó, technikus, középfokú szakképesítéssel rendelkező egészségügyi, műszaki dolgozó, ápoló, asszisztens, röntgenes, röntgengépkészítő, radiológus, anyagvizsgáló, műszaki dolgozó, próbatermi bemérő, szerelő, szervizelő, MEO-s (főállású), szak-, betanított, segédmunkás)

Sugárforrások felhasználásánál dozimetriai és egyéb mérési feladatokkal foglalkozó fizikus

Ionizáló sugárforrásokat alkalmazó részlegekben dokumentációval és adatfelvétellel foglalkozó dolgozók

kemencerepedés, kemence-, kazánház, fűtőtér javítása, gázcső beépítése és cseréje.

Hűtőházba szállított áru hűtőtérbe továbbítása, tárolása, mozgatása, kirakása.

Természetes és mesterséges radioaktív anyagokkal gyógykezelések, vizsgálatok, besugárzások, sugárkezelések végzése, preparátumok előkészítése, sterilizálás, radioaktív anyagokkal kezelt betegek ápolása, ellátása kutató-, analitikai és preparatív munkák végzése, előkészítése, műanyagok sugárzásos polimerizációjának tanulmányozása, mérési vizsgálatok, állatkísérleti kutató-, izotópos nyomjelzés-technikai "C" vagy annál magasabb szintű izotóplaboratóriumban munkák végzése, thorium, wolfram ipari felhasználásával kapcsolatos munkák végzése.

Röntgenvilágítással, -felvétellel, átvilágítással vizsgálatok végzése, röntgenterápia alkalmazása, részecskegyorsítókkal végzett kutatás, nagy energiájú sugárzásokat kibocsátó forrásokkal végzett analitikai és preparatív munka, preparátumok előkészítése, acélok és más fémanyagok, öntvények, varratok vizsgálata és minősítése.

Elektronmikroszkópos vizsgálatokhoz metszetek előkészítése, ezek vizsgálata, fényképezése, elektronmikroszkóp és berendezések működtetése, karbantartása, szerviz végzése. Röntgengépek, röntgengenerátorok, terápiás, diagnosztikai berendezések, röntgensövek próbája, a hibák megállapítása beszabályozás, beállítás, javítás, szerelés, átvizsgálás, felújítás, üzemi próbák végzése, átadás, kutatómunkánál közreműködés, laboratóriumi vizsgálati munkák végzése, műanyagok, katalizátorok anyagának vizsgálata, hibák röntgensugaras vizsgálata, ellenőrzése.

Természetes vagy mesterséges radioaktív anyagokkal, nyitott és zárt radioaktív izotópokkal, részecskegyorsítókkal nagy energiájú sugárzásokat kibocsátó egyéb forrásokkal végzett kutatásokkal kapcsolatban a sugárforrások dozimetriai és egyéb mérési feladatainak végzése.

Természetes és mesterséges ionizáló sugárforrásokat alkalmazó részlegekben - azonos légtérben - dokumentáció és adatfelvétel készítése.

Az uránércdúsító technológiai folyamathoz közvetlenül kapcsolódó munkakörökben dolgozók [dekontamináló (szennyezettség mentesítő) dezaktiváló, ércdúsítói mintavevő, ércdúsítói szakmunkás és gépkezelő laboráns, ércdúsítói karbantartó lakatos, ércdúsítói műszakvezető, művezető]

11. Közlekedésnél végzett munka

Mozdonykísérő [mozdonyvezető, dízel-, villamos-, gőzmozdonyvezető, segédkezelő, fűtő, mozdonyfűtő, utazó kazánfűtő, utazó gépkezelő, mozdonyfigyelő, dízel-gépkezelő, dízel-gépkísérő, dízel-motorkenő, dízel- és gőzhajtású daruvezető (kötött pályán), utazó, oktató mozdonyfelvigyázó]

Vonatkísérő (vonatvezető, vonatkezelő, vonatlevelező, jegyvizsgáló, fékező, kirakó, személyvonat vizsgáló főkalauz, utazó takarítónő)

Az üzem sugárszennyezett területéről javítás vagy egyéb célból kikerült gépnek, alkatrésznek sugárzó anyagtól mentesítése. Sugárszennyezett épület, fal, berendezés sugármentesítése. A technológiai keverő, feltáró stb. tartályokból anyagmintának végleges hányadolása laboratóriumi vizsgálathoz. Folyamatos üzemelés biztosítása, üzemzavar elhárítása teljes munkaidőben gép mellett. A folyamatból vett minta laboratóriumban történő vizsgálása, elemzése. Technológia gép, berendezés karbantartása, javítása, üzemzavar elhárítása, a technológiai helyiségekben. Zavartalan üzemelés biztosítása, szervezése, irányítása. Közreműködés műszaki fejlesztési, egészségvédelmi tervek üzemrészre vonatkozó feladatainak gyakorlati végrehajtásában.

Mozdony- (motor-)vezető: a vontató jármű vezetése, vonat továbbítása, a gép továbbítása, műszaki kiszolgálása, kezelése, kocsik sorolása, berendezése tolatása. Segédkezelő: állomáson és pályaudvaron tolatás végzése. Utazó kazánfűtő: gőzmozdonyok, fűtőkocsik kazánjának fűtése. Utazó gépkezelő: korszerű vontatójárműveket (dízel, villamos) a mozdony kezelése (olajozás, tisztítás, ellenőrzés), menet közben a pálya, jelző és a gép megfigyelése. Dízel és gőzhajtású daruvezető: jármű vezetése, műszaki kiszolgálása, kezelése, emelés végzése. Utazó oktató mozdonyfelvigyázó: mozdony személyzet gyakorlati képzése, ellenőrzése, a gép műszaki ellenőrzése.

Vonatvezető: állomás területén kívül levő vonaton a közlekedéssel és tolatással kapcsolatos tevékenység irányítása, bizonylatok vezetése, jelzők megfigyelése. Vonatkezelő: árukezelés, áruk ki- és berakásának végzése, ha a vonatvezető más teendői miatt ezt a feladatot ellátni nem tudja.

Vonatlevelező: a vasút tevékenységével kapcsolatos levelezés, pénzszállítás, kisebb csomagok továbbítása. Jegyvizsgáló: jegyek vizsgálata, menetjegy kiadása, utasok felvilágosítása, forgalmi tevékenység végzése (jelzésadás, vonatfedezés, tolatási munkában való részvétel). Fékező: fékkezelés, figyelés, vonatfedezés, tolatási munkák, kocsik szét- és összekapcsolása.

Kirakó: darabáru kezelést is végző vonaton ki- és berakodás végzése, szükség esetén kézfék kezelése.

Étszolgálati dolgozók és hálókocsi kalauz (szakács, konyhai kisegítő, felszolgáló, fizető felszolgáló, étszolgálati büfés, kosaras, hálókocsi kalauz)

Kocsirendező (kocsimester, tolatásvezető, sarus, saruscsoportvezető, kocsirendező gépkísérő)

Mozgópostás [mozgóposta vezető, (rovatóló) mozgóposta raktárkezelő, hírlapfeldolgozó és -továbbító]

Járművezető-, oktató járművezető, (autóbusz-, villamos-, metró-, trolibusz-, HÉV motorvezető, fogaskerekű és FAV vezető)

Tengeri hajós, fedélzeti dolgozók (matróz, kormányos matróz, fedélzetmester, rádiós, fedélzeti tiszt, hajóparancsnok, hajóács, szakács, pincér)

Hajógépházi dolgozók (tengeri, folyami gépüzem vezető, első, másodgéptiszt, tengeri hajón harmadik, negyedik géptiszt, elektrikus, olajozó, gépmester, gépápoló folyami hajón gépkezelő, hajókazánkezelő, balatoni hajón gépüzemvezető, gépvezető)
Dokkmunkás

Mentőgépkocsi-vezető (mentőállomáson, HM, BM, MÁV mentőgépkocsi-vezető)

Személyvonat vizsgáló főkalauz: jegyvizsgálók munkájának ellenőrzése. Utazó takarítónő: menet közben takarítás, az utasok kényelmének biztosítása.

Szakács: étkezőkocsin étel készítése, tálalása.

Konyhai kisegítő: étkezőkocsin szakács munkájának segítése, előkészítés, konyhai munka végzése.

Felszolgáló, fizető felszolgáló: étkezőkocsin étel, ital felszolgálása, gondoskodás az utasok számlájának kiegyenlítéséről. Étszolgálati büfés, kosaras: büfés kocsiban az utasok kiszolgálása, az utasok étel, ital igényének helyben történő kielégítése. Hálókocsikalauz: hálókocsi rendbentartása, ágyazás, fűtés, értékek megőrzése, jegyeladás, utasok elhelyezése, ébresztése és egyéb igényeinek kielégítése.

Kocsimester: több tolatócsapat munkájának irányítása és ellenőrzése. Tolatásvezető: tolatási (kocsirendezési) feladatoknak a helyszínen történő irányítása és ellenőrzése. Sarus, saruscsoportvezető: irányvágányokra guruló kocsik sarukkal történő megállítása. Kocsirendező gépkísérő: személy- és teherkocsik szét-, illetve összeakasztása, mozgó kocsik, vontatójárművek kísérése.

Vasúti szállítás ideje alatt mozgópostával továbbított valamennyi postai küldeménynek (levél, hírlap, csomag) menet közben rendeltetési hivatalok, illetőleg útirányok szerinti feldolgozása és zárlatbafoglalása.

Kötött, részben kötött vagy nem kötött pályán közlekedő jármű vezetése, utasok szállítása, fel- és leszállás figyelemmel kísérése, teherszállítás lebonyolítása.

Az úszóegység rendeltetésszerű működtetése érdekében végzett fedélzeti tevékenység. Az úszóegység navitikailag irányítása, karbantartása, kormányzása, kötélmanőver végrehajtása.

Tengeri, folyami és tavi hajókon a gépüzem és segédüzemek üzemeltetésének biztosítása.

Különböző áruknak, gépeknek, berendezéseknek a hajótérből raktárba, vasúti kocsi rakása gépi és kézi erővel.

Mentőgépkocsi vezetése (forgalmi elsőbbség igénybevételével) hordágy vitele, részvétel a beteg

12. Polgári repülésnél végzett munka
Repülőgép-vezető (légi járművezető,
gépparancsnok, első pilóta, másodpilóta, pilóta)

Navigátor

Hajózó-távírász (rádió-távírász)

Hajózó-szerelő (mérnök, technikus, szerelő)

Ejtőernyős, ejtőernyős kiképző

Repülésnél gyakorlati oktató, kiképző, ellenőrző,
vizsgáztató

Légiutas-kísérő (stewardess)

Polgári légiforgalmi irányító (repülési irányító,
körzeti radarirányító, útvonal radarirányító)

13. Robbanóanyag-iparban végzett munka
Iniciáló robbanóanyag gyártása: durranóhigany,
ólomazid, talliumazid, tricinát, tetrazin,
csappantyúelegy, gyutacselegy, kislőszerelvény

Brizáns robbanóanyag gyártása: nitroglicerin,
nitroglikol, nitropenta, nitrocellulóz, tetril,
mononitrotoluol, dinitrotoluol, trinitrotoluol

kézi szállításában, balesetnél közreműködés az
elsősegély nyújtásában.

A légi jármű manuális és műszeres vezetése, légi
üzemeltetés és irányítás a légi jármű üzemeltetési
utasításában foglalt követelmények szerint.

Többszemélyzetű légi járművön annak vezetéséhez,
irányításához és légi üzemeltetéséhez előírt
navigációs feladatok ellátása a légi jármű
üzemeltetési utasításában foglalt követelmények
szerint.

Többszemélyzetű légi járművön annak vezetéséhez,
irányításához és légi üzemeltetéséhez előírt rádió-
távírási feladatok ellátása a légi jármű üzemeltetési
utasításában foglalt követelmények szerint.

Több személyzetű légi járművön annak
vezetéséhez, irányításához és légi üzemeltetéséhez
előírt hajózó-szerelői feladatok ellátása a légi jármű
üzemeltetési utasításában foglalt követelmények
szerint.

Ejtőernyős ugrások végzése, ezeknek a
személyeknek a hivatásszerű gyakorlati kiképzése,
ellenőrzése és vizsgáztatása.

A repülésben sportolóként részt vevő légi
járművezetők hivatásszerű repülési gyakorlati
kiképzése, ellenőrzése és vizsgáztatása, valamint a
hivatásos légi járművezető, navigátor, hajózó-
távírási és hajózó-szerelő képzésében részvétel.

Légi járművön történő utasszállításkor az utasok
kiszolgálása, ellátása, esetleges elsősegélynyújtás, az
utastérben rendszeresített utaskiszolgálásra szolgáló
és mentőfelszerelések, valamint -eszközök kezelése.

Az ország légterében, a repülőterek körzeteiben az
irányító illetékességi körzetén belüli repülőgép-
forgalom irányítása és koordinálása hírközlő és
radarberendezések, valamint egyéb eszközök
felhasználásával. A légiforgalom nemzetközi
koordinálása.

A technológiai anyagok bemérése, adagolása,
szabályozása, keverése, készülékekbe való
beeresztése során keletkezett reakció levezetése, a
berendezéseknek előírás szerinti működtetése.

A termékek szétválasztása, tisztítása, megfelelő
halmazállapotúra való kidolgozása, nyers termék
keverése, dagasztása, adalék-anyagokkal való
kiegészítése, különböző súlyértékekre való

Hexanitroxtilben, dinironaftalin, trinitrorezorin;
hexogén, oktogén, robbanóolaj, pentritol, hexotol,
amatol por alakú, vagy plasztikus robbanóanyag,
robbanózagy

Tolóhatású robbanóanyagok gyártása: piroxilines
lőporok, feketőlőpor, oldószer nélküli lőpor,
pirotechnikai keverék. Robbanóanyagok vizsgálata.

Robbanóanyag-gyártó technológiai berendezések,
ellenőrzések, karbantartások.

Vezetők:

14. A Magyar Honvédség polgári alkalmazottainak
munkakörei:

csoportvezető (főtávírársz, főtávgépíró, tervtábla- és
központ-főkezelő)

csoportvezető (főgépész)

forgalmi alkalmazott (távírársz, távgépíró,
központkezelő, megfejtő)

tervtáblakezelő (céljelleg-nyilvántartó)

észlelő-rajzoló

tájékoztató (repüléstájékoztató, adatközlő)

harcálláspont adatrögzítő

repüléstervező

harcálláspont diszpécser

(diszpécser, repülésirányító)

(fő-)technikus (harcálláspont technikus,
erőműtechnikus, elektrikus, adótechnikus,
vegyésztechnikus)

szakmunkás (harcálláspont szakmunkás, műszerész,
gépész, vegyipari szakmunkás)

kutató (tudományos kutató)

laboratóriumvezető

laboráns

főelőadó(aerológus)

(fő-)előadó (átvevő)

betanított (kazánfűtő)

takarító (laboratóriumi takarító)

osztályozása, kimérése, csomagolása.

A technológiai műveleteknek megfelelő préselése,
törése, porítása, osztályozása, különböző porok,
folyadékok keverése, finomítása, kimérése,
csomagolása. A keletkezett melléktermékek,
hulladékok elvezetése, elszállítása, tárolása,
semlegesítése, megsemmisítése.

A berendezések, készülékek, nyersanyagok, félkész
termékek technológiai előírás szerinti folyamatának
ellenőrzése, gyártásközi és végtermék laboratóriumi
vizsgálása, a munkafolyamatok irányítása,
szervezése, kötelező mennyiségű értékek
technológiai mutatók ellenőrzése és nyilvántartása.

A meghibásodott készülékek, berendezések
anyagmentesítése, karbantartása, időszakos műszaki
felülvizsgálata, hideg-meleg technológiával való
kipróbálása.

A munka irányításával megbízott brigádvezetők,
csoportvezetők, műszakvezetők, művezetők, műszaki
irányítást ellátó vezetői kategóriába soroltak.

Föld alatti munkahelyeken foglalkoztatott, valamint
a nagyhatású mérgező anyagokkal közvetlenül
foglalkozó alkalmazotti állomány.

2. számú melléklet a 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelethez

A keresetek beszámításához alkalmazandó valorizációs szorzószámok

Év	1993.	1994.	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.
	évi megállapítás								
1950.	19,216	23,309	27,434	34,924	39,324	46,167	57,293	67,835	76,450
1951.	17,995	21,828	25,691	32,705	36,826	43,234	53,653	63,525	71,593
1952.	14,161	17,178	20,218	25,738	28,980	34,023	42,223	49,992	56,340
1953.	13,335	16,175	19,038	24,236	27,290	32,038	39,759	47,075	53,053
1954.	12,176	14,770	17,384	22,129	24,918	29,253	36,304	42,983	48,442
1955.	11,581	14,047	16,534	21,048	23,700	27,823	34,529	40,882	46,074
1956.	10,705	12,986	15,284	19,456	21,908	25,720	31,918	37,791	42,591
1957.	9,194	11,153	13,127	16,710	18,816	22,090	27,413	32,457	36,580
1958.	8,991	10,906	12,837	16,341	18,400	21,602	26,808	31,741	35,772
1959.	8,622	10,459	12,310	15,671	17,645	20,716	25,708	30,438	34,304
1960.	8,422	10,215	12,024	15,306	17,235	20,233	25,110	29,730	33,506
1961.	8,309	10,079	11,863	15,101	17,004	19,963	24,773	29,332	33,057
1962.	8,107	9,834	11,575	14,735	16,591	19,478	24,172	28,620	32,255
1963.	7,801	9,463	11,138	14,179	15,965	18,743	23,260	27,540	31,038
1964.	7,553	9,161	10,783	13,727	15,456	18,146	22,519	26,662	30,048
1965.	7,526	9,130	10,746	13,679	15,403	18,083	22,441	26,570	29,944
1966.	7,170	8,698	10,237	13,032	14,674	17,227	21,379	25,312	28,527
1967.	6,948	8,428	9,920	12,629	14,220	16,694	20,717	24,529	27,644
1968.	6,803	8,252	9,713	12,365	13,923	16,345	20,284	24,017	27,067
1969.	6,521	7,910	9,310	11,851	13,344	15,666	19,442	23,019	25,943
1970.	6,119	7,423	8,737	11,122	12,523	14,702	18,246	21,603	24,346
1971.	5,850	7,096	8,353	10,633	11,973	14,056	17,443	20,653	23,276
1972.	5,551	6,733	7,925	10,088	11,359	13,336	16,549	19,595	22,083
1973.	5,173	6,275	7,385	9,402	10,586	12,428	15,424	18,262	20,581
1974.	4,803	5,826	6,857	8,730	9,829	11,540	14,321	16,956	19,109
1975.	4,506	5,465	6,433	8,189	9,221	10,825	13,434	15,906	17,926
1976.	4,299	5,215	6,138	7,814	8,799	10,329	12,819	15,178	17,105
1977.	3,999	4,851	5,710	7,269	8,185	9,609	11,925	14,119	15,912
1978.	3,703	4,492	5,287	6,730	7,578	8,897	11,041	13,073	14,733
1979.	3,520	4,270	5,026	6,398	7,204	8,457	10,495	12,427	14,005
1980.	3,330	4,040	4,755	6,053	6,815	8,001	9,930	11,757	13,250
1981.	3,127	3,793	4,464	5,683	6,399	7,513	9,323	11,039	12,441
1982.	2,936	3,562	4,192	5,336	6,009	7,054	8,754	10,365	11,682
1983.	2,810	3,408	4,011	5,107	5,750	6,751	8,377	9,919	11,179
1984.	2,506	3,040	3,578	4,555	5,129	6,022	7,473	8,848	9,972
1985.	2,293	2,782	3,274	4,168	4,693	5,510	6,837	8,095	9,124
1986.	2,127	2,580	3,037	3,866	4,353	5,111	6,343	7,510	8,463
1987.	1,959	2,376	2,797	3,560	4,009	4,706	5,840	6,915	7,793

